

Tržaška desnica
zavlačuje
s podelitvijo
mestnega
priznanja
Borisu Pahorju

5

Prihodnjo nedeljo v Praprotni
proslava ob 60-letnici spomenika

7

V prostorih nekdanje ribarnice
v teh dneh zaživela Galerija Illy

5

Novo igrišče za štandreške šolarje

11

Primorski dnevnik

NEDELJA, 28. SEPTEMBRA 2008

št. 231 (19.321) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 0481 533382, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0432 731190, fax 0481 532958

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

Internet: <http://www.primorski.it/>

SLORI - V okviru Tedna raziskovanja od 22. do 26. septembra v Špetru

Promocija raziskovalne dejavnosti med mlajšo generacijo

Špetrski nižješolci so pod vodstvom Norine Bogatec izpeljali krajšo anketo med osnovnošolci dvojezične šole

ŠPETER - V okviru Tedna raziskovanja, ki ga je SLORI – Slovenski raziskovalni inštitut priredil od 22. do 26. septembra, so se na dvojezični nižji srednji šoli v Špetru odvijale raziskovalne delavnice, namenjene učencem drugega razreda. Lansko leto je Inštitut podobno pobudo izpeljal na družboslovnem liceju S. Gregorčiča v Gorici, leto prej pa na družboslovnem liceju A. M. Slomška v Trstu. Cilj delavnic je promocija raziskovalne dejavnosti med mlajšo generacijo preko konkretne raziskovalne izkušnje. Dijaki oz. učenci oblikujejo in izvedejo krajšo raziskovalno nalogo pod mentorstvom raziskovalcev in profesorjev. Na ta način se neposredno seznanijo s potekom, z metodami in s tehniko empiričnega raziskovalnega dela.

Letos so raziskovalno skupino sestavljali špetrski nižješolci, ki so pod vodstvom Norine Bogatec izpeljali krajšo anketo med osnovnošolci tamkajšnje dvojezične šole. Delavnice so potekale od ponedeljka do petka. Najprej so učenci opredelili raziskovalne vsebine na temo Šolsko okolje. Določili so pet vsebin: odnos do dvojezične šole, kakovost odnosov na šoli, zanimanje za slovenski jezik, težave pri slovenščini in domačih nalogah ter preživljanje odмора. Učenci si so nato razdelili v skupine in vsa-

Raziskovalna skupina špetrskih nižješolcev, ki so pod vodstvom Norine Bogatec izpeljali krajšo anketo med osnovnošolci tamkajšnje dvojezične šole

ka je izoblikovala nekaj vprašanj o posamezni temi. Sledila je razprava in dokončno oblikovanje vprašalnika, ki so ga učenci poimenovali Šola in mi. Vprašalnik so »mladi raziskovalci« testirali v prvem razredu in nato nadaljevali anketiranje v preostalih štirih razredih. Anketiranih je bilo 95

osnovnošolcev od skupnih 102 vpisanih. Učenci so podatke vprašalnikov vstavili v računalnik in po obdelavi so dobljene rezultate prikazali v ustreznih grafikonih. Temu je sledila ustna in pisna analiza rezultatov. Kot primer slednjih naj izpostavimo, da je slovenščina vseh 84 % anketira-

nim osnovnošolcem in da je približno ravno toliko učencev odgovorilo, da jim bo slovenščina rabila v življenju.

Ob zaključku so »mladi raziskovalci« predstavili opravljeno raziskovalno delo svojim malim anketirancem, ki so jim čestitali s toplim in dolгим aplavzom.

Lani v Sloveniji za 12% več smrtnih žrtev na cestah

LJUBLJANA - V lanskem letu se je število mrtvih v prometnih nesrečah na slovenskih cestah povečalo. Po podatkih Statističnega urada RS je namreč lani umrlo 293 oseb, kar je za 12 odstotkov več kot leto prej. Za štiri odstotke pa se je zmanjšalo število prometnih nesreč. Največji porast števila smrtnih žrtev je zaznati med avtomobilisti in kolesarji, med katerimi je bilo lani za 21 odstotkov več smrtnih žrtev. Med pešci se je število smrtnih žrtev zmanjšalo za dobrih enajst odstotkov. Zmanjšalo se je tudi skupno število prometnih nesreč, in sicer za štiri odstotke. Od tega se je število nesreč na avtocestah zmanjšalo za pet odstotkov, zunaj naselij za deset odstotkov, v naseljih pa za en odstotek, so zapisali na spletnih straneh.

Največji upad nesreč se je zgodil aprila, ko je bilo za dobrih 26 odstotkov manj nesreč kot leto prej. Oktobra devet, septembra pa sedem odstotkov manj. Tri do štiri odstoten porast nesreč so na statističnem uradu zaznali julija in avgusta.

Ob ponedeljkih se je lani zgodilo za 38 odstotkov več nesreč kot leto prej, ob petkih pa 20 odstotkov več nesreč. Na statističnem uradu domnevajo, da se je to zgodilo, ker ljudje zapuščajo kraj zaposlitve, šolanja, pa tudi bivanja že v petek in se vračajo šele v ponedeljek. Število nesreč ob sobotah se je namreč zmanjšalo kar za 27, ob nedeljah pa za 25 odstotkov.

Najbolj nevarne so bile v lanskem letu pomurske in notranjsko-kraške ceste, saj je bil delež umrlih tudi do dvakrat večji od deleža prometnih nesreč. (STA)

SVETA GORA - Ob obletnici konca 1. sv. vojne Stres: Mir lahko zagotovi samo dosledno spoštovanje človekovih pravic

NOVA GORICA - Čeprav je šola dveh svetovnih vojn imela tako visoko ceno številnih življenj, mir ni nikoli zagotovljen. Vojno lahko prepreči le zelo dosledno spoštovanje človekovih pravic in dostojanstva slehernega človeka, je na Sveti Gorici nad Novo Gorico, kjer je vodil somaševanje ob 90. obletnici konca prve svetovne vojne, poudaril celjski škof Anton Stres. "Prva svetovna vojna je bila prva svetovna morija, kakršne svet do tedaj še ni poznal," je prepričan Stres, sicer podpredsednik Slovenske škofovske konference in škof odgovoren za področje katehorijskega pastora v vojski, policiji in zaporih v Sloveniji. Ob njem so v v baziliki Matere Božje na Sveti Gori somaševali še koprski škof Metod Piriš, pomožni koprski škof Jurij Bizjak in goriški nadškof Dino de Antoni.

Čeprav je bila prva svetovna vojna in z njo Soška fronta, ki je terjala več 100.000 življenj mladih vojakov, izredno kruta in morilska, je bila potrebna še druga svetovna vojna, da se je Evropa obrnila proti vojni in so se evropski narodi začeli povezovati. "V tem smislu ta mlada življenja vojakov, vendarle niso bila darovana zaman. Mi, ki danes živimo v miru, jim to dolgujemo in smo jim hvaležni za to," je poudaril Stres.

V romarsko cerkev na Sveti Gori, kamor sta prišla tudi župana Nove Gorice in Gorice Mirko Brulc in Ettore Romoli, so organizatorji povabili predstavnike vseh ve-

roizpovedi, katerih pripadniki so se bojevali pred devetimi desetletji v prvi svetovni vojni. Samo na avstroogrske strani so se bojevali pripadniki sedmih ver, na slovesnost pa so prišli predstavniki katoliške, protestantske in muslimanske vere, je povedal koordinator slovesnosti Renato Podberšič.

Prva svetovna vojna, ki se je uradno zaključila 11. novembra 1918, se je s krvavo morijo ob Soči dotaknila tudi območja Svete Gore, je dejal Stres. Po njegovih besedah domišljija današnjih ljudi ni dovolj iznajdljiva, da bi pričarala dejansko sliko in podobo vsega trpljenja vojakov na Soški fronti. Podberšič je dodal, da je imela Sveta Gora, ki jo je italijanska vojska z veliko žrtvami zasedla avgusta leta 1917, tedaj ob obrambnem, tudi močan simbolni pomen, saj je bila največja božja pot na Goriškem.

Spominsko slovesnost, v katerem so sodelovala slovenska in italijanska društva, ki negujejo spomin na prvo svetovno vojno, so pripravili Škofija Koper, frančiškanski samostan na Sveti Gori in Društvo soška fronta Nova Gorica. Član društva David Erik Pipan je poudaril, da med žrtve Soške fronte sodi tudi cerkev na Sveti Gori, saj je bila med boji porušena do tal.

To je bila druga večja obeležitev okrogle obletnice konca prve svetovne vojne, ki je s krvavo morijo ob Soči terjala številna življenja vojakov in civilistov na zahodu Slovenije. Prva je sredi maja potekala v gornjem Posočju. (STA)

Slovenija-Italija Čezmejno sodelovanje

Gorica, 1. oktober 2008
Tržaška Univerza
Goriški sedež, Ul. Alviano 18
9.30 – 17.00

V luči bližajoče se zaključne faze programa bo dne 1. oktobra 2008 potekal zaključni dogodek Programa pobude Skupnosti INTERREG IIIA Slovenija-Italija 2000–2006, na katerem bodo predstavljeni doseženi rezultati. Dogodek se bo odvijal na sedežu Tržaške univerze v Gorici, v ulici Alviano št. 18, s pričetkom ob 9.30.

Z namenom, da se ohrani kontinuiteto med zaključnim delom tega programskega obdobja in začetkom novega, bo drugi del dogodka posvečen zagonu Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007–2013 zato, da se subjekte na teritoriju seznaniti z možnostmi financiranja, ki jih nudi novi program, v sklopu katerega je bila Avtonomna dežela Furlanija-Juljska krajina potrjena za Organ upravljanja.

Za katerokoli dodatno informacijo, oziroma za registracijo na dogodek se lahko obrnete na organizacijsko tajništvo na naslov: info.itaslo@regione.fvg.it.

GLAVNA DIREKCIJA ZA ORGANIZACIJO, OSEBJE IN INFORMATIVNE SISTEME

Avtonomna Dežela Furlanija Julijska krajina namerava dodeliti mesto Direktorja službe za lokalno policijo, urbano in teritorialno varnost ter nepravilno in ilegalno priseljevanje, s sedežem v Vidmu Glavne Direkcije za prostorsko načrtovanje, krajevno avtonomijo in varnost; delovna pogodba zasebnega prava za določen čas.

Tekst razpisa bo objavljen v Uradnem listu Dežele (B.U.R.) dne 1. oktobra 2008, na voljo tudi na spletni strani Dežele <http://www.regione.fvg.it>.

NAMESTNIK GLAVNEGA DIREKTORJA
Dr. Alessandra VERNIER

RAVANCA - Vrsta pobud ob 25-letnici Rozajanskega duma

Ob evropskem dnevu jezikov predstavitev knjige Santina Amedea Tri doline - tri kulture

V njej so zbrane fotografije, ki jih je avtor posnel v Reziji in dolinah Sarmento ter Amendolea

RAVANCA - Rezijansko kulturno društvo Rozajanski dum slavi letos 25-letnico svojega delovanja (neprekinjeno deluje že od novembra 1983), da bi na čim boljši način obeležili pomemben jubilej, pa so odborniki društva v sodelovanju z Deželno FJK pripravili pester kulturni spored. Tako so v petek zvečer ob evropskem dnevu jezikov v svojem kulturnem domu »Ta Rozajanska Kulturna Hiša« na Ravanci odprli fotografsko razstavo in predstavili knjigo Tri doline - tri kulture. Knjiga vsebuje fotografije Santina Amedea, ki že dolgo sodeluje z rezijanskim kulturnim društvom, saj je tu že dvakrat razstavljal svoje posnetke, enkrat pa so njegove fotografije uporabili tudi pri sestavi Rezijanskega koledarja. Amedeo 20 let spoznava najrazličnejše jezikovne manjšine in kraje, v katerih živijo in ohranjajo svojo kulturo in običaje, knjiga Tri doline - tri kulture pa tako ob Reziji podrobno predstavlja še dolino Sarmento v Bazilikati, kjer živi albanska manjšina (sami svojo jezikovno skupnost imenujejo Arbreš, kar naj bi označevalo italijanske Albance), in dolino Amendolea v Kalabriji, kjer živi grška narodna skupnost. Avtor se je odločil tako za črno-bele kot barvne fotografije, kot je sam povedal ob koncu predstavitve, pa se je za barvne fotografije odločil le takrat, ko barve gledalcu nudijo dodatne informacije. Fotograf iz Tolmeča Giuliano Doriguzzi je poskrbel za računalniško obdelavo fotografij, spremena besedila pa so napisali predstavniki posameznih manjšin: bivši župan Rezije Luigi Paletti, učitelj in občinski svetnik San Costantina Albanese Mario Cafaro ter odgovorni za kulturo in manjšinske jezike v občini Bova Marina Tito Squillaci. Vsi trije so svoje manjšine predstavili tudi številnemu občinstvu (prisoten je bil tudi načelnik Uprave enote Tolmin Zdravko Likar), ki se je v petek zbralo v rezijanskem kulturnem domu. Tako so lahko poslušalci na primer zvedeli, da so se baje Rezijani v dolini pod Kaninom naselili v 6. stoletju, skupnost Arbreš v Bazilikati v 16. stoletju, v Kalabriji pa so v 11. stoletju (prvi Grki so tja prišli že v 8. stoletju pred Kristusovim rojstvom) v bistvu živeli samo Grki, zdaj pa je njihova narodna skupnost zelo majhna. Vsem trem narodnim skupnostim je bil pri ohranjanju svojega jezika in kulture v veliko pomoč državni zakon 482, ki štiti manjšinske jezike, bivši župan Rezije Luigi Paletti pa je spregovoril tudi o polemiki o tem, če je rezijanščina slovensko narečje ali ne, ki se je prav v tem obdobju ponovno razvnela. V Reziji so s tem v zvezi priredili že več srečanj tudi z mednarodnimi strokovnjaki, ki so ugotovili, da je re-

zijanščina eno izmed številnih slovenskih narečij, tako da se tega, da so Rezijani pripadniki slovenske manjšine, res ne more več postavljati pod vprašaj.

Ob koncu prijetnega večera, ki sta ga otvorili pesnica Silvana Paletti s poezijo v rezijanščini in italijanščini, ter predsednica Rozajanskega duma Luigia Negro, ki je

spregovorila tudi o pestri dejavnosti kulturnega društva, so bili na vrsti še godci in plesalci folklornih skupin, ki so v čudovitih in raznobarnih nošah prikazali nekaj tradicionalnih plesov. Posebej bi omenili prav folklorno skupino iz Rezije, ki je najstarejša v Italiji, saj deluje že kar 170 let.

Tjaša Gruden

Avtor knjige Santino Amedeo (zgoraj) in predsednica Rozajanskega Duma Luigia Negro s pesnico Silvano Paletti (desno)

RAVANCA - POSVET O MANJŠINSKIH JEZIKIH IN TURIZMU

Uporaba manjšinskih jezikov je lahko iz ekonomskega vidika koristna, zaslužek pa ne sme biti edini cilj

Kraji, kjer živijo manjšine, so v širšem svetu bolj razpoznavni - Od leta 1991 projekt Spoznati Rezijo privabil 46000 turistov

RAVANCA - Manjšinski jezik je lahko nenadomestljiv prepoznavni znak nekega kraja in je zato lahko zelo pomemben tudi iz ekonomskega vidika, kar še posebno

velja za turizem. To je bila glavna tema zanimivega posveta, ki ga je ob svetovnem dnevu turizma v okviru proslav ob 25-letnici svojega delovanja včeraj priredilo kulturno društvo Rozajanski dum, na katerem so ob Rezijanu Sandru Quagli spregovorili še predstavniki furlanske in nemške jezikovne skupnosti iz naše dežele, predstavniki skupnosti Arbreš (albanska skupnost iz Bazilikate) ter grške skupnosti iz Kalabrije, zaključno misel pa je podal profesor na Univerzi v Vidmu Roberto Dapit.

Uvodne pozdrave so podali predsednica rezijanskega kulturnega društva Luigia Negro, odbornica za kulturo občine Rezija Cristina Buttolo, predsednik Gorskke skupnosti Ivo del Negro, deželna svetnica SSK Igor Gabrovec in DS Sandro Svetla Mea ter predsednika SSO Drago Štoka in SKGZ Rudi Pavšič, ki so vsi spregovorili o velikih možnostih, ki jih lahko ima Rezija v turističnem sektorju ter o velikem bogastvu, ki ga za to dolino predstavljajo jezik in kultura Rezijanov, ki so na tem območju tudi vezni člen med Italijo in Slovenijo.

Marco Stolfo, direktor deželne Službe za jezikovne in kulturne identitete ter za deželne rojake v tujini, je nato spregovoril o zaščiti manjšin in o povezavi med manjšinskimi jeziki in promocijo teritorija, na katerem so prisotni. Kraji, v katerih živijo manjšine, lahko lažje izstopajo, to pa velja tudi za izdelke in pridelke teh krajev. Po drugi strani pa lahko tudi razvoj turizma pomaga manjšinskim skupnostim, saj ustvarja nova delovna mesta. Massimo Duca in Franco Finco sta s tem v zvezi spregovorila o možnostih, ki jih nudi uporaba furlanskega jezika. Finco je tudi podal rezultate ra-

Po predstavitvi knjige so plesalci iz Rezije, doline Sarmento (Bazilikata) in doline Amendolea (Kalabrija) prikazali nekaj tradicionalnih plesov, enkrat pa so zaplesali vsi skupaj

Predstavniki grške narodne skupnosti v Kalabriji Tito Squillaci je nato podrobneje predstavil zgodovino svoje skupnosti in sedanje stike, ki jih imajo z Grki iz matične domovine. Grčija zelo dobro skrbi za Grke zunaj svojih meja: daje jim pri-spevke, nudi štipendije in študijska potovanja, v Kalabrijo pa na primer pošilja tudi učitelje, tako da se lahko tu živčji Grki naučijo tudi novejših izrazov, prav zaradi številnih stikov z grško skupnostjo iz Kalabrije pa prihaja v južno Italijo veliko turistov iz Grčije. Rosangela Palmieri in Anna D'Amato sta spregovorili o albanski skupnosti v Bazilikati, ki ima tudi svoj muzej in knjižnico ter je ohranila vse svoje navade in običaje. Pripadnica nemške narodne skupnosti in kulturna delavka iz Timaua Velia Plozner je opozorila na to, da javne uprave v svojih perspektivah in publikacijah redno pozabljajo na uporabo nemščine in na to, da je v Timauu prisotna nemška manjšina, medtem ko so publikacije, ki jih pripravljajo manjšinska kulturna društva vedno dvojezične. Lucia Protto iz Saurisa pa je priznala, da ima Sauris manj težav, ker povsod poznajo zaradi pršuta. Tako Timau kot Sauris pa privabljata precej turistov iz Avstrije in Bavarske. Sandro Quaglia je spregovoril predvsem o pobudi Spoznati Rezijo, ki je od leta 1991 v Rezijo privabila 46000 turistov, ti pa so bili v glavnem iz Slovenije. To je tudi Rezijanom omogočilo, da so prišli večkrat v stik s knjižno slovensčino. (T.G.)

SEJMI - Do 6. oktobra v Vidmu

Renzo Tondo odprl 55. sejem Casa moderna

InnovAction bo bienalni sejem izmenično s Festom

VIDEM - Predsednik Dežele FJK Renzo Tondo je včeraj odprl 55. izvedbo sejma pohištva in stanovanjske opreme Casa moderna, ki bo na ogled do vključno 6. oktobra. Tondo je poseg na slovesnosti ob odprtju te največje sejem-ske prireditve v deželi izkoristil za analizo sejem-ske dejavnosti in za poziv k sinergičnemu delovanju za vzpostavitev enotnega deželne sejem-skega sistema, ki bo podpora za internacionalizacijo in rast inovativnosti podjetij. Predsednik se je zavzel za izboljšanje logistike, tako da »bomo lahko končali mandat infrastrukture«, v katerem bosta prevladovala »zmerna javna poraba« in federalizem »z odgovornostjo vsake dežele za dobro vladanje«.

V zvezi s sejem-skim sistemom je Tondo izrazil prepričanje, da obstaja volja po skupnem delu, saj ne gre za »obrambo stolčkov, ampak za to, da postane sistem produktiven«. Glede gospodarstva položaja v deželi je ocenil, da je tukajšnje gospodarstvo, ki »teme-

lji na zidaku, solidno«, saj naša široka poraba za razliko od ameriške bi bila virtualna, temelječa na hipotekarnih posojilih, ki so bremenila nepremičnine, ampak na »solidnih temeljih naših hiš«.

Moč sejma Casa moderna je po Tondovih besedah v tem, da je znal povezati trdnost nekdanjega načina življenja in kulture bivanja z inovativnostjo, kar proizvajalcem omogoča konkurenčnost na mednarodnih trgih. »Združiti tradicijo in inovacijo je za nas imperativ«, je zatrdil predsednik FJK.

V zvezi z inovativnostjo se je Tondo dotaknil tudi sejma InnovAction, ki si ga je zamislila in ga izvedla prejšnja Illyjeva deželna uprava. »Naj bo jasno,« je dejal predsednik Dežele, »ni res, da nameravam sejem ukiniti, ker gre za Illyjevo delo. InnovAction bo še naprej, a bo drugačen, ne več revija blišča, ampak bienalna razstavna prireditev, ki se bo izmenjevala s tržaškim Festom in bo namenjena spodu-janju izumiteljstva, patentov in inovativnih podjetij.«

Centro Esami TRINITY

ENGLISH FRANÇAIS DEUTSCH ITALIANO PORTUGUÊS ESPAÑOL

Študijski center "Miguel de Cervantes"

Tudi: GLEDALIŠKE DELAVNICE V ANGLEŠČINI ter INFORMATIKA

BREZPLAČNI VPOLJEVALNI TEČAJI ZA OTROKE, NAJSTNIKE IN ODRASLE

Samo predavatelji v materinščini

ul. F. Venezian, 1 (2. nad.) - Trst / urnik tajništva:
 od ponedeljka do petka 10.00 - 13.00 in 16.00 - 20.00

Info. 040 300588

AVSTRIJA - Avstrijski volivci in volivke na predčasnih volitvah izbirajo nov parlament in vlado

Bitka za kanclerja povsem odprta, Rudi Vouk z možnostjo izvolitve

Javnomnenjske ankete dajejo majhno prednost SPÖ pred ÖVP - LIF z Voukom »okoli« volilnega praga, ostali Slovenci brez možnosti

DUNAJ/CELOVEC - Nad šest milijonov Avstrijcev in Avstrijek, med njimi prvič skoraj dvesto tisoč mladih volivcev in volivk, ki imajo po znižanju volilne starosti volilno pravico že s 16-imi in 17-imi leti, bo danes na predčasnih parlamentarnih volitvah odločalo o novem sestavu 183-članskega avstrijskega parlamenta in s tem tudi o novi avstrijski zvezni vladi. Izid volitev je - sodeč po javnomnenjskih raziskavah in dejstvu, da je bilo nekaj dni pred volitvami še vedno skoraj milijon volivcev neodločenih! - povsem odprt. Tako glede najmočnejše stranke v parlamentu, prav tako pa tudi ali bo po Karlu Smolletu leta 1999 prestopil prag avstrijskega parlamenta spet koroški Slovenec. Kajti kot kandidat Enotne liste (EL) kandidira na listi Liberalnega foruma (LIF) slovenski odvetnik in podpredsednik NSKS Rudi Vouk. Njegova izvolitev v avstrijski parlament je zagotovljena le, če LIF na volitvah zbere vsaj štiri odstotke glasov. Zadnje javnomnenjske raziskave pa napovedujejo LIF-u »okoli štiri odstotke«!

Zaradi napovedanega tesnega izida volitev je tudi nemogoča prognoza, kako bo sestavljena bodoča avstrijska vlada in kdo bo enajsti zvezni kancler v drugi avstrijski republiki po letu 1945. Sodeč po zadnjih javnomnenjskih raziskavah in po izjavah glavnih kandidatov strank, ki se potegujejo za vstop v parlament, so možne najrazličnejše, oziroma skoraj vse vladne koalicije: ponovitev velike koalicije med socialdemokrati (SPÖ) in ljudsko stranko (ÖVP), manjšinska vlada SPÖ ali ÖVP, koalijska vlada SPÖ oz. ÖVP z Zelenimi in Liberalnim forumom oz. z desničarskima strankama svobodnjakov (FPÖ) in Haiderjevega Zavezništva za prihodnost Avstrije (BZÖ).

Nesporno pa sta političnim opazovalcem že pred volitvami jasna dva izida današnjih volitev v Avstriji:

1. nobena stranka ne bo dosegla absolutne večine glasov oz. sedežev v parlamentu;

2. volitve bodo prinesle okrepitev desnega tabora, kajti FPÖ in BZÖ bosta - na račun obeh strank dosedanje vladne koalicije - prejeli skupno nad 20 odstotkov glasov (2006: 15 odstotkov)!

V slučaju, da velike koalicije ali manjšinske vlade ne bo mogoče sestaviti, je za oblikovanje nove vlade potrebna koalicija vsaj treh strank z nevarnostjo, da bi Avstrija kot v letih 2000 do 2006 spet dobila desno vlado. Socialdemokrati zato ofenzivno zagovarjajo ponovitev velike koalicije (toda z novimi obrazi pri ljudski stranki!), ljudska stranka pa je očitno pripravljena na vse koalicije, tudi s skraj-

Wilhelm Molterer in Werner Faymann (na posnetku Ansa med zadnjim TV soočenjem prvi levo, drugi desno) sta edina kandidata za kanclersko mesto po današnjih volitvah; Rudi Vouk spodaj pa je edini slovenski kandidat z možnostjo izvolitve

no desničarskimi svobodnjaki in Haiderjevim zavezništvom.

Bitka za kanclerja med Faymannom in Moltererjem

Izid bitke za prvo mesto med dosejanimi vladnimi partnerji, socialdemokrati (SPÖ), ki so presenetljivo zmagali na volitvah 2006 s 35,3 odstotka glasov, in ljudsko stranko (ÖVP), ki je 2006 prejela odstotek manj, bo vsekakor izredno tesen (28 oz. 27 odstotkov). To tudi zaradi dejstva, ker tako socialdemokrati kot tudi ljudska stranka nastopata z novimi obrazi oz. glavnima kandidatom: socialdemokrati z ministrom za infrastrukturo Wernerjem Faymannom, ki je šele julija letos na čelu stranke nasledil neuspešnega kanclerja Alfreda Gusenbauerja, ljudska stranka pa s podkanclerjem Wilhelmom Moltererjem. Slednji je v začetku leta 2007 nasledil na volitvah 2006 poraženega kanclerja Wolfganga Schüssla. Molterer je bil tudi tisti, ki je julija letos izsilil predčasne parlamentarne volitve v Avstriji, ko je po 18 mesecih medsebojnega prerekanja v vladi s svojo ljudsko stranko izstopil iz velike koalicije s socialdemokrati.

Ob izstopu ljudske stranke iz vlade meseca julija je še vse kazalo na njen uspeh na predčasnih volitvah (bila je pet odstotkov pred socialdemokrati), toda situacija se je v zadnjih tednih povsem spremenila. Sedaj mnogo stvari kaže na to, da bosta obe stranki močno izgubili (vsaka med pet in sedem odstotkov!), da pa bodo socialdemokrati izgubili manj in s tem obdržali pozicijo najmočnejše stranke v avstrijskem parlamentu in spet imeli mandatarja za sestavo nove vlade.

Agresivnim svobodnjakom se obeta tretje mesto pred Zelenimi

V bitki za tretje mesto kaže tik pred volitvami, da bo skrajno desničarskim svobodnjakom (FPÖ) na čelu z predsednikom Karl-Heinzem Strachejem uspelo potisniti Zelene

(glavni kandidat Alexander van der Belen) na četrto mesto (18. oz. 13 odstotkov).

Svobodnjaki nastopajo v predvolilni kampanji izredno agresivno. V glavnem nadaljujejo Haiderjevo politiko iz 90-tih let, naperjeno proti tujcem, azilantom itd. Peta najmočnejša stranka v novem avstrijskem parlamentu pa bo po vseh prognozah Haiderjevo zavezništvo za prihodnost Avstrije (BZÖ) s 7 do 8 odstotki. Desničarski populist je torej na najboljši poti, da morda celo podvoji glasove iz leta 2006. Pri tem je postalo jasno, da je Haider kot koroški deželni glavar šel v predvolilno kampanjo samo, da bi si pripravil zmago na deželnih volitvah marca prihodnje leto na Koroškem.

Štiri odstotke za LIF in Rudi Vouk je poslanec!

Na današnjih volitvah je še povsem odprta usoda Liberalnega foruma (LIF) s koroškim Slovincem Rudijem Voukom. Če stranki uspe preskočiti štiriodstotni volilni prag, bo slovenska manjšina na Koroškem po letu 1999 (Karel Smolle) spet imela poslanca v državnem zboru. To pa zato, ker je slovenskemu odvetniku, občinskemu odborniku EL iz Dobrle vasi in glavnemu kandidatu avstrijskih liberalcev na Koroškem s šestim mestom na zvezni listi v vsakem slučaju zagotovljen vstop v avstrijski parlament, če LIF po celi Avstriji zbere najmanj štiri odstotke glasov. Možnosti za to po zadnjih javnomnenjskih raziskavah (stranki dajejo okoli 4 odstotkov) obstajajo, čeprav je treba upoštevati, da so javnomnenjske raziskave eno, dogajanje v volilni kabini pa drugo. To so preteklo nedeljo potrdile tudi parlamentarne volitve v Sloveniji!

V ospredju kampanje podražitve, državne finance in tujci

Predvolilna kampanja, ki se je zaradi turistične sezone v Avstriji omejila na dober poldrugi mesec, je potekala povsem v znamenju nujnih ukrepov zaradi občutne podražitve živil oz. vsakdanjega življenja zaradi visoke inflacije (blizu štiri odstotkov). V zvezi s tem je bil izredno aktiven predvsem kandidat socialdemokratov Werner Faymann, ki je pred mesecem dni presenetil vse tekmece, ko je predložil paket petih točk, okrog katerega se je nato vrtela celotna predvolilna kampanja. Večino točk je prvak socialdemokratov v sredo, torej nekaj dni pred volitvami, spravil skozi državni zbor, tudi s pomočjo Zelenih, a tudi svobodnjakov in Haiderjeve stranke. Ljudska stranka sicer nekaterih ukrepov tudi mogla zavreči, je pa opozarjala, da je Faymannov paket v višini šti-

lih milijard evrov »neodgovoren poseg« v državno blagajno, ki bo še močno bre-menil manevrski prostor bodoče vlade.

Svobodnjaki so se - po pričakovanju - osredotočili na ostro kampanjo proti tujcem, azilantom. Poudarjali so, da je treba v prvi vrsti skrbeti za Avstrijo in Avstrijce/ke. Na isti ravni in nizkem nivoju se je gibal tudi Haider s svojim BZÖ, pri čemer je Koroško na vseh področjih predstavljal kot velik vzor celi Avstriji. Začenši z ureditvijo manjšinskega vprašanja do (protiustavne) izgona azilantov...

Zeleni so se v svoji predvolilni kampanji osredotočili na prikaz popolnega poloma velike koalicije v zadnjih dveh letih, na restriktivno politiko vlade do tujcev, azilantov in ne nazadnje tudi do avtonomnih narodnostnih manjšin. Kot že leta 2006 pa tudi tokrat niso izključili, da bi sodelovali v novi avstrijski vladi, če se bo ponudila takšna možnost in če bi s tem preprečili desničarsko vlado. Pri tem bi Zeleni lahko bili partner tako socialdemokratom kot tudi ljudski stranki.

Vouk slovenski kandidat z največjo možnostjo izvolitve

Kandidatura Rudija Vouka, ki je nedvoumno eden najbolj znanih politikov iz vrst koroških Slovencev, ne nazadnje zaradi svojega vztrajnega boja za dvojezične napise in svojega odločnega nasprotovanja Haiderjevi politiki na Koroškem, je rezultat strateškega dogovora med Liberalnim forumom in slovensko Enotno listo (EL), ki daje slovenskemu kandidatu popolno politično avtonomijo, predvsem v manjšinskih vprašanjih.

Vouk, ki je prepričan o volilnem uspehu, meni, da bi vstop v državni parlament omogočil, da se v Avstriji oblikuje vlada brez dveh skrajno desničarskih strank (FPÖ in BZÖ), prav tako bi uspeh LIF-a preprečil ponovitev propadle velike koalicije med SPÖ in ÖVP. Oblikovala bi se vlada s tremi partnerji, ki bi lahko uresničila razsodbe ustavnega sodišča v zadevi dvojezične topografije na Koroškem in ki bi bila pripravljena upoštevati manjšinske pravice, je dejal Vouk. »Če bom izvoljen, želim vnesti v avstrijsko zvezno politiko zavest o pravni državi,« je v pogovoru za PD dejal Vouk. Pričakuje tudi, da bo na nedeljskih volitvah deležen »močne podpore« iz vrst koroških Slovencev, prav tako da ga bo volilo čim več ljudi iz večinskega naroda.

Zeleni z Zalko Kuchling, KPA pa z Mirkom Messnerjem

Poleg Rudija Vouka na današnjih predčasnih parlamentarnih volitvah v

Avstriji kandidirajo še nekateri drugi koroški Slovenci oz. Slovenke za vstop v državni zbor - toda brez realističnih možnosti, da bodo tudi izvoljeni.

Zalka Kuchling, učiteljica na Slovenski gimnaziji in podpredsednica Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) je na kandidatni listi Zelenih za Koroško uvrščena šele na drugo mesto, na zvezni listi pa ni med tistimi, ki lahko upajo na izvolitev. V parlament bi torej prišla samo v slučaju, če bi Zeleni na Koroškem osvojili osnovni mandat, kar bo zelo težko, in če bi se prvouvrščeni kandidat Andreas Köchl v slučaju svoje izvolitve odpovedal sedežu.

Kuchlingova s tem ne računa, meni pa, da naj bi koroški Slovenci in Slovenke na volitvah morali glasovati za Zeleno, kajti le-ti so se v preteklosti vztrajno in aktivno zavzemali za pravice avstrijskih narodnih skupnosti in s tem tudi koroških Slovencev. »Zeleni se na tem področju izkazujemo za zelo verodostojne: vprašanje človekovih pravic je ključna politična vsebina zelene politike - in manjšinske pravice so bistven del človekovih pravic,« opozarja Kuchlingova.

Komunistična stranka Avstrije (KPA) je - kot že na volitvah 1. oktobra 2006 - postavila za svojega glavnega kandidata koroškega Slovenca, zveznega govornika stranke Mirka Messnerja. Slednji je tudi član predsedstva Zveze slovenskih organizacij (ZSO) na Koroškem. Po hudem polomu velike koalicije med socialdemokrati in ljudsko stranko je Messner prepričan, da bo KPA v nedeljo dobila znatno več glasov kot leta 2006, ko je zbrala blizu 50.000 glasov oz. dober odstotek.

Po javnomnenjskih raziskavah, s katerimi razpolaga KPA, Messner celo upa na rezultat pri treh, morda celo štirih odstotkih, »vsekakor pa so glasovi za KPA edini, ki jih v Avstriji ni mogoče pomakniti v politično desnico,« je poudaril Messner. Glavne teme KPA v predvolilni kampanji so bili predvsem socialna vprašanja, boj proti privatizaciji ter boj proti razizmu in diskriminaciji manjšin.

Avstrijski socialdemokrati (SPÖ) na kandidatni listi nimajo kandidata/ke iz vrst slovenske manjšine, prav tako ne ljudska stranka (ÖVP).

NSKS priporoča izključno Vouka, ZSO pa SPÖ, Zelene, LIF in KPA

V zvezi z današnjimi volitvami so se politične organizacije koroških Slovencev, Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), Zveza slovenskih organizacij (ZSO) in Skupnost koroških Slovencev in Slovenk (SKS) več ali manj jasno opredelili.

Zbor narodnih predstavnikov, najvišji organ Narodnega sveta koroških Slovencev, je sprejel volilni proglas, v katerem izključno priporoča »Rudija Vouka in druge kandidate EL (Vladimir Smrtnik, Sonja Kert-Wakounig, Olga Voglauer in Marjan Pipp) na listi LIF«. Ob tem NSKS pozdravlja partnerstvo med Enotno listo in Liberalnim forumom, ker Enotni listi in njenim kandidatom na listi LIF pogodbeno zagotavlja avtonomijo, še posebej v narodno političnih zadevah. Za NSKS je Rudi Vouk tudi »edini slovenski kandidat na primernem mestu, da bi bil lahko izvoljen v avstrijski parlament.«

Zveza slovenskih organizacij (ZSO) je na seji upravnega in nadzornega odbora dala prednost kar štirim strankam, ki nastopajo na nedeljskih volitvah: socialdemokratom (SPÖ), Zelenim, Liberalnemu forumu (LIF) in Komunistični stranki Avstrije (KPA). Predsednik ZSO Marijan Sturm je ob tem poudaril, da se prav v tej odločitvi zrcali politična pluralnost njegove organizacije.

Skupnost koroških Slovencev in Slovenk (SKS) pa je v izjavi za javnost dala prednost Zelenim s kandidatko Kuchlingovo, nato še socialdemokratom in KPA, glas za Vouka pa ni priporočala.

Ivan Lukan

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

TRŽAŠKA OBČINA - Odbor že odobril sklep o podelitvi priznanja »zaslužnega občana«

Zavlačevanje desnice s priznanjem Borisu Pahorju

Načelniki svetniških skupin preložili odločitev o mestnem priznanju slovenskemu pisatelju

Boris Pahor kljub častitljivi starosti 95 let še vedno buri duhove v tržaški desnici. Potem ko je italijanski Trst s prevodom Nekropole vendarle spoznal svojega slovenskega sina, je prvi občan, župan Roberto Dipiazza, dal pobudo za podelitev Pahorju naslova »zaslužnega občana«, s katerim naj bi se mu mesto uradno zahvalilo za njegovo življenjsko delo. Občinski odbor je že odobril ustrezeni sklep, zataknilo pa se je na seji načelnikov svetniških skupin v tržaškem občinskem svetu, ki so po mestoma tudi burni razpravi zadevo preložili na kasnejši datum.

Zgodilo se je sledeče. Tržaški občinski odbor je pred nekaj dnevi odobril sklep o podelitvi priznanja »zaslužnega občana« pisatelju Borisu Pahorju. O sklepu so v petek razpravljali načelniki svetniških skupin, kot to veleva pravilnik občinskega sveta. V bistvu bi morali določiti, kdaj naj bi sklep občinskega odbora potrdil še občinski svet. Oziroma: kdaj naj bi dali sklep na dnevni red občinske seje.

Predstavniki Rovisove liste Emiliano Edera je spomnil, da je predlog za podelitev priznanja iznesel občinskemu odboru sam župan Dipiazza, kar pomeni, da ima svojo posebno težo.

Pa se je oglašil predsednik mestne skupščine Sergio Pacor (PRI), ki je omenil, da je Boris Pahor že prejel občinsko odličje, to je tristoletni pečat, in zato naj bi ne bilo primerno, da bi si »nakopičil« toliko občinskih priznanj.

Načelnica svetniške skupine Nacionalnega zavezništva Angela Brandi je želela izvedeti, kako se je o sklepu o podelitvi priznanja »zaslužnega občana« Borisu Pahorju izrekel občinski odbor. Generalni tajnik Santi Terranova je sporočil, da je odbor odobril sklep ob vzdržanju odbornikov Nacionalnega zavezništva.

Brandijeva je izkoristila Pacorjevo pripombo o podelitvi tristoletnega pečata Pahorju in samosvoje ocenila, da »ta pečat velja več od priznanja zaslužnega občana«, zaradi česar naj bi ne bilo primerno podeliti slovenskemu pisatelju priznanje, ki je nižjega ranga od tistega, ki mu ga je občina že podelila.

Takrat se je oglašil načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Fabio Omero in povabil Brandijevo, naj se zavzame, da bi tržaški pisatelj Pahor prejel... Nobelovo nagrado. Ta bi bila po rangi go-

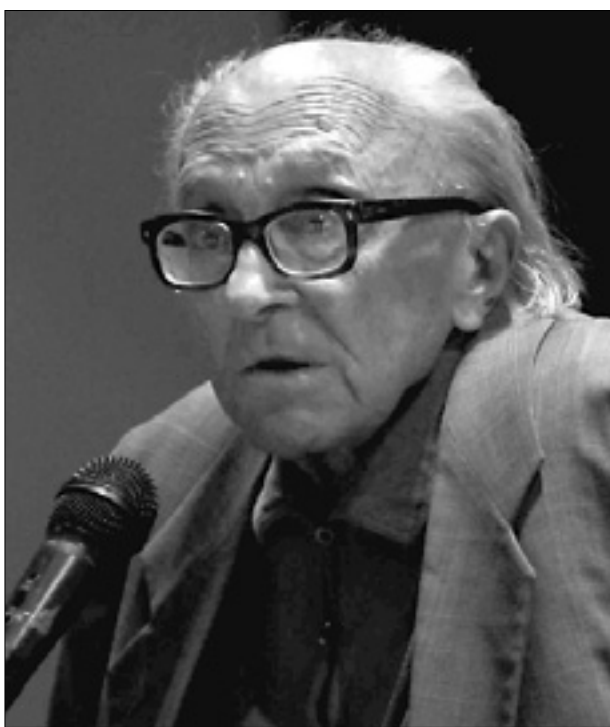
tovo višja od tržaškega tristoletnega pečata...

Na dlani je bilo, da je načelnikom desničarskih strank podelitev občinskega priznanja slovenskemu pisatelju trn v peti. Tako je predstavniki UDC Roberto Sasco »pilatovsko« - kot je ocenil Omero - predlagal, naj bi zadevo preložili na naslednjo sejo načelnikov svetniških skupin, katere naj bi se udeležil tudi župan ali eden od odbornikov, da bi pojasnil stališče mestne uprave.

Tako je zadeva priznanja »zaslužnega občana« Borisu Pahorju zdrknila z dnevnega reda naslednje občinske seje.

Omero je po sestanku vendarle izluščil dve spodbudni točki. Prvič: mnenje načelnikov svetovalskih skupin ni obvezujoče. In drugič: komisija je izdala pozitivno mnenje o podelitvi častnega meščanstva Tenzinu Gyatsu. »Če je predlog o podelitvi častnega meščanstva dalajlami moral čakati tri mesece, preden so ga vzeli v pretres, čas 95-letnega tržaškega "zaslužnega občana" Pahorja še pride...«

M.K.

Kdaj bo postal častni meščan Trsta?

BIVŠA RIBARNICA - Ob 75-letnici delovanja podjetja

Zaživela je Galerija Illy

Gre za kulturni dogodek velikega formata z vrsto prireditev, ki bodo potekale do 11. oktobra vsak dan med 10. in 20. uro

Bivša ribarnica se je predvčerajšnjim oddela v razkošno, popolno, prestižno in privlačno preobleko

KROMA

SLOVENSKI KLUB - V torek v Gregorčičevi dvorani

Večer z Dušanom Jelinčičem in delom Kam gre veter, ko ne piha

V torek, 30. t.m., bo Gregorčičeva dvorana spet odprla svoje duri gostom Slovenskega kluba, ki po poletnem premoru pričena novo sezono z alpinističnim večerom. Gost prve letošnje prireditve Slovenskega kluba bo namreč novinar, alpinist in eden od najbolj branih slovenskih pisateljev Dušan Jelinčič s svojo knjigo Kam gre veter, ko ne piha. Delo, ki je lani izšlo v zbirki Piramida mariborske založbe Litere, a jo v torek prvič predstavljajo občinstvu, pripoveduje o zadnjem avtorjevem alpinističnem podvigu na himalajskem osemtisočaku Gasherbrum 2. Kot v Jelinčičevih prejšnjih, zelo uspešnih alpinističnih romanih Zvezdne noči (1990) in Biseri pod snegom (1992), se tudi v njegovem zadnjem delu nadvse privlačno pripovedovanje spopada z goro prepleta z refleksijo o smotru človekovega življenja, o njegovih ciljih in ambicijah ter o previsoki ceni, ki jo mora včasih plačati za njihovo dosego. Najvišje gore na svetu privedejo namreč človeka do skrajnega roba, na njem

pa je, kot pravi pisatelj sam, vse bolj izostreno in jasnejše, predvsem dogajanje v človekovi notranjosti. Kje najti torej kraj, primernejši od himalajskega go-

rovja, za brezkompromisno konfrontacijo s samim seboj ter predvsem z večnim vprašanjem, s katerim se sooča ne le alpinist, pač pa prej ali slej tudi sleherni človek, ne le v steni osemtisočaka, pač pa tudi sede v udobnem naslanjaču: ali želim biti samo zraven, ko bodo drugi dosegli cilj, ali pa tudi sam želim in hočem tvegati neposreden spopad z vrhom?

Ob prisotnosti avtorja bosta o delu Kam gre veter, ko ne piha spregovorila prof. Vilma Purič in odgovorni urednik Literine zbirke Piramida Robert Titan Felix. Knjigo si bo občinstvo lahko nabavilo kar v Slovenskem klubu, avtor pa bo večer popestril s predvajanjem zanimivih in obenem vznemirljivih dia pozitivov, ki nič manj zgovorno kot knjiga sama pričajo o neskončno lepih in nevarnih belinah enega od gigantov našega planeta.

Srečanje z Duškom Jelinčičem bo v torek, 30. t.m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani. Vabljeni vsi ljubitelji gora in literature.

Bivša ribarnica se je predvčerajšnjim oddela v razkošno, popolno, prestižno in privlačno preobleko, na kateri prevladuje rdeča barva, ki je zaščitni znak podjetja Illy, bale rdečega platna pa bogati še privlačna instalacija Illy skodelic, ki so jih v vseh teh letih oblikovali različni priznani umetniki. Radovedno oko ne more prezreti tudi kavnihi skodelic v povečani velikosti, tu so še fotografije, ki upodabljajo dežele, kjer obdelujejo kavne nasade, obilica knjig, povezanih z dizajnom in modo, kanček umetniške populnosti pa ustvarjajo tudi videoprojekcije, gledališki oder ter udobni fotelji in stoli. Tako nekako bi lahko opisali bivšo ribarnico, ki se je ob častitljivem jubileju podjetja Illy, ki letos praznuje 75-letnico delovanja, prelevila v pravi svetovljanski salon, v katerem se bodo v naslednjih dveh tednih prepletali umetnost, glasba, literatura, gledališče in poslovne ideje.

Idejni snovatelji so projekt naslovili Galleria Illy, kulturni dogodek velikega formata pa so uradno odprli v petek zvečer. Med nepregledno množico ljudi je bilo opaziti ugledne goste iz sveta politike, kulture, podjetništva, eminentno družbo so popestrili še znani sodniki, različni novodobni mecenji, grafični oblikovalci in arhitekti. Goste je pozdravil upravitelj in predsednik podjetja Illy Andrea Illy, ki je na kratko oral program dogodka in se zahvalil vsem, ki so pomagali pri njegovi realizaciji, spomnil pa se je tudi pred kratkim

preminulega očeta, ki je podjetju dal poseben pečat. Ob koncu nagovora je vse prisotne povabil k ogledu dogodkov, ki bodo na sporedu v naslednjih dneh, še pred tem pa je spregovoril župan Roberto Dipiazza, ki je med drugim pohvalil spretost družine Illy, ki je podjetniško idejo znala prenašati iz roda v rod. Po teh nagovorih se je množica gostov razkropila po gigantskem prostoru bivše ribarnice. Nekateri so srkali penino ali uživali ob kapljici dobrih lokalnih vin, drugi so okušali izvirne kulinarne dobrote, med katerimi ni manjkalo kuhanega pršuta, lično pripravljene kanapejev, s sirnimi namazi obloženih kruhkov, ob koncu družabnega večera pa so sladkosnedi lahko okušali tudi čokoladne in kavne slaščice. Vse skupaj je še bolj svetovljansko naredila glasbena kulisa, za katero je poskrbel pianist in skladatelj Sergio Cossu.

Včeraj pa so vrata bivše ribarnice odprli širši javnosti. Ta bo lahko vsak dan do 11. oktobra, in sicer med 10. in 20. uro, obiskovala Illyjev salon, na katerem se bodo predstavljali različni performerji, oblikovalci, glasbeniki, eksperti v pripravljanju kave ... Danes in jutri (ob 20. in 22. uri) si zainteresirani denimo lahko ogledajo monolog igralka Laure Curino, rdeča nit katerega bo kava. Od 10. do 15. ure bo danes mogoče uživati ob »brunchu«, mešanici zajtrka in kosila, ki je tako priljubljena v večjih evropskih prestolnicah, vse skupaj pa bo popestril Marco Castelli Jazz Trio. Med večjimi dogodki naj omenimo dogodek, ki se bo zgodil jutri ob 11.30, ko bodo v sodelovanju s TWAS (Accademia delle scienze per i paesi in via di sviluppo) dvema najvidnejšima učenjakoma iz držav v razvoju izročili nagrado Trieste Science Prize v višini sto tisoč dolarjev. Vsak dan ob 11., 15. in 18. uri bodo na sporedu tudi tečaji, ki jih pripravlja združenje Università del caffè. Zainteresirani, ti se bodo morali predhodno najaviti (tel: 040 362317), bodo izvedeli veliko o aromah in metodah pripravljanja dobrega espressa.

Skratka, v naslednjih dneh bo Trst zasijal v pravem svetovljanskem duhu, saj se bodo v Trstu mudila imena, kot so denimo Peter Greenaway (režiser), Patricia Urquiola in Jonathan Levien (oblikovalca), Flavio Soriga in Davide Longo (pisatelj) ... Naj še povemo, da bodo vsi dogodki brez vstopnine. (sč)

SLOVENSKA MANJŠINA - Uradna otvoritev je vse bližja

Vzhodni Kras: nova avtocesta brez dvojezičnih tabel?

Jutri zvečer javno srečanje v Ljudskem domu v Trebčah

V prihodnjih tednih (govori se o koncu oktobra) bodo odprli nov avtocestni odsek med Padričami in Katinaro. Sprva je kazalo, da se bo otvoritvene slovesnosti udeležil predsednik republike Giorgio Napolitano, ki pa ga, kot kaže, ne bo. Pač pa bo ob tej priložnosti prišel v Trst visoki vladni predstavnik, morda celo ministrski predsednik Silvio Berlusconi. Glavni prireditelj odprtja avtocestnega odseka bo Občina Trst.

V preteklih tednih so na avtocestnem odseku in bližnjih vpadnicah namestili skoraj izključno enojezične table in smerokaze. Dvojezičnosti je zelo malo in še tista je napačna (S.Dorligo - Dolina). Takšno početje je sprožilo upravičene proteste na vzhodnem Krasu in v slovenski manjšini, tudi zato, ker si nobena od javnih uprav in ustanov noče prevzeti odgovornosti za kršitev pravic slovenske manjšine. Kot da bi smerokaze in table postavila dejansko neznana roka.

Tržaški župan Roberto Dipiazza je med sejo občinskega sveta (problem so postavili slovenski svetniki) v zadeno vpletel paritetni odbor za slovensko manjšino in njegovega predsednika Bojana Brezigarja, ki je Dipiazza takoj javno demantiral. Vse uprave so si o zadevi dejansko »umile roke«, na koncu pa se je menda izkazalo, da je table in smerokaze postavilo neko podjetje na ukaz državne avtocestne družbe Anas.

S problemom je bilo seznanjeno tudi italijansko zunanje ministrstvo in sicer v osebi ministra Franca Frattinija. Med njegovim nedavnim tržaškim obiskom sta mu senatorka Tamara Blažina in deželni svetnik Igor Kocijančič izročila dopis, v katerem ga tudi v imenu prebivalcev vzhodnega Krasa opozarjata na zgolj enojezične table in smerokaze.

O tem aktualnem vprašanju bo govor na jutrišnjem srečanju (začetek ob 20.30), ki ga v Ljudskem domu v Trebčah prireja Koordinacijsko združenje kraških vasi. Vabljeni so domačini, zlasti pa zastopniki društev in organizacij iz Trebč, Gropade, Bazovice, Padrič, Banov in Ferlugov. Navzoči bodo tudi senatorka Blažinova ter deželna svetnika Kocijančič in Igor Gabrovec. Na srečanju bodo vzeli v pretres tudi možnost protestne pobude ob priložnosti odprtja zgoraj omenjenega avtocestnega odseka.

»Neznana«
ustanova je pred
nekaj tedni na
novem
avtocestnem
odseku Padriče-
Katinara postavila
samo enojezične
table in smerokaze

KROMA

CGIL - Tudi v Trstu kot po vsej Italiji

Pravice na trgu

Proti vladni politiki, ki ogroža pravice državljanov - Za pravico do spodobnega življenja

Pri Stari mitnici so
včeraj delili
informativni
material, vršile pa
so se tudi debate

KROMA

KASACIJSKO SODIŠČE - Potrditev razsodbe v zvezi z afero TKB

Camber dokončno obsojen

Obsojen zaradi kaznivega hlinjenja poznanstev - Obsojen na 8 mesecev pogojne zaporne kazni

»Una risata vi sepellirà!« je v posmehljivem grouchomarovskem slogu v začetku leta 2000 odgovoril tržaški senator Giulio Camber, ko je izvedel, da je tržaško sodišče uvedlo proti njemu sodni postopek zaradi hlinjenja poznanstev, prek katerih naj bi šest let prej, leta 1994, v Rimu pomagal »rešiti« Tržaško kreditno banko iz težav, v katerih se je nahajala. Takratni pokrajinski tajnik Forze Italia je bil dve leti pozneje spoznan za krivega pripisanega mu kaznivega dejanja in obsojen na leto in štiri mesece zaporu pogojno. Pred tremi leti je priznalo sodišče prvostopenjsko kazen le nekoliko omililo (osem mesecev pogojne zaporne kazni in 300 evrov globe), pred nekaj dnevi pa jo je kasacijsko sodišče dokončno potrdilo.

Dogodek, ki je privedel Camberja na zatožni klopi, se je zgodil 2. ali 7. novembra 1994. Takrat naj bi tržaški senator od tedanjega direktorja TKB Vita Svetine prejel 100 milijonov lir, da bi primerno »podmazal« rimsko kolesje, od

GIULIO CAMBER

katerega je bila odvisna usoda slovenskega denarnega zavoda, v resnici pa je denar spravil v svoj žep. Pri zadevi je posredoval nekdanji tajnik liberalne stranke in predsednik tržaške industrijske cone Franco Tabacco. Po pričevanjih, ki sta ju podala Svetina in Tabacco leta 1999 je Camber tistega novembra 1994 poklical Tabacca v svojo pisarno na Trgu Foro Ulpiano in mu dejal, da je treba takoj priskrbeti 150 milijonov lir za posredovanje v Rimu v prid TKB. Tabacco je odšel na sedež TKB k Svetini. Uro

kasneje mu je Svetina izročil ovojnico, v kateri je bilo 100 milijonov lir, ki jo je Tabacco nesel Camberju v pisarno in jo v skladu s senatorjevimi navodili pustil v skrinji v uradu.

Na procesu po hitrem postopku leta 2002 je obramba skušala dokazati, da Camber ni prejel denarja od vodstva TKB, ker naj bi ga obdržal Tabacco. Sodnik Massimo Tommassini je razsodil drugače. Senatorja je obsodil na leto in 4 mesece zaporu pogojno zaradi hlinjenja poznanstev.

Na prizivnem procesu je sodišče po 6-urnem posvetovanju spet spoznalo Camberja za krivega, a mu je znižalo kazen na osem mesecev pogojne kazni.

Obsojenec ni hotel komentirati razsodbe. Dejal je le, da »ima sedaj besedo kasacijsko sodišče«.

Le-to je pred nekaj dnevi izreklo svojo besedo: Camber je dokončno kriv. Ali kot pravi pregovor: »Kdor se zadnji smeje, se najslejše smeje...«

Vladna politika ogroža osnovne pravice svojih državljanov in njihovo kupno moč, zato se je sindikat CGIL odločil za protest. Včeraj so na sto petdesetih italijanskih trgih potekali protestni shodi, ki so jih organizatorji poimenovali Pravice na trgu. V naši deželi so se sindikalisti in somišljeniki zbrali v Gorici, Pordenonu, Tržiču in Vidmu, v Trstu pa pri Stari mitnici (Largo Barriera). Protestni dan je predvideval razdeljevanje informativnega materiala, a tudi debate o najbolj perečih težavah: plačah, pokojninah, kupni moči, pravici do izobrazbe, demokraciji in ustavi.

Po mnenju pokrajinskega tajnika Adriana Sincovicha je bil protest, ki je istočasno potekal po vsej Italiji, uperjen »proti neprepričljivim odločitvam Berlusconijske vlade, ki so bile sprejete brez pravega soočenja s sindikati. V mislih imam predvsem krčenja sredstev, ki so namenjena javni administraciji, zdravstvu in šolstvu: ta krčenja postavljajo pod vprašaj ustavno pravico do zdravstvene oskrbe in znanja. In tu ne mislim samo na raziskovalne in univerzitetne institucije, ki so že itak v skrb vzbujajočem položaju, ampak na obvezno šolstvo.« Tajnik pa je opozoril, da je bil včerajšnji dan tudi priložnost za ponovno obuditev enotnega sindikalnega nastopanja, predvsem v skupnem boju proti druginji in vse nižji kupni moči italijanskih plač. (pd)

Na Ključu praznik ob povratku pila

Na Ključu nad Ricmanji bodo danes pozdravili ponovno postavitev tamkajšnjega pila, ki so ga restavrirali. Domačini in gostje se bodo ob tej priložnosti zbrali ob 11.30 na prireditvi, na kateri bodo govorili dolinska županja Fulvia Premolin, škof Evgen Ravignani in Adriano Dugulin, direktor tržaških muzejev. Pel bo mešani pevski zbor Slovenec-Slavec.

Pobuda »Trg Evropa« žanje velik uspeh

Okrog pisanih stojnic »Trga Evrope« na Ponterošu in bližnjih ulicah se je včeraj gnetlo obiskovalcev, ki so si ogledovali in seveda tudi kupovali raznorazne stvari. Danes ob 10.45 bodo nagradili najboljše stojnice. Izbrala jih bo žirija v sestavi Antonia Paolettija (Trgovinska zbornica), tržaških občinskih odbornikov Marine Vlach in Paola Rovisa ter novinarke Eliane Pierini.

V torek zaradi stavke težave z avtobusi

V torek, 30. novembra bodo stavkali uslužbenci javnih avtobusnih podjetij, ki so člani t.i. baznih sindikatov. V tržaški pokrajini bodo uslužbenci prekrizali roke za štiri ure in sicer med 18. in 22. uro. Stavka je povezana z doslej neuspešnimi pogajanjmi za novo delovno pogodbo tega sektorja, ki je zapadla lanskega decembra.

Koncert v Devinu

Na sedežu Zavoda združenega sveta v Devinu bo danes ob 11. uri koncert pianista Giuseppeja Guarrere, gojenca Sijavusa Gadjeva na glasbenem centru Emil Komel v Gorici. 17-letni Guarrera, ki je doma s Sicilije, velja za zelo talentiranega in torej perspektivnega glasbenika. Vstop je prost.

Dnevi evropske kulturne dediščine

Letošnji Dnevi evropske kulturne dediščine, ki potekajo ta konec tedna pod geslom »Velike poti kulture: potovanja med biseri Italije«, so tudi v Trstu brezplačno odprli vrata vseh mestnih muzejev. Nekaj predlogov: na gradu sv. Justa si je mogoče ogledati razstavo »Srednji vek v Trstu. Institucije, umetnost in družba v 14. stoletju« (od 9. do 19. ure, ob 11. pa je na sporedu voden ogled), v muzeju Revoltella pa razstavo o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu (od 10. do 18. ure; vodeni ogledi ob 10., 11., 12., 15., 16., 17. uri). Razstava o grški operni pevki Marii Callas v Palači Gopčević je danes odprta od 9. do 19. ure (voden ogled ob 11. uri). V botaničnem vrtu v Ul. Marchesetti 2 pa bo danes (ob 10. do 12. ure) paleontološka delavnica

Jutri pobuda Gilde o šolskih zadevah

Sindikalna organizacija Gilda prireja jutri ob 11. uri v konferenčni dvorani liceja Dante srečanje o šolski politiki Berlusconijske vlade. Navzoč bo državni tajnik učiteljskega sindikata Gilda Rino Di Meglio.

Bodo tržaški psi dobili svojo plažo?

Tržaški psi bodo morda dobili svojo plažo, kjer se bodo lahko mirno kopali, seveda skupaj z lastniki. To zahteva sedem tisoč občanov in občanov, ki so včeraj izročili županu Robertu Dipiazzu ljudsko peticijo o tem vprašanju. Ob tej priložnosti se je na Velikem trgu zbrala pisana množica štirinožcev, njihovih lastnikov in prijateljev. Peticijo, za katero je dala pobudo organizacija "Crescere insieme", je podpisal tudi občinski odbornik Paolo Rovis.

PRAPROT - Prihodnjo nedeljo slavnostna proslava ob 60-letnici postavitve spomenika padlim

Praprovcji v boju za obstanek in prihodnost

Osrednji govornik bo Milan Kučan - Nastopila bosta TPPZ Pinko Tomažič in Godbeno društvo Nabrežina

Praprovski spomenik danes (ravno med obnovitvenimi deli pred nedeljsko proslavo) in včeraj

KROMA

...zidarji svobodni
bomo gradili na zemlji tej rodni,
v soncu svobode nov ustvarjali vek.
(Igo Gruden)

Podobno kot v skorajda vsaki kraški vasi, so tudi v Praprotru postavili spomenik padlim v narodno-osvobodilni vojni. »Kot opomin nam in zanamcem, da vztrajno in dosledno nadaljujemo borbo za cilje narodno-osvobodilne vojne, za katere so padli naši najboljši sinovi.« Pisalo se je leto 1948, točneje 12. december tega leta, ko so Praprovcji s krajšo vendar občuteno slovesnostjo počastili svoje padle borce za svobodo, žrtve nacističnih taborišč in pogrešane v osvobodilni vojni.

Kot je pred šestdesetimi leti ob praprovski slovesnosti zapisal novinar Primorskega dnevnika, so se vaščani z enominutnim molkom oddolžili žrtvi mladih domačinov. Dvanajst imen so takrat vklešali v marmornato ploščo, kot svetel zgled upora in borbe, »ki se za svobodo ne strši nobenih žrtev, tudi žrtve svojega dragocenega življenja ne.« Duhovnik je takrat

kamnito obeležje blagoslovil, ob njega pa so položili petnajst vencev ter z njimi in res številnimi cveticami obdali spomenik, na katerem še danes beremo imena: Franc Doljak, Ivan Milič, Otokar Kerševan, Viktor Peric, ki so padli v boju za svobodo, Maksimiljan Blažina, Slavko Gabrovec, Dušan Gruden, Ivan Kante in Vincenc Uršič, ki so podlegli nacističnemu terorju, ter Hilarij Gabrovec, Emil Kocman in Jožef Peric, ki so bili pogrešani.

Sicer se dogodkov izpred šestdesetih let v Praprotru danes malokdo spominja. Med najbolj zgovornimi je prav gotovo gospa Ludvika - Dika Gabrovec, ki živi v neposredni bližini spomenika in bo ravno v prihodnjih dneh praznovala častiljivi 80. rojstni dan. Po šempolajskem zgledu se je tudi praprovski vaški odbor osvobodilne fronte odločil, da bo svoje fante počastil z mogočno kamnito stvaritvijo. »Glavni akter je bil takrat Stanko Zidarič, ki je bil po poklicu kamnosek in je svojo delavnico imel v Šempolaju,« se spominja gospa Dika. »Stanko je takrat naredil osnoven načrt in spomenik nato v kratkem tudi postavil.« Si-

cer je šlo za udarniško delo, saj denarja ni bilo veliko. Gospa Dika se spominja, da je Praprovcje spomenik stal kakih 50 lir. »To je bilo za tiste čase res veliko. Sama sem kot mlada blagajničarka po vasi zbiralala denar za njegovo postavitve. Kdor je lahko, je takrat prispeval po 5 lir, tako da sem nekaj denarja le nabrala...« Kamnito stvaritev je okrasil domačin Slavko Kante, ki je bil po poklicu klesar. »On je poskrbel za zvezdo, ki stoji na Triglavu, za sfere oziroma vaze,« je še dodala gospa Dika in opozorila, »da so za časa Brezigarjevega županovanja spomenik popravili. Stranska stebra iz golega cementa je takrat namreč zamenjal pristen kraški kamen.«

V teh dneh so Praprovcji še bolj aktivni kot navadno. Spomenik so temeljito očistili, popravili okrušene kamnite stebra in uredili ter seveda olepšali prostor okrog njega; poskrbeli so tudi za leseno ograjo in novo kamnito ploščo ravno pred spomenikom ter uredili prizorišče nedeljskega partizanskega mitinga. Prihodnjo nedeljo, 5. oktobra, se bodo slovesno spomnili svojih mladih žrtev. Vaška skupnost Praprot

in Vsedrjavno združenje partizanov Italije - (devinsko-nabrežinska sekcija) prirejata namreč ob 15.30 spominsko proslavo ob 60-letnici postavitve spomenika. Po polaganju vencev bo pozdravni nagovor podal pokrajinski predsednik VZPI - ANPI Giorgio Marzi, za njim pa bo za mikrofon stopil slavnostni govornik, bivši slovenski predsednik Milan Kučan. Nedeljski popoldan bo dodatno obogatil nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko

Tomažič pod taktirko »domačinke« Pie Cah in pa nabrežinske godbe na pihala z dirigentom Sergiom Grattonom. Praznovanje se bo po zaključku uradne proslave nadaljevalo v večjem ogrevanem šotoru na prireditvenem prostoru pod praprovskimi borovci, kjer so si prireditelji zamislili pravi partizanski miting. V primeru slabega vremena bo proslava, seveda z izjemo polaganja vencev, potekala v šotoru.

Sara Sternad

KRATEK ZAPIS OB ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU

Lida Turk - sedemdesetletnica

Iskreno in pristrčno voščilo dveh vnukov je javnost obvestilo, da je Lida Turk (rojena Debeljak) obhajala življenjski jubilej. Primorski dnevnik je tako širši javnosti sporočil, da so se leta spet zaokrožila.

Pri nas je Lida poznana kot dolgoletna urednica radijskih oddaj na Radiu Trst A, kot raziskovalka in zapisovalka naše primorske polpretekle zgodovine, kot uspešna pisateljica, kot odbornica in podpredsednica Narodne in študijske knjižnice v Trstu.

Sam sem Lido spoznal, ko me je takratni ravnatelj Filibert Benedetič navedel za sodelovanje pri radijski postaji Trst A. To se je zgodilo trideset let od tega. Tako sem po eni strani sodeloval z Lido Turk pri pripravi oddaje o Slavku Tuti, z Mirjam Koren pa pri ciklusu oddaj, ki so bile posvečene narodnoosvobodilnemu boju pri nas v Trstu in Gorici. Povsem logično smo združili protifašizem s kasnejšim narodnoosvobodilnim bojem. V letu 1980 pa sem sodeloval pri publikaciji Sv. Jakob (zgodovinski razgledi po življenju Slovencev v tržaškem delavskem okraju), ki jo je uredila Lida Turk ob poimenovanju slovenske osnovne šole po Josipu Ribičiču.

Sicer pa stopimo korak nazaj. Tako je o sebi povedala pred leti: »Začela sem

s svojim delom pri tržaški radijski postaji kot uradnica. Vedno so me zanimala raziskave, rada sem iskala stike z ljudmi in po možnosti tudi resnico o dogajanju, ki nas pobliže zadeva. Tako sem začela z zbiranjem različnega gradiva, iz katerega so potem nastajale serije oziroma ciklusi, ki se jih poslušalci spominjajo pod siglami »Četrtekova srečanja«, »Narodnostni trenutek« in še druge. Številne so bile tudi okrogle mize, ki sem jih vodila s predstavniki raznih naših ustanov, organizacij in društev.«

Lida je svoje delo nadgradila, saj je iz ljudi ni potegnila le zgodbe, radijska oddaja je nato večkrat prerasla v publikacijo.

Lep primer je knjiga Tigrova sled, ki jo je izdalo Založništvo tržaškega tiska leta 1983, nato je leta 1998 doživela ponatis s pomočjo Sklada Dorče Sarđo ter italijansko izdajo leta 2006 (L'orma del TIGR). O knjigo in Dorčetu Sarđoču je Lida takole zapisala: »Medtem ko so snemanja še potekala, je sprejel vabilo, da spregovori zbrani množici na bazovski gmajni septembra 1980 ob petdesetletnici prvega tržaškega procesa. Popularnost, ki jo je bil stari gospod deležen, je rastla in se stopnjevala po izidu knjige Tigrova sled. Ta je dr. Sarđoču postavila spomenik, meni je utrla pot do protagonistov tiste dobe, postala je vizitka, ki je še druge pripravila k izpovedovanju in izpričevanju take ali drugačne usode.«

Naša Lida je opravičila zaupanje ljudi ter je v naslednjih letih bistveno pripomogla k boljšemu poznavanju primorske polpretekle zgodovine, zlasti za obdobje fašističnega režima. Kot primer lahko navedem knjigo Posebno sodišče. Drugi tržaški proces (Opčine 2001), kjer je pripravila zapis Na openskem strelišču. Publikacija je dvojjezična in je tako našla pot do italijanskih bralcev. Prav tako je zapisala življensko pot šolnika in protifašista Andreja Čoka, ki je izšla v posebni številki Glasnika SKD Tabor z Opčin. In še marsikaj bi

lahko dodali k povedanemu.

Všek njenega raziskovalnega dela in pisateljske žilice pa je nedvomno knjiga Zora, ki je izšla leta 2006 pri založbi ZTT v Trstu. To je pripoved o tržaškem dekletu Zori Perello Godina, ki je živila za časa fašizma in se je predala protifašističnemu in narodnoosvobodilnemu boju ter v njem izgorela v nacističnem taborišču leta 1945 prav na pragu svobode. Zgodba o Zori (la Bella Tigre, kot so jo imenovali fašistični milicniki) je tako trajno zapisana po zaslugi Lide Turk.

Od njenih drugih del je treba omeniti knjigo Glas v ...etru (1991), kjer je zapisana zgodovina tržaške slovenske radijske postaje Trst A. Leta 2003 pa je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi njena knjiga 25 črtic z naslovom Le šepet je, ki ga slišimo o njem.

Skratka Lida je resnično pridna raziskovalka in zapisovalka. Samo tako je lahko zapisala ali uredila vrsto dobrih knjig, ki bodo ostale kot stalnice v naši zgodovinski in publicistični dejavnosti.

Kot sem že rekel, sem Lido spoznal prav pri radijskem delu. Kasneje sem bil večkrat gost v njenih radijskih oddajah. Pravo sodelovanje pa je nastalo, ko sva s oba znašla bodisi v upravnem odboru Narodne in študijske knjižnice bodisi v Od-

boru za proslavo bazoviških junakov (pri NŠK). Gre za obdobje dobrih zadnjih deset let. Lida je bila najprej odbornica v upravnem odboru NŠK, sedaj pa je že nekaj let podpredsednica ustanove NŠK. Ko se je leta 1997 prenovil Odbor za proslavo bazoviških junakov, je vstopila vanj tudi Lida, kjer pridno deluje še danes. Moram reči, da je z Lido lepo sodelovati, saj je izredno konstruktivna, prizadevna, zvesta. S svojo mirno govorico prispeva, da se problemi pozitivno rešujejo, da se izogibamo nepotrebnim konfliktom, da vedno prevlada pot sodelovanja in sožitja. Človek si želi dobrih sopotnikov in sodelavcev in v omenjeno kategorijo nedvomno spada Lida Debeljak Turk.

Sedaj, ko se ji piše 35+35, ji lahko želimo še mnogo zdravih in uspešnih let. Pričakujemo si še drugih lepih in zanimivih knjig. Prepričani smo, da še vedno pridno in marljivo raziskuje življenjske usode naših ljudi, da bi bila čim bolj popolna zbirka osebnih likov iz naše polpretekle zgodovine.

Nadalje ji želimo sreče in miru v družinskem krogu, s svojo hčerjo in sinom ter veliko zadoščenja z vnukoma Oliverom in Nino, ki sta ji voščila 24. septembra 2008 za njen rojstni dan.

Milan Pahor

IN MEMORIAM

Anica Udovič (1918 - 2008)

Leta neusmiljeno tečejo, na koncu pa se tudi iztečejo. V začetku leta je praznovala Anica svoj devetdeseti rojstni dan, v izteku leta 2008 pa nas je tiho zapustila. Klic telefona v večernih urah te obvesti, da naše Anice ni več med nami.

Vsekakor je bila dolga življenjska pot Anice, rojene Prihavec in poročene Udovič. Začela se je 12. februarja 1918 v Trstu. Rodila se je v slovenski družini, ki je prišla v mesto iz Vremske doline. Mlada Anica se je v Trstu znašla v vrtincu raznarodovalnih ukrepov in fašističnega nasilja. Morala se je šolati v italijanskem jeziku. Najprej je bila osnovna šola Attilio Grego, nato pa poklicna šola.

Treba je bilo iti še v mladih letih v poklic, saj v družinah ni bilo denarja za dolgo šolanje. Tako se je Anica kmalu zaposlila kot uradnica.

Naša skupna slovenska preteklost sloni v veliki meri na življenjskih usodah malih ljudi, ki pa so se znali izkazati v najbolj usodnih trenutkih. Anico pa je odlikovala tudi skromnost.

Anico Udovič je za vedno zaznamovala njena aktivna udeležba v narodnoosvobodilnem boju slovenskega naroda v letih 1941-1945. Leta 1941 se je opredelila za NOB kot normalno nadaljevanje protifašističnega odpora med dvema vojnama. Prav na začetku je to pomenilo širiti idejo o Osvobodilni fronti slovenskega naroda, deliti med ljudi propagandno gradivo, nabirati denarno pomoč, razna zdravila, hrano za prve skupine partizanskih borcev. Vsega tega se je Anica lotila z veliko zavzetostjo in prizadevnostjo. Njena prva organizacijska veza je bil tovariš Rado Pišot- Sokol, eden izmed vodilnih aktivistov OF v Brkinih. Sledila je povezava z Valerijo Kocjančič-Špelo, ki je bila ena izmed prvih aktivistk OF v Trstu. Prizadevna Anica je tako začela pripravljati besedila za le-take, pretipkavala je radijska poročila, spremljala in skrivala je vodilne aktiviste OF, ki so prihajali na ilegalno politično delo v Trst. Po nalogu Franca Segulina-Bora Kladivarja, sekretarja OF in KPS za Trst, je začela vzdrževati kurirsko zvezo med Trstom in Milanom, kjer se je sestala z Antonom Vratušem – Vranom, ki je bil takrat zvezni oficir med Glavnim štabom NOV in PO Slovenije in vodstvom CLN (Comitato di Liberazione Nazionale) Alta Italia. Anica je postala njegova kurirka in je prenašala sporočila med Trstom in Milanom. To je bila nedvomno zelo zaupna naloga. Zvesta in zanesljiva Anica, poznana s partizanskim imenom Iva, je vse naloge predano opravljala. Postala je kurirka nekaterih vidnih aktivistov v Trstu in na Primorskem. Lahko omenimo Antona Veluščka-Matevža, Branka Babiča – Vlada, Erno Poljšak. Posebno poglavje predstavlja sodelovanje Anice-Ive z Lidijo Šentjunc, članico slovenskega osrednjega vodstva OF in KPS, ki je bila odgovorna za politično delo v Trstu in na Primorskem. Prav iz navedenega razloga je večkrat prihajala na Primorsko in seveda v Trst v letu 1944. Anica je bila njena kurirka in stalna spremljevalka na ilegalnih poteh. Njen tržaški dom v Ulici Torricelli je bil varno zatočišče za vodilne aktiviste OF in KPS.

Vse to sem izvedel, ko sem začel raziskovati zgodovino OF v Trstu in okoli. V vrsti razgovorov in srečanj se je izluščila zaupna vloga aktivistke Anice-Ive. Zgodba mladih slovenskih žensk iz vojnih dni, ki so opravile mnogo pomembnega, vendar nevidnega dela v zelo težkih pogojih, tudi za ceno življenja.

V jeseni 1944 se je Anica izognila valu aretacij, ki so takrat zajele vrste aktivistov v Trstu. Uspelo ji je umakniti se na osvobodeno ozemlje, ki so ga nadzorovale enote IX. partizanskega korpusa. Tako je še vedno vzdrževala zvezo z Milanom, kamor je med drugim prenesla prenosno radijsko postajo. Te zaupne poti so bile nevarne zaradi stalne kontrole okupatorjev (Nemcev in fašistov) in zaradi zavezniškega bombardiranja železniške proge. Tako je osvoboditev Anico-Ivo zatekla prav v Milanu.

Po zaključku vojne se je poročila z Milanom Udovičem in si ustvarila dom pri Sv. Ivanu v Trstu v Ulici Timignano. Rodila je dva sinova: Stojana in Dušana.

Tudi po padcu fašizma in nacizma je prizadevna Anica nadaljevala svojo aktivistično pot v vrstah političnih, narodnih in kulturno-prosvetnih organizacij. Lahko omenimo nekatere: SIAU (Slovansko-italijanska protifašistična unija), UDAIS (Slovansko-italijansko protifašistično zvezo

naslednico AFŽ, Slovensko prosvetno zvezo (SPZ) in domače prosvetno društvo, ki so ga poimenovali po fašistični žrtvi Slavku Škamperlu. Profesionalno je delala kot uradnica in tajnica v gospodarskih organizacijah, nazadnje kot tajnica uprave pri Založništvu tržaškega tiska in tam se je tudi upokojila.

Po upokojitvi pa Anica ni mirovala, začela je sodelovati z Odsekom za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, ki je takrat domoval v tretjem nadstropju stavbe v Ulici Montecchi šte. 6. Tam sem jo osebno bolje spoznal, saj sem jo prej poznal kot mamo svojega prijatelja Duškota. Na Odseku se je vključila v zbiranje biografskih podatkov, v urejanje arhiva, povezovanje bivših aktivistov in aktivistk OF. Prav na podlagi tega delovanja je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja nastalo Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja Tržaškega ozemlja, ki sta mu načelovala Drago Pahor kot predsednik in Anica Udovič kot tajnica. V tem sklopu si je prav Anica zadala nalogo z drugimi sodelavkami, da popišejo aktiviste in aktivistke OF. Uspelo jim je zbrati preko 3.600 imen.

Pri tem delu si lahko opazil, kako je naša Anica znala priti v stik z ljudmi in koliko zavzetosti je bilo v njenem delu. Ljudje so jo poznali in cenili.

V tistih letih je bila Anica članica Komisije za zdravstvena in socialna vprašanja borcev, aktivistov in invalidov pri Obalno-kraškem odboru s sedežem v Kopru. S podobnimi vprašanji se je ukvarjala v sklopu Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Prav tako je bila aktivna v centru, ki je začel nastajati v Ulici Cicerone v Trstu pod vodstvom Nevenke Pečar, kjer so bile združene pobude socialne narave v sklopu Zveze vojnih invalidov (ZVI), Društva slovenskih upokojencev in krožka Krut. V očeh Anice je bil človek v ospredju pozornosti; pomagati mu je bilo treba, da bi dobro živel ter ga ne bi pestile nadloge in bolezni.

Za svoje delo, ki je potekalo bolj v ozadju in v tišini, je Anica prejela vrsto odlikovanj, ki jih je podelila Republika Jugoslavija odnosno Republika Slovenija.

Anica, sedaj se je izteklo tvoje življenje, utihnila je tvoja prijetna govorica. Prenehala si delati za druge. Želim ti, da ti bo lahka zemljica, ki te bo čuvala v svojem okrilju. Ostala boš v naših srcih, ohranili Te bomo v lepem spominu.

Milan Pahor

Včeraj danes

**Danes, NEDELJA,
28. septembra 2008**
VENCELJ

Sonce vzide ob 6.00 in zatone ob 18.50
- Dolžina dneva 11.50 - Luna vzide ob 5.56 in zatone ob 18.11.

**Jutri, PONEDELJEK,
29. septembra 2008**
MIHAEL

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 15,1 stopinje C, zračni tlak 1024,8 mb ustaljen, veter 40 km na uro severo-vzhodnik, burja s sunki do 80 km na uro, vlaga 48-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 19,5 stopinje C.

OKLICI: Paolo Savoia in Snežana Dmitrovic, Paolo Aloisio in Barbara Devescovi, Marco Malalan in Samantha Bronzi, Nevio Lonzar in Profira Tirdia, Graziano Seles in Sabina Praselj, Pierpaolo Pitich in Raffaella Rocca, Enrico Cernecca in Maria Fabia Baldassi, Damijan Kandolf in Ani Tretjak, Roberto Masetti in Marina Brunner, Fouad Arroob in Damiza Kari, Paolo Cortivo in Ileana Poduie.

Lekarne

Nedelja, 28. septembra 2008
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Sv. Justa 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15 - na vogalu z Ul. Valdirivo, Milje - Lungomare Venezia, Nabrežina.

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**
Ul. Sv. Justa 1 (040 308982), Ul. Piccardi 16 (040 633050), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Nabrežina (040 200111) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30**
Ul. Sv. Justa 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15 - na vogalu z Ul. Valdirivo, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200111) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15 - na vogalu z Ul. Valdirivo (040 639042).

**Od ponedeljka, 29. septembra,
do sobote, 4. oktobra 2008**
**Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.**

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**
Ul. Baiamonti 50 (040 812325), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (040 54393), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**
Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Fotostudio BP 08
Prosek 212 - Trst
328 9430124
Boris Prinčič
fotograf

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Oberdan 2 (040 364928).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi polnetnega dopusta.

AMBASCIATORI - 11.00, 15.00, 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«.

ARISTON - 16.30, 18.30, 21.00 »Il matrimonio di Lorna«.

CINECITY - 10.45, 13.00, 15.15, 16.30, 17.30, 18.45, 19.45, 21.15, 22.00 »La mummia: La tomba dell'imperatore Dragone«; 10.50, 13.15, 15.20, 17.30, 20.00, 22.00 »Sfida senza regole«; 17.00, 19.40, 22.00 »Un segreto tra di noi«; 10.50, 12.45, 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Burn after reading: A prova di spia«; 10.45, 12.45, 14.40, 16.30, 18.20, 20.10, 21.15, 22.00 »Hancock«; 10.45, 13.00, 15.00 »Star Wars: The clone wars«; 11.00, 12.55, 15.00, 16.55, 18.45 »Kung Fu Panda«; 11.00, 12.50, 14.45 »Piccolo grande eroe«.

EXCELSIOR - 16.00, 18.30, 21.00 »Parigi«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 21.00 »Pranzo di Ferragosto«.

FELLINI - 11.00, 14.30, 15.45 »Star Wars«; 17.20, 18.55, 20.30, 22.10 »Un giorno perfetto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.30, 17.00, 18.50, 20.30, 22.15 »Burn After Reading - A prova di spia«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Il papa' di Giovanna«; 11.00, 14.30 »Le cronache di Narnia: Il principe Caspian«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.50, 19.10, 21.30 »Tropski vihar«; 16.10, 18.00, 19.50 »Vaginalni zobije«; 15.30, 18.20, 21.10 »Zgodbe iz Narnije: Princ Kaspijan«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Sfida senza regole«; Dvorana 2: 14.30, 16.00, 17.30, 20.30, 22.15 »Hancock«; Dvorana 3: 11.00, 14.30, 15.50, 17.15, 19.00, 20.30, 22.15 »Kung Fu Panda«; 18.45 »Pa-rada«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Un segreto tra noi«.

SUPER - 16.15, 19.30, 20.55, 22.20 »Shrooms - Trip senza ritorno«; 17.45 »The Rocker - Il batterista nudo«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; Dvo-

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1 **Q8:** Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL: , Ul. Brigata Casale, Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

ESSO: Milje - Ul. Battisti 6, Pokrajinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: - Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

KD Ivan Grbec

Škedenjska ulica 124

vabi na vesel popoldan
s pevsko-glasbeno skupino

VAL MORJA in
MARINAIO BEND
iz Doma upokojencev iz Izole

**Danes, 28. septembra
ob 17. uri**

Vodi in animira Marjetka Popovski

rana 2: 16.00, 18.00, 20.10, 22.10 »Burn after reading - Spie come noi«; Dvorana 3: 15.45, 17.45, 20.00, 22.00 »Sfida senza regole«; Dvorana 4: 15.30, 17.30, 19.50, 22.00 »Un segreto tra noi«; Dvorana 5: 15.30, 17.30 »Kung Fu Panda«; 20.00, 22.00 »Hancock«.

Prireditve

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je v v razstavnih dvorani Turističnega Informativnega Centra v Sesljanu (IAT) na ogled razstava Izložba umetnikov, na kateri razstavljajo do 12. oktobra: Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Maruccci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisia Comelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike).

KD IVAN GRBEC - Škedenjska ulica 124, vabi danes, 28. septembra, ob 17. uri, na vesel popoldan s pevsko-glasbeno skupino Val morja in Marinaio band iz Doma upokojencev iz Izole. Vodi in animira: Marjetka Popovski.

RADIJSKI ODER obvešča, da se vpisujejo abonmaji za 11. Gledališki vrtljak pri Slovenski prosveti, Ul. Donizetti 3- Trst, na tel. št. 040- 370846. Prva predstava TRNULJČIČA bo na sporedu danes, 28. septembra, v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27), prva predstava ob 16. uri (red SONČEK) in ob 17.30 (red ZVEZDA).

GLASBENA MATICA - šola »Marij Kogoj« prireja v sodelovanju s SKD Barkovlje nastop učencev višjih letnikov flavte, čela in klavirja, ki bo v torek, 30. septembra, ob 20.30 uri na sedežu društva v Barkovljah, ul. Bonafata 6. Vljudno vabljeni!

GLASBENA MATICA - šola »Marij Kogoj« prireja diplomski koncert celistke Irene Ferro Casagrande iz razreda prof. Petra Filipčiča, ki bo v sredo, 1. oktobra, ob 18. uri na sedežu Glasbene matice, ul. Montorsino 2. Vljudno vabljeni!

V BAMBICEVI GALERII Proseška ul. 131, Opčine, je na ogled razstava »Podobe iz mojega čopiča«, slikarja Claudia Clarija. Odprto od ponedeljka do petka 10. do 12.ure in 17.do 19. ure do 5. oktobra 2008.

Loterija 27. septembra 2008

Bari	16	87	45	52	25
Cagliari	9	82	50	75	20
Firence3	39	53	14	18	
Genova	87	85	24	68	79
Milan	80	49	13	59	53
Neapelj	20	29	78	36	16
Palermo	60	43	44	88	89
Rim	55	47	42	66	87
Turin	65	4	40	6	18
Benetke	52	83	18	48	37
Nabiate	10	21	80	68	26

Super Enalotto št. 117

3	16	20	55	60	80	jolly 52
Nagradni sklad						5.814.567,08 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						65.397.601,29 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						1.162.913,42 €
30 dobitnikov s 5 točkami						29.072,84 €
3.197 dobitnikov s 4 točkami						272,81 €
117.597 dobitnikov s 3 točkami						14,83 €

Superstar

	10
Brez dobitnika s 6 točkami	– €
1 dobitnik s 5+1 točkami	– €
1 dobitnik s 5 točkami	726.821,00 €
12 dobitnikov s 4 točkami	27.281,00 €
321 dobitnikov s 3 točkami	1.483,00 €
6.056 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
36.512 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
78.128 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Obvestila

OTROŠKI ZBOR PRI SKD IGO GRUDEN ima vaje ob torkih od 18. do 19. ure v Kulturnem domu Igo Gruđen v Nabrežini. Zborovodja je Mirko Ferlan.

SHINKAI KARATE KLUB sporoča, da se bodo redni treningi začeli meseca oktobra v zgoniški telovadnici. Začetniki in mlajši atleti vsak torek in petek od 16. do 18. ure, ostali ob sredah (19.00-21.00) in petkih (18.00-20.00).

TEČAJ NEMŠČINE organizira društvo NOE. Na tečajih se boste naučili splošnega in poslovnega jezika, poudarek na konverzaciji. Info: 3498419497.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtnkih, od 11. do 12. ure.

SKD S. ŠKAMPERLE obvešča, da se bodo odvijali plesni tečaji pod vodstvom koreografinje Mateje Juvan, vsak ponedeljek od meseca oktobra dalje z naslednjim urnikom: ob 15. uri latino-ameriški plesi in moderni hip-hop namenjen mladini iz srednje in višje šole; ob 16.30 hip-hop, družabni in skupinski plesi za osnovnošolce; ob 18. uri latino-ameriški plesi in plesi standard (2. skupina). Vpis in info.: 349-7338101.

DANES, 28. SEPTEMBRA, ob 11.30, prireja Občina Dolina s sodelovanjem vaških organizacij slovesnost ob ponovni postavitvi obnovljenega stebra »Beg iz Egipta« v Ključu pri Ricmanjih, na stičišču me dolinsko in tržaško občino. Prireditelji bodo: Županja Fulvia Premolin, tržaški škof Msgr. Evgenio Ravignani in direktor Mestnih muzejev za zgodovino in umetnost dr. Adriano Dugulin. Pel bo MePZ Slovenec-Slavec. Toplo vabljeni!

JUS NABREŽINA obvešča člane, da sprejema prošnje za nabiranje suhih drv na jursarki imovini do 30. septembra. Odborniki so na razpolago v Kavarni Gruđen v Nabrežini danes, 28. septembra, od 10. do 11. ure.

BIVŠI KOŠARKARJI (-ICE) POLETA! Pripravljamo družabnost ob 40.letnici prvega treninga. Bo tudi razstava. Zato v ponedeljek, 29. septembra, od 18.45 do 20. ure pridite v Prosvetni dom na Opčine in prinesite spominke (slike, majice, trenerke itd.) iz časa vašega igranja. Seveda po razstavi (25. oktobra) jih dobite nazaj.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje inrazlične stopnje predznanja. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev v ponedeljek, 29. septembra, ob 15. uri višja šola, ob 16. uri srednja, ob 17. uri osnovna in ob 18. uri odrasli.

ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev v ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri.

JOGA PRI SKD IGO GRUDEN bo ob ponedeljkih in sredah od 9. do 10.30 (prva skupina) in od 10.30 do 12. ure (2. skupina), večerna skupina ob ponedeljkih in sredah od 18. do 19.30. Vodi Divna Slavec. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 29. septembra. Info 040-299632 (Vera) ali 040-220469 (Divna).

TEČAJ ZA DOJENČKE: Deželna zbornica kliničnih pedagogov in Študijski center Melanie Klein obveščata, da se bo tečaj, namenjen dojenčkom do 8. meseca starosti, začel v ponedeljek, 29. septembra. Tečaj predvideva masažo in dejavnosti v bazenu. Število mest je omejeno. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

UPRAVA OBČINE ZGONIK sporoča, da v ponedeljek, 29. septembra, ob priliki Sv. Mihaela - zgoniškega zavetnika, ne bodo delovali občinski uradi ter knjižnica ter sledeče občinske storitve: služba za prevoz učencev, šolska kuhinja, delavska in smetarska služba.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM sprejema vpise za tečaj aerobike z vajami za oblikovanje telesa, ki poteka vsak ponedeljek in sredo, v telovadnici OS F.Bevk na Opčinah, od 20.15 do 21.30. Tečaj vodi Petra Krizmančič. Info: 346-1852697.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da so v teku vpisovanja v novo sezono. Urniki treningov: 1. skupina 4-7 let ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 na Opčinah (ob sobotah od 10. do 11. ure); 2. skupina 8-11 let ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19. ure na Opčine (ob sobotah od 11. do 12.30); 3. skupina 12-15 let ob torkih, sredah in petkih od 19. do 20.30 pri Banih; 4. skupina (16 let dalje) ob ponedeljkih, sredah in petkih od 19. do 21.30 pri Banih. Info na tel. št. 349-7597763 Nastja ali 346-1852697 Petra.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR - Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00.

SEČNJA 2008 /2009 NA OPČINAH - OPENSKI JUS obvešča člane in biva-joče na Opčinah, da se lahko vpišejo v seznam za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30 in nato vsak naslednji torek od 18.30 do 19.30 na upravem sedežu v Proseški 71.

SKD LONJER KATINARA prireja tečaj joge, ki se bo odvijal vsak torek od 19. do 20.30 v prostorih ŠKC v Lonjerju. Prvo srečanje bo na sporedu v torek, 30. septembra. Vpisovanje na tel. št. 3335062494.

SKD TABOR - AEROBIKA začetek v torek, 30. septembra, ob 20. uri.

SLOVENSKA SKUPNOST - SEKCIJA SV. IVAN, KJADIN, KATINARA IN ROCOL prireja za svoj redni sekcijski kongres, ki bo v torek, 30. septembra, s pričetkom ob 20. uri, v prostorih Marijinoga doma v ulici Brandesia pri Sv. Ivanu. Toplo vabljeni člani, somišljeniki in prijatelji!

ŠAGRA V PARKU GLOBOJNER pri Padričah se bo odvijala do konca septembra. Delovali bodo dobro založeni kioski, vsak večer glasba v živo.

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrtnkih od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

AŠK KRAS - ODESEK ZA OTROŠKO TELOVADBO obvešča, da se bo v sredo, 1. oktobra začela telovadba za otroke (vrtec in osnovna šola) v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: sredo od 16.30 do 17.30. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

KLEKLJARICE bomo spet začele s svojo dejavnostjo v prostorih KD Lipa v Bazovici. V našo družbo vabimo tudi nove članice. Pred začetkom nove sezone se bomo sestale v sredo, 1. oktobra, ob 20. uri v bazovskem domu, kjer se bomo dogovorile in načrtovale bodoče dejavnosti. Tisti, ki bi se nam radi pridružili se lahko ob večernih urah oglasijo na tel. št. 040-228212, kjer bodo dobili dodatne informacije in pojasnila.

KRUT organizira z začetkom oktobra skupinsko vadbo v termalnem bazenu v Gradežu in v Strunjanu. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

OBČINA ZGONIK obvešča, da bo v sredo, 1. oktobra, v popoldanskih urah demografski urad zaprt zaradi izpopolnjenega tečaja osebja.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo vse do 1. oktobra. Odpri so razredi pihal, trobil in tolkal. Najmlajšim pa je na-

menjena pripravnica. Za informacije smo vam na razpolago na tel. št. 320-4511592 ali na spletni strani www.ricmanje.org.

SLOVENSKA SKUPNOST - SEKCIJA VZHODNI KRAS vabi na sekcijski kongres, ki bo v sredo, 1. oktobra, ob 20.30, v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Toplo vabljeni vsi, ki si prizadevamo za slovenstvo ter za dobro bit in razvoj našega naroda in zemlje, neglede na ideologijo ali politično prepričanje. Lep pozdrav! Sekcija Vzhodni Kras.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi svoje člane in prijatelje na redno sejo, ki bo v sredo, 1. oktobra, ob 19. uri, v Gregorčičevi dvorani, v ul. S. Frančiška 20.

TEČAJ SLOVENŠČINE Šc Melanie Klein obvešča, da se bosta začetniški in nadaljevalni tečaj slovenščine za odrasle, začela 1. in 2. oktobra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

ŠAHOVSKI KROŽEK PRI SKD. IGO GRUDEN vabi otroke v začetniški tečaj in odrasle na tedenska srečanja. Mentor je Boris Fabjan. Prvo srečanje bo v sredo, 1. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu Igo Gruđen v Nabrežini. Za informacije Martin Venier, tel. 348-0381142.

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskem športnem centru S.Klabjan v Dolini stekle sledeče dejavnosti: rekreacija odrasli, od 2. oktobra, ob torkih in četrtnkih, ob 8.30; rekreacija odrasli, od 3. oktobra, ob ponedeljkih in petkih, ob 21. uri; otroška telovadba od 4. oktobra, ob sobotah, skupina starejših ob 9. uri, skupina mlajših pa ob 10. uri. Prisrčno vabljeni!

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ ŠKEDNJA, OD SV. ANE IN S KOLONKOVCA - Upravni sestanek Združenja Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca, se bo vršil v četrtek, 2. oktobra, ob 19.45, na sedežu KD Ivan Grbec v Škedenjski ulici 124, v Škedenju.

KRUT organizira skupinske vaje za preprečevanje in lajšanje osteoporoze in bolečin v hrbtenici. Vadba je namenjena članom in se bo pričela v četrtek, 2. oktobra. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi svoje člane, sodelavce in prijatelje na duhovno srečanje, ki bo v četrtek, 2. oktobra, pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v Trstu. Ob 16. uri sv. maša, po maši pa družabno srečanje v praznovanje Sv. Vincencija Pavelskega.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem glasbene matice sprejema vpise za glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Info. na tel. št.: 338-6439938 ali 040-228333 in vsak četrtek, ob 20. uri na sedežu v Dolini.

28.9.2007 28.9.2008

Čeleste Sancin

Spomin nate ja vedno živ.

Vsi tvoji

27.9.2003 27.9.2008

Edi Prašelj

Čas neizmerno hiti, a spomin nate v naših srcih vedno živi.

Tvoji najdražji

30.9.2004 30.9.2008

Peter

Zvezdica zlata, vedno in povsod si z nama.

Mami in tati

Trebbče, 28. septembra 2008

† V 99. letu nas je zapustila naša draga

Giuseppina Ambrosi vd. Cingerla (Pina z Grada)

Žalostno vest sporočajo

sin Aldo z Magdo, svakinja Neva, vnuki in pravnuki

Pogreb bo v četrtek, 2. oktobra ob 13.30 v cerkvi sv. Hieronima na Kontovelu.

Kontovel, 28. septembra 2008

Kraško pogrebno podjetje Lipa

† Zapustila nas je

Maria Grilj vd. Pernarčič stara 81 let

Vest sporočajo

hči Zdenka in sin Boris s svojci in ostalimi sorodniki

Pogreb bo v ponedeljek, 29. septembra ob 14.00 v cerkvi v Štivanu; iz mrtvašnice v ulici Costalunga v Trstu bo krenil ob 13.00.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene. Vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki bodo z nami sočustvovali.

Medja vas, 28. septembra 2008

Priznana pogrebno podjetje Preschern - Ronke

Ob težki izgubi dragih mater Marije Pernarčič vd. Kobal in Marije Grilc vd. Pernarčič izrekajo iskreno sožalje prijateljema Aleksandru in Borisu

Ivan, David, Vasja

Ob težkem življenjskem trenutku vsi pri društvu Timava sočustvujemo z Aleksandrom, Borisom in vsemi sorodniki

Ob izgubi dragih Marije Grilj in Marije Pernarčič izreka družinam globoko sožalje

Jus Medja vas

ZAHVALA

Dorka Sancin

Vsem, ki ste nam stali ob strani in z nami sočustvovali, se prisrčno zahvaljujemo. Hvala Nerini Švab za poslovilne besede in dr. Egidiji Kos za nesebično pomoč.

Svojci

Dolina, 28. septembra 2008

ZAHVALA

Drago Širca

Ganjeni ob tolikšnem sočustvovanju, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Posebna zahvala g. župniku Janku, zdravnikoma dr. Gruđnu in dr. Guštinu, cerkvenim pevkam, moškemu pevskemu zboru in balinarski sekciji AŠD Sokol.

Žalujoci svojci

Nabrežina, 28. septembra 2008
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

ZAHVALA

Družini Cosma in Nusdorferse ob slovesu njunega dragega

Rafaela Cosme (Felota)

iskreno zahvaljujeta vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Boršt, 28. septembra 2008

Kraško pogrebno podjetje Lipa

V 91. letu starosti nas je zapustila naša draga mama in nona

Anica Prihavec vd. Udovič partizanska kurirka Iva

Njen svetli zgled nam ostaja zanesljiv kažipot v življenju.

Žalostno vest sporočajo

sinova Stojan in Dušan s Suzi, vnuka Maja in Luka ter ostalo sorodstvo

Pred upepelitvijo se bomo od nje poslovili v sredo, 1. oktobra ob 12.30 v mrtvašnici v ulici Costalunga. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trst, 28. septembra 2008

Ob izgubi drage mame Anice izrekamo Dušku iskreno sožalje

vsil na Primorskem dnevniku

Ob boleči izgubi drage mame Anice Udovič izrekamo globoko sožalje sinu Dušanu, odgovornemu uredniku Primorskega dnevnika, in svojem.

Upravni odbor, nadzorni svet in direkcija družbe DZP - PRAE

Ob smrti dolgoletne družbeno kulturne delavke

Anice Udovič

se klanja njenemu spominu in izreka iskreno sožalje sinu Dušanu in družini

Zadruga Primorski dnevnik

Ob izgubi drage mame Anice Udovič

izreka iskreno sožalje sinu Dušanu in sorodnikom

kolektiv Novega Matajurja

Ob smrti dolgoletne družbeno kulturne delavke

Anice Udovič

se klanja njenemu spominu in izreka sinovima Dušanu in Stojanu globoko sožalje

Slovenska kulturno-gospodarska zveza

Ob boleči izgubi drage mame izrekam prijatelju in kolegu Dušanu Udoviču iskreno sožalje

Bojan Brezigar

Ob boleči izgubi drage mame sočustvuje z Dušanom

Igor Gabrovec z družino

Z Duškotom sočustvujeta

Sandi in Sara z družinama

Upravni in nadzorni odbor, osebje in sodelavci

Narodne in študijske knjižnice

izrekajo iskreno in globoko sožalje Stojanu in Dušanu ter njunim družinam ob bridki izgubi drage mame ANICE UDOVIČ, dolgoletne sodelavke Odseka za zgodovino in etnografijo pri NŠK

Zapustila nas je naša

Anica Udovič

prvoborka NOB, dosledno predana svojim idealom Klanjamo se spominu naše ustanoviteljice in dolgoletne članice. Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem

Sant'Anna

Impresa Trasporti Funebri

Pogrebno podjetje ...v Trstu od leta 1908

Devin Nabrežina

Nabrežina, 166

Tel. 040/200342

Pogrebne storitve, prevoz s pogrebnim vozilom tudi v tujino, upepeljevanje, pokopališka dela

Trst

Ul. Torrebianca, 34
Ul. dell'Istria, 129

Zaradi pomanjkanja prostora smo v današnji številki morali skrbiti število obvestil le na najnujnejša. Izostalo bomo objavili v prihodnjih dneh. Prosimo za razumevanje.

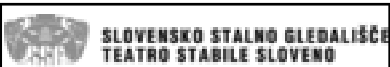

SLOVENSKI KLUB vabi v torek, 30.9.2008, na večer GAŠERBRUM 2 V BESEDAH IN PODOBAH

Vilma Purič in Robert Titan Felix bosta spregovorila o alpinistični knjigi *Dušana Jelinčiča Kam gre veter, ko ne piha*. Avtor pa bo predvajal diapozitive o spopadu s himalajskim osemstisočnikom. Srečanje bo v **Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20, s pričetkom ob 20.30.**

VABLJENI!

ŽELIŠ POSTATI IGRALEC, REŽISER,
TE GLEDALIŠČE MIKA?

PRIDRUŽI SE NAM!

STUDIO ART

NE ODLAŠAJ!

še nekaj dni za vpis v

GLEDALIŠKO ŠOLO 2008-09

Začetek tečaja
1. oktobra 2008

PRVO SREČANJE VSEH TEČAJNIKOV
BO V SREDO, 1. OKTOBRA OB 17.00
V SLOVENSKEM STALNEM GLEDALIŠČU
(ul. Petronio 4) V TRSTU

Prijave novih tečajnikov
in potrditev dosedanjih
do 29.9.2008

Poklič na 347-7615287
ali piši na **sola@teaterssg.it**

PRIČAKUJEMO TE!

11. GLEDALIŠKI VRTILJAK

Gojenci poletne šole Radijskega odra

TRNULJČICA

Dvorana Marijinega doma, pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

ob 16. uri (red SONČEK) in ob 17.30 (red ZVEZDA)

Sodeluje ŠC Melanie Klein

Animacijo je podprla Zadržna kraška banka.

SOPD Vesela pomlad

vabi

vse bivše pevke in pevce na

Skupno vajo

za koncert ob 30-letnici društva

**V četrtek, 2. oktobra ob 20.30
v Marijanišču na Opčinah**

040-220693 in 347-9322123. Vabljeni.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi v nedeljo, 5. oktobra, na jesenski izlet v karnijske Alpe, na Biverno in Clapsavon nad Saurisom. Predvideno je približno 6 ur hoje po zmerno zahtevni poti (odvisno od vremenskih razmer). Podrobneje na spletni strani, sedežu društva ali pri vodniku v večernih urah na štev. 041-964 061. Prevoz s avtobusom, zato so zaželenje prijave. Obvezen sestanek udeležencev z vplačilom akontacije v četrtek, 2. oktobra, na sedežu društva.

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI prireja svoj že tradicionalni jesenski izlet v nedeljo, 5. oktobra, na Koroško. Tokrat želi sekcija nekoliko podrobneje spoznati koroško stvarnost in njene značilnosti, zato je v programu izleta srečanje s predstavniki koroških Slovencev v Pliberku. Za prijave na izlet pokličite na tel. št.: 040-228274 (Rado), 040-228924 (Sergio), 040-231975 (Branko).

IZLET SPDT V VAJONT: v nedeljo, 5. oktobra, organizira SPDT avtobusni izlet v Vajont in v vasi Erto in Casso. Izlet je namenjen članom, predvsem pa družinam z otroki, za katere bodo skrbeli planinski vodniki Mladinskega odseka. Pohod po stari oglarski poti (Trui de sciarbon) bo trajal približno tri ure in pol. Odhod avtobusa bo ob 7.00 uri iz Trsta - Trg Oberdan in ob 7.15 iz Sesljana. Obvezna je čimprejšnja prijava. Za informacije in vpis odgo-

varjata: za Mladinski odsek Katja na tel. 338-5953515 ali na elektronsko pošto: »mailto:mladinski@spdt.org« mladinski@spdt.org in Vojka tel.040-2176855 ali 333-5994450. **IZLET V TOSCANO - ŠE NEKAJ RAZPOLOŽLJIVIH MEST** Kmečka zveza obvešča, da je še nekaj razpoložljivih mest za izlet po deželi Toscani, ki ga prireja Deželno združenje upokojencev CIA Konfederacije kmetov Italije od 6. do 11. oktobra. V programu izleta je ogled toskanskih mest Montecatini, Firenze, Siena, Volterra, Arezzo, Colodi, Lucca in Viareggio. Cena izleta na osebo je 530,00 evrov. Podrobnejše informacije v uradih Kmečke zveze v Trstu in Gorici, (tel. 040-362941 in tel. 0481-82570).

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE organizira 12. oktobra enodnevni izlet v Ptuj. Za informacije in prijave je na razpolago gospa Vesna, tel. 040-271862 (v popoldanskih urah).

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV organizira ekskurzijo »Po poteh pesnikov in pisateljev« v nedeljo, 12. oktobra. Ogledali si bomo domačijo Miška Kranjca v Veliki Polani in kulturno zgodovinske zanimivosti v Jeruzalemu. Odhod iz Gorice ob 7. uri (parkirišče pri Rdeči hiši na ital. strani meje), ob 8. uri iz Opčin (Prosvetni dom). Za prijave in informacije pokličite goriški oz. tržaški urad ZSKD (Gorica: 0481-531495, Trst: 040-635626).

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU in krožek KRUT vabita na izlet v nedeljo, 19. oktobra, tokrat »Skozi Ljubljano do Dovjega«. Vpisovanje in vse informacije na Krut-u, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, pri g. Kobalu, tel. 040-826661 in g. Boletu, tel. 040-417025.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA tudi letos organizira tradicionalni izlet oljkarjev, ki se bo odvijal v dneh 22., 23. in 24. oktobra. Z avtobusom se boste odpeljali v Ligurijo, kjer si boste lahko ogledali razne oljčnike, vinograde in torklo ter razne lepote Ligurije. En dan bo posvečen samo turizmu, premikali pa se boste z ladjo in z vlakom in si ogledali Cinque Terre. Približna cena izleta za vse tri dni znaša 270,00 evrov. Če ste zainteresirani pokličite v jutranjih urah na tel.št.: 040-8990103 (Laura), oz. 040-8990108 (Roberta) in boste dobili vse dodatne informacije in tudi podroben program izleta.

UPRAVNA SLUŽBA ZA SOCIALNO SKRBTSTVO obvešča, da Občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repenta-

bor organizirajo izlet na Bled v petek, 24. oktobra. Letovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65. letom) s stalnim bivališčem v eni od navedenih občin. Za vpis in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za Socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan, tel. št. 040/2017383-389.

Čestitke

Smo se Sule skupaj zbrale, da bi slike občudovale. A v naših mislih si bil ti: kdaj bo - danes, čez tri dni? In DIMITRIJ - korenjak, je privekal sred noči. Draga Buzi, Aleš, Jan - zdaj bo lepši vaš vsakdan. Čestitamo!

V družino našega profesorja je prijel mali DIMITRIJ. Profesorju Doktoriču in družini iskreno čestitamo dijaki 3.D razreda.

Naj se ve, naj se zna, da moj stric MARKO 30 let ima. Vse najboljše! Mija s starši, nonoti in pranonno.

V sončnem Bregu, pod oljkami, je te dni še posebej slovesno. Naši EMANUELA in MAGDA praznujeta okroglo obletnico. Slavju se pridružujejo: Dana, Liza, Rafaela, Ivana, Carlo, Evaristo, Sergej in Aleksej ter jima voščijo: »Na mnogaja ljeta«!

Danjel je Nataši spet podaril orodjarčka. Timoteju in Rudiju se je pridružil mali BENJAMIN. Vsi pri Comecu in Comec Plastu se veselimo in povečani družinici vso srečo želimo.

Poslovni oglasi

BAZOVICA, ZAZIDLJIVO ZEM-LJIŠČE, ravno, sončno, z gradbenim dovoljenjem. Nadaljnje informacije Immobiliare Puntocasa

040-662111

FIRMA POHIŠTVA IŠČE dinamične osebe od 30 do 50 let za obisk dogovorjenih strank. Razpoložljivost tudi sobote in nedelje. Znanje italijanskega jezika. Nudimo mesečno 1500,00 eur plus provizije. Za razgovor telefonirati

00386-5-6641074 od 14. do 19. ure.

PRITEŽAVAH s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni Portorož.

Tel. 00386-31837218

Mali oglasi

APARTMA V SEŽANI dajemo v najem. Klicati v večernih urah na tel. št.: 328-9699156.

DAJEM V NAJEM od novembra dalje opremljeno stanovanje na Proseku. Dve sobi, kopalnica, sprejemnica z balkonom, kuhinja in parkirišče. Tel. 040-225320 ali 333-1129574.

FLORIN (ZLATI PRINAŠALEC) je skotila kužke. Imajo odličan rodovnik. Cepili jih bomo pred odhodom. Zainteresirani naj pokličejo na tel. št.:335-8111393.

IŠČEM DELO kot tajnica/uradnica z večletno izkušnjo v jutranjih urah. Tel.: 348-7428691.

Danes praznujeta Germana in Egon

Vse najboljše jima želita
Andrej in Igor z družinama.

Laro in Andreja je osrečil

Alan

Čestitamo!

Nonoti Susanna, Marisa, Mario,

Flavio, teta Gabriella z možem

Paulom in vsi sorodniki

Novoporočencema

sestri Timavi

in Damijanu

voščimo obilo sreče in veselja v novem skupnem življenju.

Taborniki RMV

IŠČEM zazidljiv teren v centru Opčin ali v Barkovljah. Tel. 040-818012, ob uri obedov.

MERCEDES B200 TURBO letnik 2006, bencin, avtomatik, 50.000 km, srebrne barve, full-optional, vedno v garaži, v odličnem stanju prodajam. Tel.: 347-3906674.

PRODAJAMO domač med, tel. v večernih urah na tel. št. 334-3333451.

PRODAM bencinski chevrolet nubi-ra SK 1,6 SW, letnik junij 2006, edini lastnik, v odličnem stanju, prevoženih 27.000 km. Poklicati na tel. št.: 339-1024723.

PRODAM novo peč na drva za centralno kurjavo, 30 kw, znamke Unical. Nabavna cena 3.500 evrov, prodajam za samo 2.000 evrov. Kličite na tel. 334 6366765.

PRODAM štiri sode (6-hektolitrske) in enega (10-hektolitrske) iz fiberglasa po ugodni ceni. Tel. 339-6084190 ali v večernih urah na tel. 040-229199.

ŠTEDILNIK NA DRVA znamke Imar, bele barve, letnik 2003, visok 85cm, globok 61cm, dolg 95cm, v odličnem stanju prodam za 180,00 evrov. Klicati ob večernih urah na tel. št.: 040-212538.

ŠTUDENTSKI PAR najame majhno stanovanje, dvoposteljno sobo ali garsonjero v Ljubljani, lahko tudi v souporabi z drugimi študenti. Tel.: 340-5466275 ali 040-225089.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM BAJTA - SALEŽ 108 je spet odprt ob četrtek, petkih, sobotah in nedeljah

od 10.00 do 24.00.

Vabljeni!

040-2296090

KMEČKI TURIZEM ANTONIČ V CEROVLJAH, s suhim prigrizkom okusnih ovčjih sirov, je odprt ob sobotah in nedeljah.

040/299798

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobu je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

OSMICO je odprl Škerk Boris v Praprotnu. Tel. št.: 040-200156.

OSMICO ima Zahar, Boršt 57. Tel. 040 - 228217.

Ul. San Lazzaro, 6 - TRST
tel. 040 367886 - info@juliaviaggi.it

Urnik: pon-pet: 9.00-13.30 in 15.30-19.00 sob: 9.00-12.30

NAŠA BODOČA POTOVANJA

Budimpešta..... 01.11. - 04.11.
BOŽIČNI SEJMI
V Avstriji in Nemčiji: Kufstein, Munchen, Innsbruck.....29.11. - 01.12.
Candelara, Macerata Feltria in Urbino..... 06.12. - 08.12.
GRAZ Adventni koncert v operni hiši..... 06.12. - 08.12.
Bad Ischl in Salzburška jezera..... 07.12. - 09.12.
NOVO LETO (silvestrska večerja vključena):
Budimpešta.....30.12. - 02.01.
Cerkveniška obala: Opatija, Reka, Krk in Pula.....30.12. - 01.01.
Terme 3000 z izleti v Maribor in Mursko Soboto..... 31.12. - 02.01.

ENODNEVNI IZLETI

Chi vuol essere milionario? En dan z Gerryjem Scotti!.....17.10.
Ferrara, ogled razstave "TURNER E L'ITALIA".....23.11.
BOŽIČNI SEJMI
Salzburg, Ljubljana.....06.12.
Klagenfurt in Villach, Salzburg13.12.

Julia viaggi: potovati in spoznati svet!

insa
GLASS GLOBAL SYSTEM

Iščemo direktorja za proizvodni obrat
Formator d.o.o. na Reki (www.formator.hr).

Zahteva se izkušnja na področju proizvodnje.
Pisne ponudbe poslati na job@insa.it.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Slovenski izobraževalni konzorcij stopil v četrto leto delovanja

Izkušnje izven domačega okolja dragocene za bodoče managerje

Vidoni: Zagrabiti je treba vsako priložnost šolanja ali dela v tujini - Letos uvajajo debatne krožke

Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) je pred enim tednom podelil diplome trem gojencem, ki so spomladi zaključili triletni cikel multidisciplinarnega programa, včeraj pa je začel svoje četrto leto delovanja. Na predvečer prvega izobraževalnega dne nove sezone je v predavalnico Henrika Tume v KB centru priredil večer, ki je bil namenjen vsem bivšim in sedanjim gojencem. Z njimi se je v pogovor spustil manager Robert Vidoni.

Sedanji direktor tržaškega podjetja Cogeco, ki danes deluje v okviru skupine KB1909, si je delovne in življenjske izkušnje nabral tako doma kot v tujini. Začel je v Trstu, v podjetju, ki se je ukvarjalo s prometom z zabojniki. Tu so mu po nekajletnem delovanju ponudili mesto v podružnici v Parizu. Časa za razmišljanje ni bilo niti za teden dni, Vidoni pa je takoj zagrabil življenjsko priložnost in skoraj na slepo odletel v francosko prestolnico. Po devetih mesecih v Franciji se je vrnil v Trst, kjer se je nekaj let kasneje zaposlil pri uvozno-izvoznem podjetju Resim, leta 1989 pa pri družbi Evrosava, ki je takrat oskrbovala italijansko tržišče s pnevmatikami kranjske Save, in tu postal odgovoren za sredozemsko državo. Po nakupu slovenske tovarne s strani ameriškega velika Goodyear so se Vidoniju odprle nove perspektive in premestitev v Milan je bila neizbežna. Tu je najprej postal komercialni direktor, kasneje se je preselil na glavni sedež v Rim, kjer je ostal do pred nekaj meseci, ko je sprejel izziv domačega okolja in se vrnil v Trst.

V vseh teh letih si je nabral veliko znanja in izkušenj, ki so bile glavna tema petkovskega pogovora in kasnejših vprašanj. Mladi si morajo po besedah Vidonija nabrati čim več izkušenj, tako delovnih kot življenjskih. Ko se ponudi priložnost šolanja, prakse ali dela izven domačega okolja in v tujini ne gre se obotavljati. Izobrazba in znanje tujih jezikov sta danes potrebni za vsak dober kader, kaj šele za vodilne ljudi v podjetjih. Priložnosti je treba iskati, izzive sprejeti, je po-

udaril Vidoni, izpostavil, da je seveda pomembna sreča, in takoj zatem pripomnil, da je vsakdo svoje sreče kovač. Za dobrega managerja so potrebni znanje, posluš, sposobnost timskega dela, požrtvovalnost, motiviranje, spodbujanje, izmenjava mnenj in izkušenj, stalno izobraževanje in izpopolnjevanje. Naloga vodilnega kadra je tudi poskrbeti za dobre sodelavce in za nasledstvo v vodenju podjetja. Tako je soočanje z mladimi, bodočimi managerji, nujno tako v majhnih kot v velikih podjetjih. Seveda tudi Slovenci v Italiji potrebujemo perspektiven in izšolan kader in pobude, kakršne vodi Slovnik, so za Vidonija še kako dobrodošle.

Redno delovanje četrtega leta se je začelo včeraj dopoldne s predavanjem nove znanstvene direktorice Slovika Matejke Grgič, ki je univerzitetne študente nagovorila na temo uporabe slovenskega jezika v javnosti. Dobra retorika, bogato in primerno jezikoslovje, jasnost in učinkovito nastopanje v javnosti so danes še kako potrebne veščine slehernega vodilnega kadra. Skupaj z osnovami managementa, poslovno ekonomijo in splošno kulturo sodi komuniciranje v osnovne predmete multidisciplinarnega programa Slovika, katerega se letos udeležuje deset univerzitetnih študentk in študentov iz Gorice in Trsta. Ta skupina bo do maja sledila šestdeseturnemu programu, v katerega bodo letos poleg predavanj univerzitetnih profesorjev Koprške in Novogoriške univerze, GEA College in drugih predavateljev prvič vključeni tudi namenski debatni krožki. Izpopolnjevanje multidisciplinarnega programa Slovika predvideva tudi tečaj poslovne angleščine, delovno prakso pri podjetjih in ustanovah, ki so članice Konzorcija, ter možnost udeležbe na poletni šoli managementa na IECD poslovni šoli na Bledu. Obiskovanje programa Slovika traja tri leta, v tem obdobju pa študentje poleg medtem opravljenega rednega univerzitetnega študija pridobijo še vrsto neprecenljivih dodatnih izobraževalnih prvin.

Robert Vidoni med goriškim večerom (desno) in letošnji udeleženci Slovikovega izobraževalnega programa (spodaj)

BUMBACA

ŠTANDREŽ - Za potrebe slovenske osnovne šole

Obnavljajo igrišče

Prvi sklop del izpeljan, za drugega še iščejo denar - Otroci bodo zasadili novi drevesi

Deloma obnovljeno igrišče ob štandreški šoli, ki čaka na dokončno ureditev

BUMBACA

Dvorišče slovenske osnovne šole v Štandrežu obnavljajo. V avgustu so izpeljali prvi sklop del in pripravili podlago za dokončno ureditev igrišča, ki je že sedaj primernejše za otroške igre.

Poseg so omogočili prispevki bančnih in finančnih ustanov, ki jih je v ta namen zbralo slovensko didaktično ravnanje. Levji delež pripada Fundaciji Goriške hranilnice, ki je dodelila pet tisoč evrov, prispevali pa so tudi Čedajska banka, družba KB1909 in drugi. S tehnično pomočjo Laure Puntin in Fabia Marussija iz občinskega urada za javna dela je načrt obnove pripravil štandreški rajonski svet, zlasti njegov predsednik Mario Brescia pa je dela tudi pozorno spremljal. Igrišče so zravnali, saj je imelo precejšen naklon, uresničili so nov cementni rob in z ustre-

nimi gradbenimi materiali pripravili podlago, na katero bodo naknadno vili sintetično maso, nedrsljivo in zelene barve, zato da bo ploščad dobila dokončno podobo. Eno drevo so odstranili, divji kostanj ob robu igrišča pa pustili. Ob njem so uresničili še dve gredišču s kamnitim robom, kamor bodo otroci v kratkem zasadili novi drevesi.

Rajonski svet že išče denar za drugi in končni sklop del na igrišču, načrtujejo pa tudi odstranitev kamena na dvorišču in uresničitev za meteorne vode neprepustnih tal, dalje izgradnjo stopnic na zadnji steni šole in širitev učilnic v vrtcu. V načrtu imajo še pot za pešce med parkiriščem telovadnice in šolo, ki bo speljana po dvorišču otroškega vrtca.

GORICA - Radikalci in Fiorellijevi Zeleni

Štirje referendumi za večjo participacijo

Radikalci in somišljeniki gibanja »I Verdi del Giorno« bodo oktobra v Gorici zbirali podpise za štiri občinske reference, s katerimi si prizadevajo za večjo participacijo ljudi pri odločitvah občinske uprave. »Javne uprave morajo biti bolj funkcionalne in morajo nuditi konkretne odgovore na potrebe ljudi, zato pa je treba vključiti občane v procese odločanja,« je včeraj poudaril vodja gibanja »I Verdi del Giorno« Renato Fiorelli, ki je referendumske predloge predstavil skupaj s tajnikom goriških radikalcev Pietrom Pipijem.

»V prvem referendumskem predlogu Goričane sprašujemo, ali želijo ukiniti

odbor garantov in kvorum pri posvetovalnih referendumi; v drugem zahtevamo javno izvolitev občinskega pravobranilca; v tretjem damo možnost občanom, da predlagajo občinske odloke; v četrtem se zavzemamo za prekinitev postopka za obnovo trga sv. Antona v Gorici, ki bi stala 1.316.000 evrov,« je povedal Fiorelli in pojasnil razlog za četrto vprašanje: »Veliko ljudi pride s težavo do konca meseca, po drugi strani pa občina obnavlja mestne trge.« 1.500 potrebnih podpisov bodo zbirali oktobra. Po Fiorellijevih besedah sta že dala razpoložljivost za zbiranje podpisov rajonska predsednika iz Ločnika Giorgio Stabon in iz Štandreža Marjan Brescia.

ACROSS THE BORDER

KONCERT GORIŠKE SKUPINE

RADIO ZASTAVA

S PREDSTAVITVIJO NOVEGA CD-JA

THE FUNAMBOLIK HEPTET

V četrtek, 2. oktobra 2008, ob 20.30

Kulturni dom v Gorici (ul. I.Brass, 20)

VSTOP PROST

GORICA-TRŽIČ - Petsto ljudi na shodih CGIL proti vladi

Padec kupne moči prizadel tudi Goriško

Pokojnine višje za 1,6 odstotkov, mleko in kruh dražja za 6,5 odstotkov

Kupna moč plač in pokojnin v Italiji nenehno pada, vendar se državna vlada ne zmeni za težave delavcev in upokoјencev ter neodgovorno krči prispevke za šolstvo, zdravstvo in socialne službe. Močne podrazditve energije in prehrane so prizadele tudi številne družine v goriški pokrajini, ki s težavo pridejo do konca meseca. Ker državna vlada se ni odločila za noben ukrep, ki bi ublažil posledice gospodarske krize, je včeraj sindikat CGIL po vsej državi priredil protestne manifestacije; med njimi so delili informativni material in ljudi opozarjali na ukrepe predsednika vlade Silvia Berlusconija, ki bodo potisnili v še večjo stisko številne socialno ogrožene posameznike in družine.

V goriški pokrajini sta potekala dva shoda, ki se ju je skupno udeležilo približno petsto ljudi. Priredili so ju na Trgu Republike v Trzinu in na Korzu Verdi v Gorici, med njima pa so krajevni predstavniki CGIL ljudem razložili negativne posledice gospodarske, socialne, šolske in fiskalne politike Berlusconijeve vlade. Opozorili so, da je vlada črtala 8 milijard prispevkov za javno šolstvo, zaradi česar bo ostalo na cesti 150.000 učiteljev, profesorjev, tajnikov in tehnikov. Po besedah predstavnikov CGIL vlada samovoljno krči tudi pravice delavcev, kar se tiče delovnega urnika in bolniških dopustov, sploh pa spodbuja sklepanje terminskih pogodb, ki so slabo plačane in širijo prekerno delo.

Med protestniki so bili številni upokoјenci iz vrst sindikata SPI-CGIL, ki opozarjajo, da letni poviški pokojnin ne dosegajo niti stopnje inflacije. »Medtem ko so se letos pokojnine povišale za 1,6 odstotkov, so cene kruha, mleka, testenin in drugih osnovnih dobrin zrasle za kar 6,5 odstotkov,« so opozarjali sindikalisti na goriškem shodu. Po njihovih besedah bi državna vlada morala nameniti več sredstev občinam in deželam za socialne službe in tudi misli dosežanjih predsednikov, ki so se trudili, da bi ugodili željam vseh društvenih članov. Kulturni program bodo oblikovali otroški pevski zbor ter otroška in mladinska plesna skupine. Gostoval bo tudi zbor drugega društva. V nedeljo, 16. novembra, bo potekalo 13. srečanje harmonikarjev Diaton. »Želja po učenju harmonike je bil izziv, ki je pred petnajstimi leti privedel, da smo ustanovili društvo,« je pojasnila predsednica Kremenjaka Bruna Visintin. Diaton bo razdeljen na tekmovalni in netekmovalni del; pri sestavi komisije bo jamejskim kulturnim delavcem pomagal profesor Zoran Lupinc, ki je v Jamljah vodil prve tečaje harmonike. Danes pri Kremenjaku poučuje Lupincev nekdani učenec Andrej Gropajc. Pred Diatonom bo v dopoldanskih urah risalni ex-tempore za otroke.

JAMLJE Kremenjak bo praznoval 15. obletnico

Športno-kulturno društvo Kremenjak iz Jamelj bo novembra praznovalo 15. obletnico ustanovitve. V soboto, 15. novembra, bo kulturni večer, med katerim bodo predstavili brošuro, ki so jo sestavili z brskanjem po društvenem arhivu. V njej so zbrane najvažnejše pobude Kremenjaka in tudi misli dosežanjih predsednikov, ki so se trudili, da bi ugodili željam vseh društvenih članov. Kulturni program bodo oblikovali otroški pevski zbor ter otroška in mladinska plesna skupine. Gostoval bo tudi zbor drugega društva. V nedeljo, 16. novembra, bo potekalo 13. srečanje harmonikarjev Diaton. »Želja po učenju harmonike je bil izziv, ki je pred petnajstimi leti privedel, da smo ustanovili društvo,« je pojasnila predsednica Kremenjaka Bruna Visintin. Diaton bo razdeljen na tekmovalni in netekmovalni del; pri sestavi komisije bo jamejskim kulturnim delavcem pomagal profesor Zoran Lupinc, ki je v Jamljah vodil prve tečaje harmonike. Danes pri Kremenjaku poučuje Lupincev nekdani učenec Andrej Gropajc. Pred Diatonom bo v dopoldanskih urah risalni ex-tempore za otroke.

Včerašnji shod v Trzinu

ALTRAN

IRIS - »Boj« za prevzem goriške družbe

»Podjetje AMGA ima boljšo ponudbo«

Podjetje AMGA iz Vidma, ki oskrbuje 135.000 gospodinjstev s plinom in 60.000 z vodo, cilja na prevzem goriške družbe za javne storitve IRIS. »Združitev je treba izpeljati pred začetkom dogovarjanja o ustanovitvi deželne družbe za javne storitve,« je včeraj poudaril predsednik podjetja AMGA Antonio Nonino in pojasnil, da je videmska ponudba za prevzem družbe IRIS boljša od tržaške. »Podjetje AMGA je za prevzem IRIS-a ponudilo 92 milijonov evrov, družba Acegas-Aps pa 100, vendar treba je pojasniti, da bi Tržačani takoj odplačali 40 milijonov evrov, ostalih 60 pa bi zagotovili z novo finančno delniško družbo, ki jo je treba šele ustanoviti,« je povedal Nonino. Po njegovih besedah je podjetje AMGA v pri-

meru spojitve z IRIS-om pripravljeno odstopiti nadzor nad novoustanovljeno družbo, ki bi imela deželne razsežnosti; včeraj mu je pritrdil tudi videmski župan Furio Honsell. Nonino še pravi, da je treba uresničiti projekt MetanFriuli, pri katerem sta sodeložena družba AMGA in konzorcij, ki upravlja vodovodno omrežje srednje Furlanije. »Podoben projekt je izpeljala tudi družba Acegas-Aps, ki je nato predala dobavo plina podjetju Ascopiave in nadzor nad njim prepustila Venetu. Nočemo, da bi se kaj takega zgodilo v FJK z družbo IRIS,« opozarja Nonino, ki se bo jutri v Vidmu udeležil srečanja, na katerem bodo prisotni predsednik družbe Acegas-Aps ter župana Gorice in Trziča, ki imata največ delnic IRIS-a.

BRITOF V BUKOVICI - Arheološka najdba

Rimska postaja Ad Fornulos ali antična vila?

So arheologi, ki te dni zaključujejo zaščitno izkopavanje na območju Britofa v Bukovici, našli sledove rimske postojanke Ad Fornulos ob nekdanji cesti, ki je povezovala Ogled - Akvilejo z Ajdovščino in dalje z Emono, ali pa so naleteli na ostanke nekega drugega objekta iz drugega in verjetno četrtega stoletja našega štetja? Jasnega odgovora na to vprašanje še nimamo, pojasnjuje arheolog Tomaž Fabec.

Prvo zaščitno izkopavanje so opravili spomladi, na površini okrog 2.000 kv. metrov, sedanjí poseg pa zadeva kakih 800 kv. metrov. Dela naj bi zaključili do konca prihajajočega tedna, v upanju, seveda, da jih ne bo oviralo slabo vreme. No, glede vremena so si med aprilom in majem nabrali nič koliko predvsem slabih izkušenj. Pohiteti morajo, kajti zaščitno izkopavanje, ki ga vodi Zavod za spomeniško varstvo iz

Nove Gorice, se nahaja na gradbeni parceli.

Prve vesti o domnevni prisotnosti objekta iz obdobja antike so znane že vsaj 130 let, torej iz časa, ko so iskali predvsem »zaklade«. Nikoli pa niso bila opravljena sistematična izkopavanja, ki bi dokazala prisotnost postaje ob nekdanji rimski cesti, vile ali drugega objekta. Precej starih predmetov so našli v vodnjaku, ki ga bodo ohranili in obnovili.

Kaj so arheologi doslej našli? Predvsem veliko najrazličnejših drobnih predmetov iz kovin, lončarskih izdelkov, novcev, nakita itd in razmeroma malo ostankov zgradb, temeljev zidov in podobnega materiala, na podlagi katerih bi bilo mogoče bolj zanesljivo ugotoviti tipologijo objekta, pojasnjuje Fabec. Drobni predmeti so v glavnem iz drugega in tretjega stoletja našega štetja, medtem ko naj bi temelji nekega večjega objekta in nosilnih stebrov, ki so jih odkrili prav te dni, bili postavljeni konec tretjega ali celo v četrtem stoletju. Med številnimi drobnimi predmeti jih je kar precej iz egejskega kulturnega območja. Objekt je bil torej naseljen v dveh ali celo več časovnih obdobjih, zagonetko pa predstavlja dejstvo, da je prav arhitekturnih ostalin relativno malo. Prva domneva o razložitve takega stanja je, da so objekt v kasnejšem obdobju uporabili kot nahajališče že pripravljenega gradbenega materiala.

Med številnimi drobnimi najdbami - ne gre samo za keramiko, novce ali druge kovinske izdelke - velja posebej opozoriti, da je med izkopavanji prišla na dan koščica breskve. Sadjarstvo v spodnji Vipavski dolini ima torej skoraj dvatisočletno tradicijo! Zanimiva najdba so tudi zoglelena zrna žita. »V različnih plasteh smo našli tudi veliko živalskih kosti, tudi živalskih vrst, ki so v teh krajih že davno izginile. Našli smo kosti bobrov, medveda, jelena in posebne vrste goveda, ki je bilo precej manjše od znanega italjskega goveda. Domnevamo lahko, da so se prebivalci objekta kar v precejšnji meri preživljali z lovom in ribolovom in verjetno vzdrževali živahne stike in izmenjavo zlasti s sosedi na vzhodu,« razmišlja vodja izkopavanj, ki poudarja, da bo ob zaključku del naše vedenje o tukajšnjem prostoru v antiki bolj popolno.

Naj ob koncu zabeležimo še vest, ki je po svoje tudi zanimiva in ki sicer z antiko nima prav nobene zveze, kvečjemu s cloveško neumnostjo. Med odstranjevanjem plasti zemlje v nekdanji njivi - pravzaprav je sreča, da nikoli ni bila globoko preorana, ker so za arheologe zanimive plasti zelo plitvo pod površjem - so študentje izkopali tudi dve granati iz prve svetovne vojne, ki ju je sicer prevzel pirotehnik. (vk)

TRŽIČ - V petek Okrogla miza o Slovencih v ladjedelnici

Ciklus pobud ob stoletnici tržaške ladjedelnice, ki so jih organizirala slovenska društva v Laškem, se bo zaključil v petek, 3. oktobra, ob 18. uri v občinski knjižnici v Trzinu (Ulica Ceriani 10). V mesecu maju so izdali pesniško zbirko, pred slabimi tremi tedni so v občinski galeriji odprli dokumentarno razstavo Černigovskih in Spacalovih poslikav in opreme za čezooceanske in mornariške ladje, ki jo bodo v oktobru selili v Štanjel, v petek pa bo na vrsti okrogla miza o Slovencih v ladjedelnici. Da so tudi Slovenci delali v ladjedelnici ter od nje in z njo živeli, je znano, podrobneje pa bodo o tem na okrogli mizi spregovorili zgodovinarja Milan Pahor in Giulio Mellinato, novinar Vlado Klemše in sindikalist Danilo Peric. Glasbeni nastop bo navzočim poklonil Stariš Ensemble pod vodstvom Silvie Pierotti. Zbor je namreč posvetil stoletnici pesem Umirjeno morje po besedilu pesnice Liliane Visintin in jo posnel na zgoščenko.

Kot ostala dva dogodka tudi okroglo mizo prirejajo društvi Jadro iz Ronk in Trzin ter Združenje staršev slovenske šole in vrtca v Romjanu, ki na javnost naslavljajo vabilo k čim bolj številni udeležbi.

VOGRSKO - Zgodovinski posvet ob stoletnici rojstva Jože Vilfana

Utemeljil tretjo smer

Stanovnik: Kot Kardeljeva desna roka v konceptualnem teoretičnem razmišljanju je postavil ekonomske temelje neuvrščenosti

Na dvorcu Vogrsko je včeraj potekalo srečanje, posvečeno stoletnici rojstva Jože Vilfana (1908-1979), partizana, politika in diplomata, ki so ga skupaj pripravili občina Renče-Vogrsko, Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica, Goriški muzej in zovogoriška raziskovalna postaja ZRC SAZU. Na njem je o življenju in delu Jože Vilfana spregovorilo sedem predavateljev, in sicer Janez Stanovnik, Jože Pirjevec, Štefan Cigoj, Savin Jogan, Milica Kacin Wohinz, Branko Marušič in Franc Pregelj - Boro.

Joža Vilfan, sin odvetnika in politika Josipa Vilfana, je bil rojen v Trstu, 6. julija 1908. Študiral je pravo, okupacijo Slovenije pa je dočakal v preiskovalnem zaporu, osumljen sodelovanja v levičarskem ljudskofrontovskem gibanju. Po odhodu v partizansko ilegalo je politično deloval na Primorskem, kjer je imel tri leta pomembno funkcijo v Narodnoosvobodilnem svetu za Primorsko Slovenijo in Trst. Leta 1945 je bil v Beo-

JANEZ
STANOVNIK

FOTO N.N.

gradu imenovan za javnega tožilca Jugoslavije, potem pa je začel s službo v diplomaciji. Od maja 1947 do januarja 1950 je bil v New Yorku vodja jugoslovanske delegacije pri Združenih narodih, potem se je vrnil v Beograd ter se kot veleposlanik znova vrnil v tujino, najprej v New Delhi, kasneje pa še v Rangun. Od marca 1953 do avgusta 1958 je bil generalni sekretar predsednika Tita, tako da je povsem od blizu spremljal ne samo genezo Titove misli o neuvrščenosti, ampak tudi prizadevanja drugih

JOŽE PIRJEVEC

FOTO N.N.

ustvarjalcev tega gibanja in politike. Od leta 1958 je živel v Ljubljani, kjer se je še naprej aktivno ukvarjal s politiko. Bil je tudi publicist. V svojih delih je posvetil posebno pozornost rodnim krajem, zlasti Trstu. Leta 1978 je izšel izbor njegovih objavljenih in neobjavljenih spisov v knjigi Delo, spomini, srečanja. Umril je v Ljubljani, 21. novembra 1987.

O njegovem življenju in delu je včeraj kot prvi od sedmih predavateljev podrobneje spregovoril predsednik Združenja zveze borcev Slovenije Janez

Stanovnik. Človeka, s katerim sta bila od mladosti dobra prijatelja, je najprej označil kot primorskega domoljuba, nato je izpostavil njegovo diplomatsko pot in nazadnje še Jožo Vilfana kot znanstvenika, raziskovalca, kar do zdaj po njegovem mnenju še ni bilo dovolj poudarjeno. »Upam si reči, da je Joža Vilfan, ki je bil Kardeljeva desna roka v konceptualnem teoretičnem razmišljanju, tisti, ki je na ekonomskem področju utemeljil tretjo smer v hladni vojni med vzhodom in zahodom oziroma ekonomske temelje neuvrščenosti,« je med drugim povedal Stanovnik in ob tej priložnosti izpostavil tudi dejstvo, da je bila prav na Vogrskem 15. septembra 1943 sprejeta odločitev o priključitvi Primorske matični domovini oziroma takratni Združenji Sloveniji. Stanovnikovemu govoru so sledili še prispevki o Joži Vilfanu s strani ostalih govornikov, po dobri dve uri dolgem predavanju pa se je srečanje zaključilo z javno razpravo.

Nace Novak

GORICA - Okusi na meji na trge in ulice priklicali na tisoče ljudi

Zaradi burje več jote kot piva, praznik še danes ogreva mesto

Na občini zadovoljni z obiskom in napovedujejo, da bodo prihodnje leto prireditev podaljšali za en dan

Včeraj na goriških ulicah (zgoraj); za poseben dogodek ob robu Okusov na meji je poskrbela Kmečka zveza s predstavitvijo »rebule brez meje« na dvorišču KB centra na Korzu Verdi (levo); ples natakarc v spektaklu ZSKD-ja (desno)

BUMBACA

Tridnevni praznik Okusi ob meji je včeraj stopil v živo. Zaradi jesenskih temperatur in vetra, ki je med petkovim večerom celo poškodoval enega izmed paviljonov na Battistijevem trgu, si je marsikdo raje privoščil joto kot pivo, množica ljudi pa je vsekakor osvojila mestno središče in se prepustila vrtincu okusov in vonjev. Le-ti se bodo dvigali s stojnic vse do danes zvečer, ko bo nad peti praznik krajevne in evropske kulinarike padel zastor.

Občinski odbornik Antonio Devetag je nad dosežanim obiskom zadovoljen. Po njegovih ocenah je bilo že število petkovih obiskovalcev višje kot lani, ko so se Okusi na meji začeli nekoliko sramežljivo. Napovedal je tudi, da namerava uprava prihodnje leto organizirati daljšo, štiridnevno prireditev. »Razmišljamo tudi o vodniku, ki bi udeležence praznika usmerjal pri obisku paviljonov,« je povedal odbornik, za katerega je tudi včerajšnji obračun nadvse pozitiven. Kot je bilo pričakovati,

najbolj živo, živahno in glasno je bilo ravno zvečer. Velik uspeh je doletel predvsem letošnja novost, »poroko« med morskimi sadeži in avtohtonimi vini, ki je na goriški grad priklicala veliko gurmanov. Uspeh je bil tolikšen, da so se organizatorji odločili za spremembo programa in podaljšanje »svatbe«: ob svežih školjkah, cvrtih ribah in belih briških vinih bo mogoče na gradu uživati tudi danes. Pokušnja goriških specialitet, ki bi morala potekati drevi v grajskem okolju, je bila zato premeščena v občinski paviljon v Ulici Roma. Za degustacijo značilnih jedi, ki se bo začela ob 19. uri, bo poskrbela štirinajst goriških restavracij. Iz današnjega programa naj omenimo ob 10. uri na Travniku tekmovalstvo v šahu, ob 12.30 v Ulici Roma pa pokušnjo »cous-cousa«. Med 15. uro in 16.30 bo v Ulici Roma delavnica za otroke, ki bodo izdelovali glinaste posode za hrano.

K prazniku bo prispevala tudi glasba: dopoldne bo po ulicah igrala godba iz Lienza, ob 15.30 pa se bodo za-

čeli koncerti na Trgu Battisti, Trgu sv. Antona in Korzu Italia. Tu je v petek med drugim potekal tudi spektakel ZSKD-ja, ki je s plesom - sodelovala so dekleta društva Kremenjak -, glasbo in petjem ustvarila zanimivo zmes med kulinariko in umetnostjo. Najprej so nastopajoči predstavili kuhinjske zvoke, nato pa so zaplesale natakarcice. Sledila je priprava štruklja, za konec pa so še zapeli »joto« v štirih jezikih. Dogodek je bil namreč vključen v Evropski dan medkulturnega dialoga, pri organizaciji katerega sodelujeta tudi goriška občina in pokrajina. Le-ta je poulični praznik izkoristila tudi za institucionalna srečanja z upravitelji, ki spremljajo tuje delegacije. Pokrajinski odbornik Marko Marinič je včeraj sprejel predsednika sveta albanske regije Korca Ilija Mila, deželno odbornico iz te regije Rino Pellumbi, župana mesta Kruja Lulzima Gunija, župana mesta Zaječar Rajka Stevanovića in direktorico turistične ustanove iz Banja Luke Sladjano Galić. (Ale)

Svečanost v Medeji

Ob spomeniku Ara Pacis v Medeji je včeraj v okviru praznovanja Mednarodnega dneva miru OZN potekala spominska slovesnost združenja družin padlih in pogrešanih v vojni. Med svečanostjo, ki jo je spremljala množica ljudi in upraviteljev - vlado je zastopal ministrski podtajnik Roberto Menia - so prebrali pozdrav predsednika senata Renata Schifanija.

Sante Picchi novi poveljnik

Heliosa Scarpo je na mestu poveljnika tržiških karabinjerjev nasledil Sante Picchi, ki je doslej vodil karabinjerski oddelek v kraju Campi Salentina pri Lecceju. »Zelo sem počaščen, da sem prišel med delavne ljudi, ki so znali gospodarsko razviti mesto in hkrati ohraniti njegove tradicije,« je ob prihodu v Tržič povedal Picchi, ki je diplomiran iz upravnih ved, pred leti pa so mu podelili naziv viteza republike.

V Zagraju o ladjedelnic

V spomin na Ada Furlana bo danes ob 11. uri v občinski sejni dvorani v Tržiču okrogla miza o bojih za delavske pravice v tržiški ladjedelnici. Med govorniki bosta pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Silvano Baccicchi in tajnik centra Leopoldo Gasperini iz Gradišča Dario Mattiussi.

Zaključuje se Štrudlfest

V Ajdovščini se danes zaključuje štiridnevni festival gledališča, plesa, glasbe in filma Štrudlfest, ki je namenjen vsem starostnim skupinam. Pod naslovom »Komunikativno« se v dvorani prve slovenske vlade in na drugih prizoriščih v mestu vrsti pester program ljubiteljskih in profesionalni oblik umetniškega ustvarjanja. Današnja gostja klepeta ob kavi bo ob 17. uri igralka Lara Jankovič. Ob 18. uri bo na sporedu gledališka predstava Martin Krpan, uro kasneje se bo s predstavo Omara predstavilo poulično gledališče, ob 20. uri pa bo še gledališka predstava Vse zastoni, vse zastoni. (nn)

Zaradi alkohola v drog

V petek nekaj pred 12. uro je prišlo v bližini predora Panovec do še ene prometne nesreče, ki jo je zakrivilo prekomerno uživanje alkohola. 28-letni voznik osebnega avtomobila je zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo izgubil oblast nad vozilom in se zaletel v drog javne razsvetljave. Po prihodu policistov mu je alkotest pokazal kar 1,14 miligramov alkohola na liter izdihanega zraka. V nesreči je bila ena oseba lažje telesno poškodovana. (nn)

V Gorici razstava bonsajev

V parku goriškega županstva bo danes od 10. ure dalje na ogled razstava bonsajev. Najlepši bonsaj bo prejel nagrado 300 evrov; nagrajevanje bo ob 17.30.

GORICA - Državna kampanja za zbiranje odpadnega olja

Pet novih ekoloških otokov

Predvideval jih bo pokrajinski načrt za odpadke - Lani je bilo na Goriškem zbranih 662 ton odpadnega olja

Na področju zbiranja odpadnega olja dosega Goriška dobre rezultate. V letu 2007 je bilo zbranih 662 ton teh nevarnih snovi, v prvih šestih mesecih letos pa 321. Še višje količine bi bilo po besedah pokrajinske odbornice Mare Černic mogoče doseči v primeru, da bi občanom ponudili več ekoloških otokov, kjer bi lahko odlagali odpadno olje ter druge mestne in kosovne odpadke.

»Zato bo v novem pokrajinskem načrtu za odpadke predvidenih tudi pet novih ekoloških otokov. Strukturi, kjer lahko občani odlagajo vse vrste odpadkov, imamo namreč le v Ulici Birgata Sassari v Gorici in v Moraru,« je povedala Černičeva, ki se je včeraj z občinskim odbornikom Francescom Del Sordijem udeležila predstavitve informativnega projekta CircOLlamo. Le-tega vodi v vseh italijanskih pokrajinah konzorcij za zbiranje odpadnega olja, ki je v 25 letih delovanja zbral 4 milijone ton odpadnega olja. »Konzorcij je s svojim delovanjem pripomogel k zaščiti okolja - odpadna olja so namreč izredno nevarna -, in k znižanju stroškov za uvoz goriva, saj je te snovi mogoče predelati in ponovno uporabiti,« je povedal podpredsednik konzorcija Antonio Mastrostefano. Poudaril je, da je njihova ustanova lani skupno zbrala približno 90 odstotkov vsega italijanskega odpadnega olja, z informativno kampanjo med srednješolci, upravitelji in občani pa želijo zbrati stoddostno količino tovrstnih odpadkov. Konzorcij je predstavil tudi podatke o zbiranju odpadnih olj na Goriškem, ki so iz leta v leto pozitivnejši. V sami Gorici je bilo lani na črpalkah, ekološkem otoku in v industrijah zbranih 170 ton, v prvem polletju leta 2008 pa 53 ton. »Goriški občani in ekonomski subjekt so vestni, informiranje pa ostaja pomembno,« je ocenil Del Sordi.

Tudi civilna zaščita je potrebna zaščite in pomoči

Civilna zaščita tudi sama potrebuje zaščito in pomoč. Že kakšen mesec namreč leži na gredici, na križišču pokrajinske ceste, samo nekaj deset metrov od županstva v Sovodnjah, smerokaz za sedež občinske civilne zaščite. Zdi se, da se je v znak zaletelo vozilo, ki je, mimogrede, zblilo tudi bližnjo doma izdelano tablico z oznako osmice. Nesreča pač... Ker je stanje že dolgo nespremenjeno, se mimoidoči upravičeno sprašujejo, kaj neki je vzrok. Morda preiskava še ni zaključena ali pa ni jasno, kdo naj bi znak obnovil, pokrajina ali občina. Kakor koli že, čas je, da se znamenje ponovno postavi. (Foto Bumbaca)

Koncertna sezona 2008 / 2009

2. oktober 2008, ob 20.30	Godalni Kvartet Feguš- Maribor Koncert v okviru Kogojevih dnevov 2008
10. november 2008, ob 20.30 Cerkev Sv. Silvestra, Pevma	MePZ Hrast - Doberdob Koncert ob sv. Martinu Gregor Klančič, orgle Hilarij Lavrenčič, zborovodja
12. december 2008, ob 20.30	Zbor pravoslavnega patriarhata – Moskva Božični koncert Anatoly Grindenko, zborovodja
februar 2009, ob 20.30	Mladi goriški solisti in orkester ArsAtelier Marco Feruglio, dirigent
23. maj 2009, ob 20.30	University of Utah Singers Pevski zbor ZDA Brady Allred, zborovodja

Srečanja z glasbo

januar 2009, ob 18. uri	Klavirski recital Zmagovalec 8. mednarodnega klavirskega tekmovanja v Gorici Nagrada »Giuliano Pecar« 2008
19. marec 2009, ob 20.30	Trio Alex Alessandra Schettino, sopran Sandi Vrabec, klarinet Aleksandra Pavlovič, klavir

Pred vsakim koncertom predprodaja vstopnic na tel. 0481 531445
Kulturni Center Lojze Bratuž - info@kclbratuz.org - www.kclbratuz.org

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.
DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.
DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.
DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«. Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Sfida senza regole - Righteous Kill«. Dvorana 3: 15.50 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Burn after Reading - A prova di spia«. **TRŽIČ**
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«. Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.10 »Burn after Reading - A prova di spia«. Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 20.00 - 22.00 »Sfida senza regole - Righteous Kill«. Dvorana 4: 15.30 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »Un segreto tra noi«. Dvorana 5: 15.30 - 17.30 »Kung fu panda«. 20.00 - 22.00 »Hancock«.

Gledališče

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU bo predstavilo v konferenčni dvorani tržiške občinske knjižnice v ponedeljek, 29. septembra, ob 17.30 glasbeno se-

zono; obenem obvešča lanske abonente, da lahko do 8. oktobra, potrdijo ali spremenijo abonma za 2008-09. Od sobote, 11. oktobra, bo možen nakup novih abonmajev pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369), v agenciji Ticketpoint v Trstu, v turistični agenciji Appiani v Gorici in v uradu ustanove ERT v Vidmu.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bodo lanske abonenti od 29. septembra do 6. oktobra lahko potrdili abonma za sezono 2008-09. Od 15. oktobra do 5. novembra bo možen nakup novih abonmajev; informacije pri blagajni občinskega gledališča od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro, ob sobotah med 16. in 18. uro (tel. 0481-630057).

Izleti

JESENSKI SPREHODI MED ZGODOVINO IN NARAVO: danes, 28. septembra, ob 9.30 z zbirališčem pri bivši kasarni na slovenski strani Sabotina bo pohod z naslovom »Sabotino. La corazza di pietra«; informacije pri organizatorju LApe giramondo (tel. 348-7507866).

SPDG vabi danes, 28. septembra, na sešti društveni izlet z gorskimi kolesi. Tokrat je na vrsti Matajur. Približno 30 km razdalje za 1000 m višinske razlike. Odhod ob 8.30 s parkirišča goriškega sejmišča; informacije na tel. 328-8292397 (Robert).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA obveščajo izletnike, ki bodo 11. oktobra odpotovali v Rovinj, naj poravnajo stroške za potovanje do 30. septembra; odhod iz Ronk (picerija Al Gambero) ob 6.45, s postanki v Doberdolu ob 7. uri, Jamljah ob 7.15 in Štivanu ob 7.30.

KONFEDERACIJA KMETOV ITALIJE (CIA) prireja v sodelovanju s Kmečko zvezo izlet za upokojence v Toskano od 6. do 11. oktobra. Ogledali si bodo Montecatini, Firenze, Sieno, Volterro, Arezzo, Pescio, Collodi, Lucco in Via-

KOROŠKI KULTURNI DNEVI NA PRIMORSKEM OD 5. DO 12. OKTOBRA

Prireditve na Goriškem

Nedelja, 5.10.2008 ob 17. uri - Števerjan, Sedejev dom
Gledališka predstava Sveti plamen
Nastopa Gledališka skupina KPD Planina Sele
Soprireditelj SKPD F.B. Sedej

Ponedeljek, 6.10.2008 ob 18. uri
Gorica, Travniki, Razstavniki nad Katoliško knjigarno
Odprijetje likovne razstave del Alberta Krajgerja
Soprireditelj društvo ARS

Četrtek, 9.10.2008, ob 18. uri - Gorica, Komorna dvorana Kulturnega Centra Lojze Bratuž
Srečanje glasbenih šol
Soprireditelj Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel

Petek, 10.10.2008, ob 9.30 in 10.45
Gorica, Kulturni Center Lojze Bratuž
Lutkovna predstava Srečni kraljevič
Nastopa Lutkovna skupina Navihanci - SKD Celovec
Soprireditelj Kulturni Center Lojze Bratuž

Zveza slovenske katoliške prosvete – Gorica
Slovenska prosveta – Trst
Krščanska kulturna zveza – Celovec

reggio. Cena izleta znaša 530 evrov; prijave in informacije v uradih Kmečke zveze (tel. 040-362941).

ZSKD organizira ekskurzijo »Po poteh pesnikov in pisateljev« v nedeljo, 12. oktobra. Ogledali si bomo domačijo Miška Kranjca v Veliki Polani in kulturno zgodovinske zanimivosti v Jeruzalemu. Odhod iz Gorice ob 7. uri (parkirišče pri Rdeči hiši na ital. strani meje), ob 8. uri iz Opčin (Prosvetni dom). Za prijave in informacije pokličite goriški oz. tržiški urad ZSKD (Gorica: 0481-531495, Trst: 040-635626).

Čestitke

Alešu Doktoriču je povila Erika drugorojenčka DIMITRIJA. Srečnima staršema ter bratcu Janu čestitajo Kulturni dom v Gorici, SKGZ in kulturna zadruga Maja.

Obvestila

KD OTON ŽUPANČIČ obvešča, da se začnjenja pevsko-glasbena sezona v sklopu projekta Odraščajmo z glasbo, ki predvideva glasbeno uvajanje za otroke od 3. leta starosti dalje, zborovsko dejavnost ter glasbena srečanja za starše in otroke z vaditeljico Tanjo Gaeta v sodelovanju s Saro Hoban. Informativno srečanje za starše bo v sredo, 1. oktobra, ob 19. uri; informacije na tel. 328-0309219.

ŠD SOVODNJE vabi na rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30. Prvo srečanje bo v petek, 3. oktobra, ob 21. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah; informacije na tel. 0481-882195 (Mirjam).

SPDG prireja vsako sredo od oktobra dalje med 21. in 22. uro rekreacijsko telovadbo s trenerjem Dušanom Carljem. Prvo srečanje bo 1. oktobra ob 21. uri v telovadnici Kulturnega doma v Gorici; informacije na tel. 338-5068432 (Loredana).

PILATES: v občinski telovadnici v Doberdolu bodo z Majo Lutman vadili vsako sredo od 20. do 21. ure; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na naslov okval@virgilio.it.

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba prireja uvajalne tečaje glasbene

vzgoje za otroke od 6. leta starosti (spoznavanje zvokov, ritma, melodije z gibanjem, petjem in instrumenti); informacije na tel. 338-4199828 (Romina) in 334-9310000 (Robert).

PRI PIHALNEM ORKESTRU KRAS iz Doberdoba poteka vpisovanje za glasbeno šolo v nadaljevalne in začetniške tečaje za pihala, trobila in tolkala ter pouk teorije; vpisovanje in informacije na tel. 334-9310000 (Robert) ali 338-4199828 (Romina).

DRUŠTVO JADRO prireja dva tečaja slovenskega za odrasle (začetni in nadaljevalni) na sedežu društva v Romjanu od oktobra do januarja (petdeset ur po štiri ure tedensko v dveh večerih). Organizacijsko srečanje bo v torek, 30. septembra, ob 20.30 na sedežu društva v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri članih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem središču v Trziču (Informagiovani) na Drevoredu San Marco 70 (tel. 0481-798011).

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ iz Gorice nujno išče sodelavce za popoldansko delo z otroki; informacije v Dijaškem domu (tel. 0481-533495).

KD SOVODNJE vabi člane in sodelavce na občni zbor volilnega značaja v torek, 7. oktobra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Kulturnem domu v Sovodnjah. Kdor bi želel sodelovati v novem odboru društva, naj pokliče na tel. 349-3666161 (Erik, zvečer ali ob uri kosila).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

KRUT organizira v oktobru skupinsko vadbo v termalnem bazenu v Gradežu; informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Korzo Verdi 51 int. (tel. 0481-530927).

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE prireja vsakoletni Partizanski piknik v nedeljo, 5. oktobra, ob 17. uri v gostilni Kapriol v Dolu. Odbor sekcije pričakuje tudi člane in prijatelje mlajših generacij; informacije in vpisovanje na tel. 0481-78192 (Joško Vižintin) in 0481-419946 (Jordan Semolič).

Prireditve

NA GRADU KROMBERK bo v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica v torek, 30. septembra, ob 20. uri pre-

davanje Anice Sirk Fakuč z naslovom Restavriranje in skrb za ohranjanje umetniških slik.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo danes, 28. septembra, ob 18. uri Bralno srečanje in koncert, ki ga prireja Združenje prostovoljcev Poezija in solidarnost. Nastopili bodo mladi udeleženci mednarodnega pesniškega natečaja »Castello di Duino - Devinski grad« in pianistka Ana Družul.

Mali oglasi

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdolu imajo ob petkih, sobotah in nedeljah odprt agriturizem; tel. 0481-78125.

OLJČNO OLJE lastne pridelave prodaja kmetija Aleša Komjanca na Jazbinah v Števerjanu; tel. 0481-390238.

PRODAM AVTO daewoo nexia, letnik '97, po ugodni ceni; tel. 0481-78000.

Prispevki

V spomin na pokojnega Lojzeta Humarja darujejo za CRO v Avianu Milka Humar 50 evrov, Marjan Bednarik 30 evrov, družina Ivo Peteani 100 evrov, letniki iz Števerjana 150 evrov, družina Rino Braidot 200 evrov, družina Slavko Bednarik 200 evrov.

V spomin na pokojnega Lojzeta Humarja daruje družina Fajt in Cociani za AIL v Vidmu.

V spomin na Albina Komica darujeta Anica in Claudio Fattore 100 evrov za CRO v Avianu.

V spomin na teto Marijo Čevdek daruje Julijan Ožbot z družino 25 evrov za sekcijo krvodajalcev iz Sovodenj in 25 evrov za CRO v Avianu.

Ob smrti očeta Andreja Ferfogle poklanjajo sinova Genko in Karlo ter hčerka Adorina 250 evrov za MPZ Jezero.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 11.30, Bruno Cumar z glavnega pokopališča v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

JUTRI V ŠTANDREŽU: 10.00, Donato Venier (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na glavnem goriškem pokopališču.

JUTRI V PIERISU: 11.00, Luigi Moroni (iz Vidma) v cerkvi in v Trst za upepelitev.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 23/a
ERG - Ul. Aquileia 35
ZAGRAJ
OMV - Ul. Garibaldi
ŠKOCJAN
SHELL - Ul. Grado 10
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

SKUPAJ RAZPIRAMO NOVA OBZORJA

ZAHVALJUJEMO SE VSEM, KI SO NA KATERIKOLI NAČIN PRIPOMOGLI USPEŠNEMU PRAZNOVANJU STOLETNICE

Doberdob in Sovodnje
Doberdò e Savogna

N

EDELJSKE

T E M E

Vse kaže, da bo Italija le ohranila svojega nacionalnega letalskega prevoznika. Čeprav avtonomni sindikati pilotov, stevardov in stevardes v trenutku, ko pišem, še niso podpisali okvirnega dogovora, ki naj bi omogočil rojstvo nove letalske družbe CAI, vse kaže, da je problem letalskega prevoznika okvirno rešen. Odločilnega pomena za zasuk po dobrem tednu negotovosti, ko je kazalo, da vlada in socialni partnerji ne najdejo poti iz slepe ulice, je bilo dejstvo, da je poleg konfederacij CISL, UIL in UGL okvirni načrt podprla tudi največja italijanska sindikalna zveza CGIL. Sindikat, ki ga vodi Guglielmo Epifani, je sklenil, da predpre predloženi načrt, potem ko je dosegl vrsto pojasnil in jamstev, ki so jih strnili v aneks.

Pri oblikovanju teh pojasnil so sestavljali skrbno izbirali besede, da ne bi dali povoda za »igro«, ki se v Italiji začne ob skoraj vseh pomembnih dogodkih: ugotavljanje, kdo je v merjenju moči zmagal in kdo je potegnil krajši konec. Najbrž se bo ta igra začela navzlic previdnosti sestavljalcev, kar je bilo razvidno že takoj potem, ko so sindikalne konfederacije podpisale dogovor: medtem ko so ministri Maurizio Sacconi, Claudio Scajola in Altero Matteoli zagotavljali, da so v aneksu samo pojasnila glede rešitev, ki so bile že vse implicitno nakazane v okvirnem sporazumu, je prvi mož CGIL Epifani podaril, da so v pojasnilih pomembne novosti, ki zadevajo tako vprašanje osebnih dohodkov bodočih uslužbencev novega letalskega prevoznika kot jamstva za vsaj del delavcev s terminskimi pogodbami kot tudi zagotovilo, da bo v novem podjetju kot delničar prisoten eden od treh evropskih vodilnih prevoznikov. Vodstvo novega podjetja bo odločilo, ali bo partner Air France – Klm ali pa nemška Lufthansa (oba sta zainteresirana za vstop v novo italijansko družbo), dejstvo, da bo med družbeniki tudi eden od vodilnih evropskih prevoznikov pa je po Epifanijevi oceni dodatno jamstvo o trdnosti in kredibilnosti projekta, obenem pa naj bi bila to možnost, da bo novi italijanski prevoznik na nek način povezan z enim od velikih koncernov, ki si delijo največji del svetovne letalske pogače. Brez te povezave bi bila nova Alitalia obsojena, da ostane omejen regioalni prevoznik brez perspektive razvoja, medtem ko sodelovanje s tujim močnim partnerjem lahko odpre podjetju okno v svet in zagotovi ustrezno število mednarodnih poletov.

Če ne bo nepričakovanih zasukov, se bo Alitalia torej izognila stečaju, letala z italijansko trobojnico na repu bodo še letela, letalski promet ne bo ohromljen in letališča ne bodo ostala na pol prazna. Tega se je premier Silvio Berlusconi zelo bal, zanj bi bil morebitni bankrot Alitalie hud politični udarec, saj je med volilno kampanjo preprečil, da bi Alitalio prevzel Air France – KLM. Rešitev, ki jo je predlagala Prodijska vlada, je spomladi ožigosala kot razprodajo in napovedal, da bo oblikoval navezo italijanskih podjetnikov, ki bodo zagotovili, da bo Alitalia ostala v italijanskih rokah. To se bo, kot kaže, tudi zgodilo, čeprav je bil Berlusconi prisiljen sprejeti tudi tujega partnerja, ki pa bo imel zaenkrat v podjetju manjšinski delež. Čez pet let, kot mnogi napovedujejo, bo lahko prevzel tudi vodilno vlogo, a do takrat bo javno mnenje najbrž že pozabilo na premierove obljube.

Nobenega dvoma ni, da bo italijanski premier z bučno podporo svojega medijskega »topništva« rešitev prikazal kot svoj uspeh, kot dodaten cvet v gumbnici, voditelja opozicije Walterja Veltronija pa bo naslikal kot oportu-

nista, ki je skušal onemogočiti dogovor in ki se po podpisu sporazuma skuša kititi s tujim perjem. Ofenziva bo najbrž še bolj ostra, saj je prav zaostritev okoli problema Alitalie Berlusconiju odščipnila nekaj točk visoke stopnje priljubljenosti, ki jo uživa med ljudmi. Obenem pa bo treba odvrniti pozornost ljudi od visoke finančne in socialne cene, ki jo bo zahtevala tako zasnovana rešitev letalskega prevoznika. Tudi v načrtu Air France – KLM je bilo predvideno, da bo število uslužbencev manjše (šlo je za okoli 3000 zaposlenih manj), vendar francoski prevoznik bi bil z Alitalio prevzel tudi dolgove italijanskega podjetja, medtem ko bo CAI odkupil samo zdravi del dejavnosti Alitalie, državi pa bodo ostale v breme dejavnosti, ki so poslovale z izgubo. Vendar to za Berlusconija ni pomembno: dovolj je, da se pred javnostjo lahko prikaže kot človek, ki je uresničil sprejeto obvezo in ohranil Alitalio v italijanskih rokah.

Morebitni bankrot Alitalie bi bil torej hud udarec za premiera osebno pa tudi za podobo države, ki je kljub vsemu ena od pomembnih gospodarskih sil v svetu in članica elitnega kluba G8, v katerem sedijo predstavniki najbolj razvitih. Kljub pomenu pa ni bila Alitalia najhujši problem, s katerem se bo morala spoprijeti Italija. Gospodarski stroj je upočasnil svoj tek in država je že na robu recesije, kupna moč manj premožnih slojev (še posebej odvisnih delavcev z nižjimi kvalifikacijami in upokojenecv) je bila okrnjena, šolsko osebje je ob napovedani reformi ministrice Stelle Gelmini na bojni nogi, gospodarski minister Giulio Tremonti je tako okrnil sredstva za univerze, da je po oceni rektorjev redno delovanje vseučilišč nevarno ogroženo. Sindikat CGIL je prav včeraj začel kampanjo, s katero zahteva korenite spremembe v gospodarski, davčni in socialni politiki, na obzorju so še vedno temni oblaki fi-

nančne krize ZDA, katerih posledice nihče ne zna predvideti. Na vse to premier odgovarja s trditvijo, da je Italija solidna. Kljub vsem tem težavam in problemom so Berlusconi in njegovi ministri ohranili veliko stopnjo priljubljenosti, ki v premieru, kot je sam dejal z njemu lastno samovšečnostjo, »vzbuja kar precejšnjo zadrego«. Berlusconi je s tega vidika res naredil čudež: izredno visoka popularnost kljub negativni gospodarski rasti. Primerjava z vlado Romana Prodijskega je skoraj obvezna: čeprav je omogočila gospodarsko rast, znižala stopnjo zadolžitve, obnovila primarni presežek, zmanjšala razliko med ceno dela in osebnimi dohodki zaposlenih, obljubila »štirinajsto« upokojenecv, je bila njena priljubljenost izredno nizka.

V Italiji očitno nekaj ni v redu. Nobenega dvoma ni, da k Berlusconiju priljubljenosti veliko pripeva »medijsko topništvo«, s katerim razpolaga premier

(povedano mimogrede vprašanje konflikta interesov, ki je odločilnega pomena za vako demokracijo, je bilo skoraj pozabljeno), veliko soglasje je pridobil tudi s kampanjo o domnevni osebni ogroženosti ljudi (v kateri se je še posebej angažiralo NZ) in o nevarnosti, ki naj bi jo predstavljali priseljenci (paradni konj Severne lige), soglasje je pridobil s tem, da je doslej s svojimi izbirami podprl tiste sloje in socialne skupine, ki so glasovale zanj (ni naključje, da je davčni nadzor nad neodvisnimi delavci in svobodnimi poklici manj izrazil kot za časa Prodijske vlade), medtem ko je povečal pritisk na tiste skupine – predvsem odvisne delavce, ki naj bi glasovale za levo sredino.

Vendar to še ne opravičuje tako visoke stopnje priljubljenosti. Svoje je k premierovi popularnosti prispevala tudi Demokratska stranka, ki si po spomladanskem porazu še vedno liže rane in si ni znala izoblikovati dovolj profilirane identitete. DS se kljub dosedanjim izkušnjam še ni odpovedala sanji o dialogu z večino, predvsem pa ni znala zasnovati dovolj agresivne in učinkovite opozicijske politike. Morda so z začetkom jeseni zaznavni prvi rahli premiki v smeri večje ofenzivnosti, vendar še vedno primanjkuje odločnosti, predvsem pa opozicija prepušča premieru, da vodi igro in samo odgovarja – in tudi v tem primeru ne vedno najbolj posrečeno – na njegove poteze. Pobude pa doslej še ni prevzela, ni še dovolj ostro, odločno predvsem pa prepričljivo povedala, kam vodi politika Berlusconijske vlade.

To je prišlo do izraza tudi v primeru Alitalie. Sekretar DS Walter Veltroni je dolgo molčal, v najbolj žgočih dneh je bil v ZDA, kjer je predstavljal angleški prevod neke svoje knjige, odprto pismo s svojimi predlogi je premieru poslal le dan ali dva pred iztekom roka. Verjetno je res prispeval k temu, da sta Epifani in predsednik naveze podjetnikov Roberto Colaninno obnovila pogajanja, vendar ljudje niso nikoli zaznali, da je bila pobuda v njegovih rokah.

Demokratska stranka je v zamudi tudi pri vprašanju federalizma. Sprejema kot možno izhodišče za razpravo predlog Sevene lige, ne da bi razčlenila razne možne oblike federalizma, predvsem pa ne opozarja dovolj odločno na posledice predloga Lige. Še posebej pa ne poudarja dejstva, da desna sredina s svojimi predlogi načenja sedanjí ustroj države, kar najbrž ni stranskega pomena.

Dosedanje poteze kažejo, da ima Berlusconijska vlada dokaj jasen načrt, s katerim želi korenito poseči v italijansko demokracijo, spremeniti razmerja med zakonodajno, izvršno in sodno oblastjo, medtem ko nič ne kaže, da bi imela opozicija jasen protinačrt, ne vodi (rečeno z besedami predsednika republike) jasne politike ustavnega patriotizma, ampak samo reagira na izzive vlade.

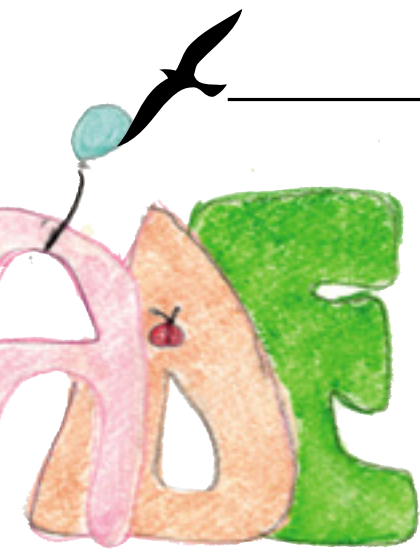
Zaradi priljubljenosti, ki jo uživa Berlusconi, zaradi premajhne občutljivosti Italijanov za nekatera bistvena vprašanja demokracije, zaradi strahu, ki ga zbujajo sedanje negotove razmere doma in v svetu, čaka levo sredino pravo Sizifovo delo, vendar nima izbire in se mora te nelahke naloge lotiti. Če sedanjemu izzivu ne bo kos, če ne bo začela voditi dovolj učinkovito opozicijo, se lahko uresniči napoved ministra Tremontija, po katerem bi se »medeni tedni« med vlado in državljani laho tako podaljšali, da bi se spremenili v srebrno poroko. Demokratska stranka pa bi v takem primeru postala tista »strukturna manjšina«, pred katero svari Massimo D'Alema. Vendar to ne bi bilo usodno samo za levo sredino, to bi lahko bilo usodno tudi za Italijo.

PARADOKS ITALIJANSKE POLITIČNE JESENI

Čeprav Italiji grozi
recesija, priljubljenost
premiera na višku

VOJMIR TAVČAR

le:
anca, F. Venturinija, D. Benčiča – Brkina, O.
le A. Frank, U. Pacifico, F. Tomizza in večsto-
milij.
d pokroviteljstvom občine Dolina. Pot sta
(DT), ki je tudi vodil pohod, in Robert Ota.
oč člani SKD »J. Rapotec« iz Prebenega, šol-
službenci.

lah in vrtcih dolinskega ravnateljstva obliko-
ato izmed teh izbrali najlepše. Ravnateljski
arie Hrovatin. Nagrajenih je bilo še 14 risbic.

podbudi »M'illumino di meno« oddaje Caterpil-
rcev in učenci dolinskega didaktičnega ravna-
a Gregorčiča ter plakate projekta Ekonavade.
tja Enel Sole ter plakate projekta Ekonavade.
anju z občino Dolina. Ob priložnosti so vsi sou-
avili za ustrezna vsakodnevna dejanja, ki omo-

ekale ustvarjalne delavnice, v katerih so
delke in ročna dela iz odpadnega materiala.

so šole in vrtci, soudeleženi v projektu, raz-
kanih okoljih, o ekonavadah in o vodi. Pri raz-
lijanski vrtci in šole iz dolinske občine.

zredov so obiskali Piran, partnersko šolo Cirila
in se z ladjo Solinarko peljali še do Sečovelj-
muzeja. Obiske je organizirala Asta Vrkič, uči-

oblikovanje različnih izdelkov, s katerimi
nja do okolja. Nastali so plakati, nalepke, ime-
atisnjenimi ekoznaki, ki so jih prejeli vsi sou-

vade smo sklenili s srečanjem soudeleženi
sedežu dolinskega ravnateljstva.

Skupinska slika
učencev četrtnih
in petih
razredov na
Tartinijevem
trgu v Piranu

Pogled na
Tržaški zaliv s
hriba v
Zindisu

Ekovaje

V okviru projekta smo tiskali sklop učnih listov za okoljsko vzgojo (avtorica Geni Kozina).

Sodelovanje s tržaško univerzo

Prof. Pier Luigi Nimis s fakultete za biologijo tržaške univerze je skupaj s svojimi sodelavci izdelal svojevrsten dihotomski ključ za določanje rastlinskih vrst, ki je namenjen tudi šolam. Učenci se lahko poslužujejo tega posebnega sistema za spoznavanje rastlin na vrtovih dveh naših šol. Ključa sta dosegljiva na spletni strani projekta www.dryades.eu. Prof. Nimis je pripravil v sodelovanju z učiteljico Suzano Jelušič še podoben ključ v več jezikih za Naravoslovno učno pot hrpeljske šole.

Dejavnosti ob MEDNARODNIH EKODNEVIH

16. oktober (dan prehrane) je po naših šolah tudi dan zdrave malice, ko vsi učenci po ustaljeni (eko)navadi prinesejo v šolo malico iz pristnih domačih izdelkov – marmelada, med, sok sir, kruh, pecivo...

22. marec (dan vode) – V tem tednu in še posebej 21. marca, ob našem ekodnevu, urejamo šolska dvorišča s sajenjem cvetja, grmovnic ter dreves.

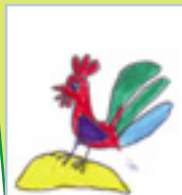

22. april (dan Zemlje) – Ob priložnosti dneva Zemlje so vsi otroci soudeleženi v projektu oblikovali v ustvarjalnih delavnicah izdelke za skupno razstavo na majenci.

5. junij (dan okolja) – Obiskale so nas učenske OŠ Oskarja Kovačiča s Škofjz z mentorico Tamaro Celhar in nam z digitalno predstavitev prikazale svojo raziskavo o vodi, ki so jo izvedle v okviru evropskega programa eTwinning.

Vsakodnevne ekonavade v naših šolah in vrtcih:

- ✓ skrb za smotno uporabo vode in elektrike
- ✓ urejanje ekokotičkov
- ✓ ločevanje odpadkov v razredu in v jedilnici (papir, plastika, alumi-
nij, organski odpadki)
- ✓ ponovna uporaba predmetov v šoli (papir, karton, blago, plastična in
steklena embalaža)
- ✓ zbiranje plastičnih zamaškov za dobrodelne namene
- ✓ zbiranje šolskih in domačih porabljenih kartuš za tiskalnike in tonerje preslikovalnih
strojev v posebnih zbiralnikih v domeni z za to pristojno tvrdko
- ✓ negovanje gredic, sajenje in nega rastlin, zalivanje cvetja in čiščenje dvorišča
- ✓ urejanje šolskih prostorov in skrb za red ter prijetno počutje v šoli
- ✓ ustvarjalna uporaba odpadnega materiala pri oblikovanju raznih izdelkov
- ✓ vodeni sprehodi v naravo

Nositelj projekta: Didaktično ravnateljstvo Dolina

Soudeležene šole

- ✓ Osnovne šole
- ✓ Prežihovega Voranca - Dolina
- ✓ Frana Venturinija - Boljunec, Boršt, Pesek
- ✓ Mare Samsa - Domjo in Ivana Trinka - Zamejskega - Ricmanje
- ✓ Albina Bubniča - Milje

Otroški vrtci

- ✓ Mavrica - Milje
- ✓ Palčica - Ricmanje
- ✓ Pika Nogavička - Dolina
- ✓ Kekec - Boljunec
- ✓ Miškolin - Boršt

Šole partnerice:

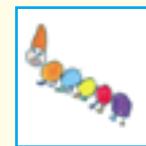
- ✓ OŠ Cirila Kosmača – Piran s podružnico Portorož
- ✓ OŠ Dragomirja Benčiča – Brkina –
- ✓ Hrpelje/Kozina s podružnico Obrov
- ✓ OŠ Oskarja Kovačiča - Škofije
- ✓ SŠ Simona Gregorčiča - Dolina

Ekovaje : naslovna stran

Didaktično ravnateljstvo Dolina

Projekt EKONAVADE

15. FEBRUAR 2008

DAN ENERGETSKEGA VARČEVANJA
Obletnica podpisa Kyotskega protokola

Didaktično ravnateljstvo Dolina v sodelovanju z odborništvom za okolje dolinske občine, s srednjo šolo »Gregorčič« in z večstopenskim zavodom »Roli« je pristopilo k pobudi »M'ILLUMINO DI MENO«, ki jo prireja radijska postaja RAI Radio 2 v sklopu oddaje »Caterpillar«.

Svoje pokroviteljstvo pobudi je dalo tudi Ministrstvo za javno šolstvo, ki nas spodbuja k aktivnemu, okolju prijaznemu ravnanju in varčevanju z energijo ter naniza nekaj »dobrih navad«, po katerih se vsak posameznik lahko ravna:

1. Ugasniti nepotrebne luči.
2. Ugasniti in izklopiti stand by pri elektronskih napravah.
3. Redno odstranjati led v hladilniku; skrbeti, da je ozadje hladilnika čisto in v primerni oddaljenosti od stene.
4. Vreti vodo v pokriti posodi in paziti, da se plamen ne širi čez rob dna.
5. Če je v notranjih prostorih pretoplo, znižati temperaturo ogrevanja, namesto da bi odpirali okna.
6. Primerno izolirati okna in vrata.
7. Izolirati šipe, okna in vrata z zavesami.
8. Odgrniti zaves pred grelci.
9. Izolirati s primernim materialom grelce od zunanjih zidov.
10. Uporabljati v najmanjši možni meri avto in organizirati skupne prevoze z osebami, ki opravljajo isto pot.

Vse šole bodo simbolično za pet minut ugasnile vse luči in druge električne naprave ob 12. uri, družine pa vabimo, da to storijo ob 18. uri.

Dodatne informacije o pobudi najdete na spletnih straneh Ministrstva za javno šolstvo www.pubblica.istruzione.it in oddaje Caterpillar www.caterueb.ra.i.it.

Hvala za sodelovanje

Koordinatoriki projekta

Letak z nasveti za varčevanje z energijo

Zaključek
pohoda »Otroci
brez meja« v
parku SKD
»Jože Rapotec«
v Prebenegu

Otroci brez
meja: čez
»odprto
mejo« na
mejnem
prehodu
Socerb

Veselo
razporeženo
na sprehodu
po kolesarski
stezi in bivši
železniški trasi
v Dolini
Glinščice

Dolina
Glinščice:
Anastasia Purič
razkriva
otrokom
naravne in
zgodovinske
zanimivosti
tega območja

Učenci
pozorno
poslušajo
razlago
gozdne straže
A. Purič pred
cisterno v
Nadvojvodove
m gozdu v
Zindisu

Stran sta pripravili koordinatoriki in izvajalki projekta
Maura Cepar in Geni Kozina

POMEMBNE, A NAM NEZNANE TRŽAČANKE IN GORIČANKE

Ida Kavčič Pregarc (Dramska igralka, 1897 - 1986)

O b prebiranju imen igralk in igralcev na ohranjenih lepakih iz prvih let bogatega repertoarja tržaškega slovenskega gledališča, se zelo pogosto zavemo, kako malo vemo o posameznikih, ki so pred prvo svetovno vojno sooblikovali našo kulturno zgodovino, dvigali našo narodno zavest in s tem prispevali tudi k politični rasti naših prednikov. Poleg redkih ohranjenih lepakov in tu pa tam omenjenih poročil so še ocene v Edinosti, ki pa nam ni v celoti dostopna. Marsikatero ime nam je popolnoma tuje, posebno velja to za igralko, ki so začele nastopati s svojim dekliskim priimkom, potem pa se pojavljajo z moževim.

Tako sem se pred leti ustavila ob imenu Ide Kavčič in se vprašala, kam se je izgubila po prvih uspehih na tržaškem odru. Šele čez čas sem odkrila, da sta Ida Kavčič in Ida Pregarc ena in ista igralka, ki je po prvi vojni nastopala po raznih jugoslovanskih odrih z moževim priimkom.

Ida Kavčič sicer ni rojena Tržačanka, je pa Slovenka, ki je prišla v Trst že kot otrok. Rodila se je l. 1897 v Rabu na otoku Rabu. Mladost je preživljala v Trstu, kjer je že kot otrok s starši obiskovala gledališke predstave in se zaljubila v ta poklic. Ni še popolnoma odrasla, ko je za Avgusto Danilovo prišel v Trst hrvaški igralec in režiser Lev (Leon) Dragutinović. Prvi se je zavedal, da je za poklicno odrsko ustvarjanje potrebna strokovna priprava. Dosti izkušenj si je nabral že v Ljubljani, kjer je igral in režiral v Drami od l. 1901 do prihoda v Trst, zato se je odločil, da bo odprl dramsko šolo. Na prvi strani ohranjenega programa tržaškega gledališča za l. 1912/13 je zapisano, da prihaja poleg novih angažiranih igralcev »še naraščaj letošnji dramske šole, ki je pojavila nekaj nadebudnih talentov«. V to dramsko šolo se je dve leti pozneje vpisala Ida Kavčič. Prvičrat je nastopila že 16. okt. 1913, takoj po vpisu, v neznatni vlogi v Bahrovi veseligrigi Koncert. Njenega prihoda v dramsko šolo se v literarno obarvanem prispevku spominja njen dve leti starejši igralski kolega Emil Kralj. Objavljen je v IV. letniku Ženskega sveta (1926, str. 274). Kralj je bil takrat, leta 1926, že v ljubljanski Drami, Kavčičeva pa v Osijeku.

»Vzrastla je takorekoč v prečudni deželi...v gradovih in bajtah...v vseh svetovih bogastva in blagostanja, revščine in bede. Tu je vzrastla. V deželi fantastičnih bajk in najbolj krute realnosti. Vzrastla je v teatru.«, začena svojo pripoved Kralj.

Ko je Dragutinović zagledal petnajstletno kratkokrilo Ido, se mu je zdela za oder premajhna. Zato jo je vprašal, kaj bi rada? »Nič! H gledališču bi rada prišla!« mu je pogumno odgovorila. Ko je potem dodal, da je še majhna, je odločno pribila: »Nič ne de, bom že zrastla!« Niti na režiserjevo pripombo, da ji papa ne bo dovolil, ni odnehala, ampak je takoj našla odgovor: »Bo pa mama dovolila!« Nazadnje se je vdal Dragutinović, in ko je po kratkem premisleku začela deklamirati pesem: »Po ravnem polju se sprehajam, ko žito mlado v klasje gre...« ga je s svojim talentom prepričala. Njen izpit se je končal z odličilno besedo: »Sprejeta!« Tako nekako se tistega prvega Idinega nastopa spominja Emil Kralj.

Že dobre tri tedne pozneje je nastopila v naslovni vlogi Görnejeve čarobne bajke Pepelka. Zelo zgodaj je spoznala resnost in zahtevnost igralskega poklica. Vsak teden so namreč postavili na oder novo premiero. Ida je igrala najprej naivke, a je že takrat stremela naprej in iskala v vsaki vlogi nove izrazne možnosti. Februarja 1914 je Dragutinović zapustil Trst. Do 5. aprila je potem postavil na oder režiser J. Toplak še sedem premier. 28. julija se je začela prva svetovna vojna. Gledališče je zaprlo svoja vrata in znova zaživelo šele na začetku l. 1918, ko je prišel v Trst Milan Skrbinšek. 25. marca 1918 se je ponovno dvignil zastor v Narodnem domu. Ida Kavčič je bila spet na odru, ne sicer kot redno angažirana in plačana igralka, kar že prej ne ona ne drugi niso bili. Skoraj vsi so bi-

li zaposleni drugje.

Skrbinšek je tako kot Dragutinović odprl dramsko šolo, ki sta jo obiskovala tudi Ida Kavčičeva in Emil Kralj. Tisto sezono je zelo veliko nastopala in se razvijala v pomembno igralko. Skrbinšek je postavil na oder vsega Cankarja. Že januarja 1919 so igrali Kralja na Betajnovi. Aprila je prišla na vrsto Lepa Vida, v kateri je Ida igrala Mileno, uprizorili so jo trikrat. Še isti mesec je nastopila kot Grudnovka v drami Za narodov blagor. Maja je igrala Jacinto v Pohujšanju v dolini šentflorjanski. S to vlogo je potem, po odhodu v Jugoslavijo, nastopala še v drugih jugoslovanskih gledališčih. 31. maja 1919 je postavil Skrbinšek na oder še zadnjega Cankarja - Hlapce, v katerih je Kavčičeva zaupal vlogo Lojzke. Doživela pa je le dve uprizoritvi, druga je bila 5. junija. V nekaterih predstavah je igrala v alternaciji s Skrbinškovo sestro Štefanijo. Sezona se je bližala koncu in s tem tudi odhod Milana Skrbinška. O tržaških predstavah Cankarja so se po zaslugi Emila Kralja ohranili plakati srednje velikosti, ki jih danes poleg drugih, (skupno 55) vezane v knjigo, hrani AGRFT (Akademija za gledališče, radio, film in televizijo) v Ljubljani. Tam je ohranjenih tudi več kritiki predstav, v katerih je nastopal mladi Kralj, kar je toliko bolj dragoceno, ker so izvodi Edinosti iz tistih zadnjih let največkrat nedosegljivi. Kavčičeva je več let kasneje Kralju rekla, da je njen najlepši spomin prav tista tržaška sezona s Cankarjevimi dramami.

Kako so naši igralci takrat doživljali gledališče in gradili svojo igrilstvo, nam potrjujejo tudi njihovi spomini na italijanske predstave v Trstu gostujočih skupin. Kavčičeva se iz svojih mladih let spominja velikih italijanskih igralk, med katerimi so bile Emma Gramatica, Lyda Borelli, pa še Tina di Lorenzo, Chiantonijeva in Maria Melato. Od moških so ostali v njenem spominu Zacconi, Novelli, Zago, Salvini, še prav posebno pa Ferrucci Benini, ki ji je bil najljubši. Teh predstav in stika z italijansko vrhunsko gledališko umetnostjo je v Jugoslaviji še dolga leta močno pogrešala. Ob teh umetnikih so tudi naši lažje rastli.

V Dragutinovičevem času je prišel v

Ida Kavčič sicer ni rojena Tržačanka, je pa v Trst prišla že kot otrok. V Trstu je s starši obiskovala gledališke predstave in se zaljubila v ta poklic

Trst Rade Pregarc, l. 1894 rojen v Rojanu. Pred tem je spoznaval gledališko umetnost v Firencah, gledališča na Dunaju, v Berlinu in v Parizu. Vse skupaj je trajalo le do brega pol leta, a dovolj, da se je ogrel za oder. V Trstu je ostal dve sezoni. Igral je majhne obrobne vloge. V Edinosti ohranjene kritike mu niso naklonjene. Ko se je začela l. 1914 vojna, je moral na fronto, kjer so ga zajeli Rusi. Bil je vojni ujetnik do konca maja 1919. V Moskvi se je v tistem času seznanil z gledališčem Stanislavskega in se navdušil zanj. V Trstu je že pred vojno spoznal Ido Kavčičevo in se kasneje z njo poročil. Jeseni l. 1919 je podpisal pogodbo z ljubljanskim gledališčem, kjer je ostal dve leti.

Iz Trsta je prišla isto sezono tudi Ida, ki jo v Ljubljani srečujemo že z moževim priimkom; od takrat jo vsa gledališča poznajo kot Ido Pregarcovo.

Dušan Moravec je v svoji knjigi Slovensko gledališče od vojne do vojne, 1918-1941 (Lj. C.Z. 1980) zapisal: »Iz Trsta je prišla 22-letna Ida Kavčič Pregarc, ki ji je dal prejšnje leto Milan Skrbinšek izjemne prilžnosti že samo v Cankarjevi dramatici (str. 67). Bila je Lojzka pri krstni predstavi Hlapcev, Milena v Lepi Vidi, Grudnovka in tudi Jacinta. Obe je igrala pozneje tudi v Ljubljani. Umetniško pot je v našem mestu začela z glavno žensko vlogo v Dnevih našega življenja in kritik Slovenskega naroda ji je bil pri tem in pri naslednjih nastopih kar se da naklonjen - govoril je o njenih igralskih vrlinah, o umetniški inteligenci, o prikupni zunanjosti, toplih tonih in naravni di-

skretni igri«. »Pozneje je imela manj prilžnosti, in so jo tudi manj hvalili,« nadaljuje Moravec na 69. strani. »Po dveh letih je skupaj s Pregarcem zapustila Ljubljano.« V Dokumentih Slovenskega gledališkega muzeja (zv. 50 in 51) je na zadnji strani skupinska fotografija Schönthanovih Ugrabljenih Sabink, ki so jo uprizorili v Trstu l. 1925 igralci, ki so ostali v domačem mestu. Druga od leve je napačno omenjena Ida Kavčič - Pregarc, ki je takrat že šest let ni bilo več v Trstu. Napaka je v isti publikaciji tudi pri njenem rojstnem kraju, ki ni Trst, ampak Rab.

O dveh igralskih sezonah Ide Pregarc v Ljubljani moram zapisati tudi pohvalne ocene Franceta Koblarja, ki so ponatisnjene v njegovi knjigi Dvajset let slovenske drame I (SM 1964) in s tem dopolniti Moravca. Prvič je omenjena na 41. strani, kjer piše, da se je kot Bronka v svoji vlogi vidno razvijala in rasla iz prvega v drugi del igre; vidi se ji, da je delala z ljubeznijo in resnobo (Przybyszewski: Sneg). Kritičen pa je bil Koblar do njenega jezika, s katerim se še bori, čeprav ji priznava trud in resnobo pri delu. Slabo izgovarjavo so očitali kritiki tudi drugim tržaškim igralcem. Koblarju tudi ni bila všeč Grudnovka, medtem ko (str. 62) zapiše, da »je Jacinta Ide Pregarcve postala umetnina. Ida je nastopila v Ljubljani tudi v Shakespearovem Snu kresne noči.« »Njena Helena«, piše Koblar (str. 70), »je kljub vsej pasivnosti izrazita«. Med zaljubljenimi dvojicami »je najjačja. Trdnjša in prožnejša je v vezani besedi kakor v prozi, zato se je gibala tu lahko in v njena igra je bila zanesljiva in smotrna.« V pregledu sezone 1920/21 se je Koblar ustavil tudi pri Strindbergovi Juliji. O njeni Juliji in Kraljevem Jeanu kritično zapiše (str. 104), da »smo videli mnogo ambicije, izčrpani pa vlogi nista bili.«

Po odhodu Pregarca in njegove žene kot tudi Nučiča in Vike Podgorske so nekateri slovenski kulturniki zahtevali, da se ti igralci vrnejo v Ljubljano. Vidmar je v Kritiki 1925/26 ob Nučičevem gostovanju na 19. strani v uvodniku zapisal: »Kdor to stori, si bo pridobil resnične zasluge za slovensko gledališče.« In Moravec v svoji knjigi (str. 103) ugotavlja, da tega ni storil nihče. V Ljubljano se niso vrnili nikdar več.

Iz Ljubljane sta Ida in Rade Pregarc, tudi zaradi ostre ljubljanske klime, odšla v Split. V Splitskem narodnem gledališču za Dalmacijo je ostal Pregarc šest let, Ida pa samo štiri (od 1921 do 1925). Takrat sta se zakonca razšla in potem hodila vsak svoj pot. Že prvo sezono v Splitu je Ida Pregarc odigrala vrsto pomembnih vlog, a zaradi neznanja jezika so letele kritike na njeno dikcijo. 15. okt. 1921 beremo v glavnem splitskem dnevniku Novo doba napoved, da bo Ida Pregarc igrala Jacinto v Cankar-

jevem Pohujšanju. Kritika v Novem listu je bila zelo ugodna. Zapisano je, da je njen lik Jacinte popoln, tak kakor si ga je zamislil Cankar. Z njo je gledališče dobilo izredno moč. Na koncu njene prve splitske sezone piše Vinko Kisić v listu Novo doba (22. maja), da se je Pregarcveva v Katunaričevi enodejanki V dobrodelne namene posebno odlikovala in da je bilo v njeni igri veliko ženskega šarma. V izrazito splitski drami Uboga Mara Nika Bartulovića isti kritik zapiše 22. maja 1922, da je njena interpretacija naslovne vloge odlična in da je tej tragični žrtvi znala dati prave tone. Med številnimi vlogami domačih del je kritike posebno navdušila njena Saloma v Vojnovičevi Gospe s sončnico. Igra teče uravnoteženo in logično, nikdar ne zapade v afekte strasti, skratka odlična kreacija, piše 3. aprila 1925 Lahman v listu Novo Doba. Splitčani so prvi na hrvaškoserbskem jezikovnem področju uprizorili Cankarjevo Pohujšanje v dolini šentflorjanski, takoj za Osijekom pa Kralja na Betajnovi, in to pred Beogradom, Sarajevom, Zagrebom in drugimi. To je bila gotovo zasluga Rade Pregarca. V Kralju na Betajnovi je Ida igrala Francko. Njena interpretacija je bila zelo dobra, piše Novo doba (27. dec. 1923).

V Splitu je veliko igrala tudi v delih tujih avtorjev. Odlične so ocene naslovnih vlog v Ibsenovi Heddi Gabler in Wildovi Pahljači lady Windermere l. 1924. Po odhodu nekaterih splitskih igralk, je zasedla prvo mesto. Ko je v vlogi Nastje vskočila na reprizi drame Na dnu Maksima Gorkega so zapisali, da ni samo ena izmed najodličnejših moči splitskega gledališča, ampak njihova absolutna prvakinja. Kritiki so vedno bolj hvalili njeno igro in manj opozarjali na njeno dikcijo. V Splitu sta igrala v tistih letih tudi Slovenca Vladimir Skrbinšek in Janko Rakuša, takoj potem še Miro Kopač.

Iz Splita je odšla Pregarcveva v Novi Sad, kjer je ostala skoraj tri sezone, do marca 1928, ko je gledališče zgorelo. Tam je začela z Vojnovičevo Gospo s sončnico, ki jo je igrala že v Splitu. Potem se je zvrstila vrsta drugih velikih vlog. Naj naštejem le nekatere: Begovičeva Brez tretjega in Božji človek, Vojnovičeva Smrt majke Jugovičev, pa še Škofova nečakinja, Meri Dragan in sestrična iz Varšave, katerih avtorjev ne poznam. L. 1928 se je novosadsko gledališče združilo z osiješkim. V režiji dr. Branka Gavelle, znamenitega režiserja Krleževih daval, je Pregarcveva igrala kar tri glavne vloge v njegovih dramah, to so V agoniji, Gospoda Glembajevi in Leda. V vseh je imela odlične kritike. Sledila je Savoirjeva Osma žena, Cenazova Zaljubljena žena in pri nas neznani Gabrijelin obraz, Igra v dvorcu in Sovražnica. V vseh je doživela velik uspeh.

Iz Osijeka se je oktobra 1932 preselila v beograjsko gledališče, kjer je potem igrala do upokojitve. Cele štiri sezone je nastopala v Krleževih Glembajevih in V agoniji. Sledile so drame: Po poti cvetja (Katjev), Kozarec vode (Scribe), Kraljica Ana, Koriolan, Tri sestre (Čehov), Na dnu (Gorki), Matura (Fodor), Srebrna tobačnica (Galsworthy) in druge, katerih golo naštevam ne bi moglo bistveno dopolniti njenega igralskega lika, ki je od prvih korakov na tržaških odrskih deskah Narodnega doma (l. 1913) nenehno pridobival nove, poglobljene poteze, ki so ostale zapisane v mnogih kritikah v Trstu, Ljubljani, Splitu, Novem Sadu, Osijeku in Beogradu. Tam je končala svojo uspešno kariero in 18. marca 1986, skoraj 90 let stara, tudi umrla.

Do danes še nimamo izčrpanega in jasno zarisanega portreta te velike slovenske igralk. Kdor se bo lotil preučevanja njene igralske poti, bo naletel na mnoga protislovja in napake, ki se začenjajo že pri kraju rojstva, ki je Rab, ne Trst. Več netočnosti je tudi v Spomenici, 1861-1961, Srbskega narodnega gledališča v Novem Sadu, grobe napake pa so tudi v Slovenskem gledališkem leksikonu II na str. 543/44 (knjiž. MGL št. 57, Lj. 1972). Na igralskih poteh se na žalost marsikaj izgubi, zameša ali zabriše.

Lelja Rehar Sancin

MIDAS - Študijsko srečanje novinarjev manjšinskih dnevnikov v Bratislavi

Usoda manjšincev je res povsod enaka ...

V vse bolj razvito in bogato slovaško prestolnico se je sredi septembra podala sedemčlanska skupina predstavnikov manjšinskih časopisov v Evropi. Bili so gostje madžarske narodnostne manjšine, točneje tamkajšnjega madžarskega dnevnika Uj Szó v Bratislavi, kjer je namreč potekala letošnja izvedba študijskega obiska mednarodne organizacije Midas, (združenja manjšinskih dnevnikov), ki smo se je udeležili Madžara iz Romunije István Pap (dnevnik Nagy va'rad) in Ildikó Dézsi (Szabadság), Poljakinja iz Litve Katarzyna Kuckiewicz (Kurier Wileński), Lužiška Srbininja iz Nemčije Milenka Retschke (Srbske Nowiny), Šveda s Finske Denise Lindell (Osterbottens Tidning) in Kenneth Myntti (Vasabladet) ter Slovenka iz Italije Sara Sternad (Primorski dnevnik).

Prijazna novinarka Katarina Czajlik oziroma odgovorni urednik dnevnika Uj Szó Norbert Molnar sta udeležencem srečanja predstavila popolno sliko stanja madžarske manjšine na slovaških tleh. Teden je bil pester, saj smo obiskali uredništvo časopisa Uj Szó, slovaški parlament, muzej madžarske kulture, folklorno skupino Ifju Szivek, predstavnike madžarske stranke, programski sedež madžarske televizije in radia, inštitut za manjšine v Somorji, univerzo v Komaromu in si za nametek privoščili še izlet v Devin ...

Uj Szó - čila nova beseda

Uj Szó je edini dnevnik madžarske skupnosti; izhaja 5-krat tedensko v nakladi 30 tisoč izvodov. Založnik je zasebna slovaška družba Petit Press, ki izdaja tudi družinski tednik Vasarnap. V njem je zaposlenih 47 novinarjev (35 v Bratislavi, 12 pa vzdolž slovaške južne meje). Pred tremi leti je bil za glavnega urednika dnevnika imenovan danes 39-letni Norbert Molnar, ki je radikalno spremenil delo v redakciji. »Dnevnik je postal močnejši, tako da si danes lahko dovolimo večjo mero kritičnosti do samih seboj in do predstavnikov manjšine nasploh. Zaradi tega pa smo žal večkrat tarča političnih in institucionalnih napadov, saj v našem delovanju mnogi vidijo konspirativne težnje. Po tej poti pa bomo nadaljevali, saj ne maram lažne solidarnosti in brezpogojne podpore,« je bil jasen Molnar. Ob pogledu na redakcijo nas je prevzel spodbuden občutek, saj pred računalniki sedi danes veliko mladih obrazov. »Danes se sicer mlad človek vse manj odloča za novinarski poklic, saj ni več tako atraktiven. Prav tako upada število mladih bralcev;zanje smo si pred časom celo zamislili posebno stran, vendar nismo nanjo zabeležili nobenega odziva ...,« je potožil urednik.

Ne vrag, le sosed bo mejak?

Na bratislavskih ulicah danes skorajda ni slišati madžarske besede, kljub temu, da živi tu kakih 22 tisoč Madžarov in da so nam naši sogovorniki potrdili, da so odnosi s Slovaki kar dobri ...

Primer Hedvige Maline pa še ni pozabljen. »Za Slovaško brez parazitov«, so pred dvema letoma vpili slovaški ekstremisti, medtem ko so madžarsko štu-

Dobrodošli v Pozsony! Tako namreč Madžari imenujejo glavno mesto Slovaške, Bratislavo. Morda vsi ne vedo, da živi na slovaških tleh zelo številna madžarska manjšina: okrog 520 tisoč Madžarov oziroma 9,7% celotnega prebivalstva. Velika večina jih živi v južnem pasu, vzdolž meje s sosednjo Madžarsko.

Šele po padcu železne zavese leta 1989 so Madžari na Slovaškem ustanovili svoje samostojne institucije in začeli svoj demokratski boj za pravice. Leto 1993 je zaznamovala ločitev med Slovaško in Češko, kar je privedlo do okrepitve moči madžarske skupnosti. Slovaški nacionalizem in protimadžarske težnje so posledično divje izbruhnile na dan in so žal še danes žive. Po letu 1989 so Madžari oblikovali svoje prve politične stranke, ki so se leta 1998 združile v eno samo, desno-sredinsko Stranko madžarske koalicije MKP, ki je bila koalicijska partnerka vladajoče Slovaške demokratske in krščanske unije SDKU od leta 1998 do leta 2006. Izredne volitve so takrat prinesle korenite spremembe na političnem prizorišču, saj je na vlado stopila Madžarom nenaklonjena levičarska socialdemokratska stranka SMER.

Madžarska skupnost živi v južnem predelu države, ki je v primerjavi z ostalimi manj industrializiran, zemljepisne posebnosti pa spodbujajo razvoj kmetijstva; 20% Madžarov se zato ukvarja s kmetovanjem. Prav gotovo pa je gospodarsko zale-

dje izredno pomembno in ravno zato je za mnoge vstop v EU sinonim za nove priložnosti, ki bi dodatno privabile tuje investitorje.

Madžari veljajo za šibkejši člen družbe in med njimi je brezposelnost izredno visoka; stopnja izobrazbe je namreč med njimi nekoliko nižja od slovaškega povprečja, kljub temu da imajo Madžari na Slovaškem dobro razvit in razširjen šolski sistem, ki ga financira država. Njihovi otroci lahko obiskujejo madžarske vrtce, osnovne (skupno jih je 270 - 94% je državnih, nekaj pa je zasebnih), nižje in višje srednje šole (14 gimnazij vzdolž teritorija), od leta 2004 pa tudi univerzo v mestu Komarno - Komárom, na kateri danes študira 3.000 študentov. Kljub temu pa se veliko Madžarov še vedno odloča za slovaške šole, z željo po boljših delovnih pogojih in višji plači.

Podobno kot slovenska, ima tudi madžarska narodna skupnost številna društva, kulturne, izobraževalne in vzgojne ustanove ter muzeje, ki delujejo seveda v madžarskem jeziku in so deležni podpore s strani madžarske države. V mestih Komárom in Košice delujeta dve gledališči, leta 1955 pa so v Pozsonyju ustanovili tudi profesionalno folklorno skupino Ifju Szivek, ki zbira bogato dediščino tradicionalnih folklornih plesov in glasb južno karpatskega prostora z madžarskimi, slovanskimi in romskimi primesmi.

piram svobodo premikanja in kulturno različnost, podpiram torej tudi skorajšnjo uvedbo evra in srčno verjamem v bodočo rast države na vseh gospodarskih ravneh. »

Kritični mislec Szigeti

No, nekoliko različnega mnenja je madžarski intelektualac in založnik Laszlo Szigeti. »Težko je prepričati vodilne organe, da madžarska kultura potrebuje podporo in nove zakone; tvegamo namreč, da bomo drugače v Evropski uniji priča hudi asimilaciji, kljub temu da si EU prizadeva za ohranjanje manjšinskih identitet. « V post komunističnih državah pogreša Szigeti večjo mero demokratičnega čuta do manjšinskih problematik, kar jih še vedno razlikuje od zahodne Evrope. »Politiki mistificirajo preteklost v škodo državnih manjšin. Madžarska in Slovaška morata še vedno razčistiti veliko zgodovinsko vprašanje v zvezi s fašizmom in komunizmom. Naivni smo bili, ko smo upali, da bo padec železne zavese pomenil začetek moralne ekonomije. Etične vrednote so v postkomunistični družbi le utvara. «

In to naj bi bil minister?

Madžarsko javnost je le kak teden pred našim obiskom šokirala anketa, ki so jo izvedli med osnovnošolsko mladino. Z rasističnimi izjavami so se mladi Slovaki znesli nad madžarskimi sosedi, ki žal veljajo za neotesane ljudi ter strastne jedce paprike in golaža, češ da jih njihova prisotnost na Slovaškem moti. Stvar pa je zaobjela še hujše razsežnosti, ko je slovaški minister za šolstvo z odobravanjem sprejel rezultate ankete. »No, vidite, Madžarov ne marajo niti otroci,« je izpostavil minister. Res nedopustna in pravzaprav nepojmljiva izjava v sodobni evropski družbi, v kateri so manjšine dodana vrednost naroda, ki s svojo večnovrstno raznolikostjo bogatijo dominantno kulturo ...

Usoda manjšincev je povsod enaka

»Kdaj si se preselila v Litvo?« je pripadnico poljske manjšine vprašala slovaška novinarka. »Ali bi se rad vrnil v svojo domovino,« jo je še zanimalo izvedeti od Madžara iz Romunije. Neverjetno, kako se manjšinske zgodbe ponavljajo. Odgovori pa tudi... »Veste, mi smo zgodovinska, avtohtona manjšina, ki na tem ozemlju živi že stoletja,« smo jo podučili, medtem ko smo zaprepadeno zrlj vanjo, saj nam je pred intervjujem zagotovila, da se je nanj dobro pripravila. Kdo ve, kaj bi bilo, ko se ne bi...

Sara Sternad

dentko divje pretepali, samo zato, ker je govorila v svojem materinem jeziku med sprehodom po mestu Nitra. Primer še vedno ni rešen, vanj pa so se vpleli še politiki, ki vlečejo vodo vsak na svoj mlin. Na internetni video strani YouTube pa se od časa do časa celo pojavljajo ustrahovalni posnetki, ki grozijo madžarskim politikom s smrtjo. »Slovaška ima dobre zaščitne zakone, vendar jih ne izvaja, kakor bi bilo zaželeno. Zgodovinske manjšine potrebujejo zaščito, ki jim jo lahko nudi le Evropska unija,« so si bili edini naši sogovorniki.

Uradna plat zvona...

»Slovaška je večnarodnostna država, v kateri je vsaka manjšina pomembna in zanjo vsi skrbimo. Le odnos s števil-

no romsko manjšino je res nekoliko problematičen, kot sicer povsod, z Madžari pa ni tako,« nam je zaupal predsednik slovaškega parlamenta Pavol Paska in dodal, »da so Madžarom zagotovljene pravice in finančna sredstva za svoje delovanje, lahko se pogovarjajo v svojem jeziku, saj so tu doma.« Pogovor se je nato pomaknil na širšo evropsko raven; 65% Slovakov je podprlo vstop države v Evropsko uni-

jo, izbire in njenih morebitnih prednosti pa danes še ne morejo oceniti. »Zase lahko trdim, da sem se rodil kot Evropejec in težko razumem nekatere politike, ki jih je strah vstopa v Evropo, v kateri naj bi se po njihovem mnenju stopili in tako izgubili del svoje identitete. Tako kot evropsko vodstvo zasledujemo tudi mi na Slovaškem pot dvojne identitete, saj smo člani širše družine in hkrati svoje države. Sam pod-

Zgoraj: obvezna skupinska fotografija pred palačo slovaške vlade; levo spodaj odgovorni urednik dnevnika Uj Szó Norbert Molnar kaže ozemlje, na katerem živijo Madžari, spodaj desno pa utrinek z izleta v Devin

OB MEDNARODNEM DNEVU NENASILJA

Gandhi in Tolstoj, Ruskin ter Thoreau

Junija 2007 je Generalna skupščina OZN na predlog indijske vlade proglasila 2. oktober, rojstni dan Mohandasa Karamčanda Gandhija, za Mednarodni dan nenasilja.

Gandhi je sin Indije, hinduizma in džainizma. V njem se spajajo tudi prvine Zahoda, ki jih je spoznaval za časa študija prava v Londonu med letoma 1888 in 1891. Odločilna za njegovo intelektualno in politično rast so bila leta od 1893 do 1915, ki jih je kot odvetnik in bорец za državljanske pravice indijskih priseljencev preživel v rasistični Južni Afriki. Prav na tem koncu sveta je izoblikoval svojo pot do pravice, ki je temeljila na dveh načelih: resnici in nenasilju.

Tolstoj 1894

Leta 1894, ko je v Natalu, britanski koloniji v Južni Afriki, osnoval Indijski kongres, se je Gandhi prvič srečal z mišljenjem ruskega pisca Tolstoj (1828-1910) v eseju Božje kraljestvo je v tebi, v kateri avtor razvija ključno misel Kristusovega nauka: nekljubovanje slabemu, kot je izraženo v Svetem pismu v Govoru na gori.

Dolga leta se je Lev Nikolajevič Tolstoj spraševal po smislu življenja. Duševna kriza ga je naposled privedla do svojstvenega pogleda na krščanstvo, ki ga je izpostavil v svojem eseju. V njem Tolstoj graja moderno civilizacijo. Mnenja je, da je zasebna lastnina vir družbene neenakosti, da je država zatiralsko orodje v rokah bogatih, da je Cerkev pokorjena državi, da prinaša tehnični napredek blaginjo samo privilegirancem in da je moderna umetnost prav tako kot znanost v rokah oblastniškega razreda. Prišel je do zaključka, da so vse vlade nemoralne, kajti obstajajo predvsem zato, da ščitijo koristi bogatih in mogočnih, istočasno pa preganjajo množice in jih pobijajo v vojnah.

Ko je Gandhi bral te strani, se je prepričal, da bistvo krščanstva ni različno od ahimse, vzdržanja od slabega, ki ga uči hinduizem in džainizem, in kot je sam napisal o pomenu te knjige: »Branje me je prevzelo. Name je napravilo trajen vtis. Rešilo me je dvoma in me oblikovalo v čvrstega vernika v ahimso«.

Ruskin 1904

Anglež John Ruskin (1819-1900) se je v drugi polovici 19. stoletja posvečal družbenim in gospodarskim vprašanjem. Kritiziral je britanski kapitalistični individualizem, češ da je v nasprotju z naravnim redom. Obsodil je dehumanizacijo dela v industrijski družbi in pozval h povratku k naravi. Zavzemal se je za ljudsko izobraževanje in za družbene reforme. V svoji knjigi *Unto the last* (Vse do zadnjega), ki jo je napisal leta 1862, je napadel doktrino liberalnih ekonomistov, po kateri naj bi bil zakon ponudbe in povpraševanja edini uporabni kriterij za določitev odnosov med kapitalom in delom, humani dejavnik so popolnoma prezrli. Zagovarjal je enakost vseh človeških poklicev, tako ročnih kot intelektualnih, ter trdil, da nihče nima pravice, da bi imel sebe za kaj več ali zahteval zase udobje, ki ga drugim odreka.

Leta 1903 se je Gandhi preselil v Pretorio in sam plačeval izdajanje tedenskega glasila Indijcev v Južni Afriki *Indian Opinion* (Indijsko mnenje), pri tem mu je pomagal Henrik Polak, mlad londonski odvetnik, ki mu je nekega dne leta 1904 poklonil Ruskinovo knjigo *Unto the last*. Ko jo je Gandhi prebral na vlaku, ki ga je iz Pretorije pripeljal v Durban, je o njej takole povedal: »Ponoči nisem utegnil zaspati, odločil sem se, da spremenim svoje življenje tako, da sledim idealom

te knjige. Mislim, da sem v tej izredni Ruskinovi knjigi videl svoja najbolj globoka prepričanja in prav zato me je knjiga tako pritegnila in me privedla, da sem spremenil življenje.« V njej je Gandhi dobil potrditev, da velja delo odvetnika prav toliko kot delo brivca, kajti vsi imajo pravico, da zaslužijo z lastnim delom. Globok vtis je nanj napravil zlasti pomen, ki ga je Ruskin pripisal fizičnemu delu. Tako je Gandhi sklenil, da osnuje kmečko skupnost. Zapusil je delo in v bližini Phoenixa pri Durbanu kupil manjše zemljišče, kamor se je preselil z družino in prijatelji ter osnoval skupnost, ki je živela od obdelovanja zemlje in obrti na nekapitalistični gospodarski osnovi, upoštevajoč stroge moralne vrednote.

Prav v tem času, leta 1906, je Gandhi izoblikoval svoj koncept *Satyagraha* - nenasilnega državljskega odpora, ki je predvideval nesodelovanje s kolonialistično oblastjo oziroma zavestno kršenje nepravilnih ustavnih zakonov in pripravljenost prestopanja kazni zaradi kršitve le teh. Ta nauk pomeni zmagovalne resnice, a ne tako, da je nasprotnik prizadet, temveč tako, da *satyagrahi* sam trpi. *Satyagraha* se neomajno oklepa nenasilja in resnice, ki sta od takrat postala temelj vse Gandhijeve politične aktivnosti.

Thoreau 1908

Severnoameriški esejist Henry David Thoreau (1817-1862) je bil nasprotnik suženjstva in materialistične družbe. Rajši je imel preprosto življenje v stiku z naravo. Zato se je leta 1845 odmaknil v samoto v bližino nekega jezera in dveletno bivanje v gozdu ovekovečil s številnimi eseji, v katerih je predstavil svoje izkušnje in poglede na življenje in družbo. Zaradi protesta zoper vladno, ki je dopuščala suženjstvo in podpirala imperialistično politiko, katere neposredna posledica je bila vojna z Mehiko leta 1848, zavestno ni plačeval davkov in bil zaradi tega kaznovan z zaporom.

Esej *Civil Disobedience* (Državljska neposlušnost) je bil prvič objavljen leta 1849 z naslovom *Resistance to Civil Government* (Odpor

državljski vladi) in je prvo delo na sploh, v katerem se pojavi pojem državljanska neposlušnost kot način nenasilnega upora proti krivični oblasti. Thoreau je verjel v pravice posameznika in bil prepričan, da bi moral vsak spoštovati predvsem glas lastne zavesti ne pa zakone določene vlade. Bil je mnenja, da je bolj častno biti pravičen, kot pa se podrežati zakonom tiranske oblasti, kateri bi se moral vsakdo upreti na nenasilen način. Svoje kršenje ustavnih zakonov je Thoreau sicer omejil le na neplačilo davkov.

Oktober 1908 je bil Gandhi aretiran, ker ni imel pri sebi potrdila o registraciji (za belce ni bilo obvezno) in

ker ni hotel pustiti prstnih odtisov (za belce niso bili potrebni) ter obsojen na dva meseca trdega zapora. Na Thoreaujevo knjigo je slučajno naletel v zaporniški knjižnici. V njej je dobil številna potrdila v prid svojemu nenasilnemu boju proti krivičnim zakonom. Sam je o pomenu te knjige napisal: »Ko sem videl naslov pomembnega Thoreaujevega eseja, sem ga začel uporabljati, ko sem angleškim bralcem razlagal našo bitko. Vendar tudi izraz "državljska neposlušnost" ni utegnil sporočiti celovitega pomena našega boja, zato sem raje sprejel izraz državljanski odpor«.

Gandhi je imel še posebno rad sledečo Thoreaujevo misel: »Edina dolžnost, ki si jo imam pravico lastiti, je, da napravim vedno in kakorkoli to, kar smatram za pravilno«.

Tolstoj 1909

Enainosemdesetletni Tolstoj ni bil le svetovno znani pisec velikih romanov, ampak je bil poznan tudi kot mirovnik in globoko veren človek, ki pa ga je ruska pravoslavna Cerkev (proti njej in njenemu licemerstvu je Tolstoj često pisal) leta 1901 izobčila, zaradi njegove posebne inačice Kristusovega nauka.

Nekega dne je Tarak Nath Das, mlad indijski rodoljub in urednik revolucionarnega časopisa *Free Hindustan* (Svobodna Indija), ki so ga izdajali v Vancouverju v Britanski Kolumbiji, predel kanadske konfederacije, vprašal Tolstoj, če ima indijsko ljudstvo pravico, da se z nasiljem znebi britanske oblasti. Decembra 1908 je Tolstoj javno odgovoril na vprašanje v Pismu hindujcu in napisal: »Zgreheno je kriviti Angleže za njihovo prisotnost v Indiji. Če so bili Indijci z nasiljem zasluženi, se je to zgodilo zato, ker so sami živeli v nasilju, živijo z nasiljem in ne poznajo večnega zakona ljubezni, ki je prirojena človeštvu...Če bi človek živel v skladu z zakonom ljubezni, ki ne predvideva odpora, in bi ne sodeloval pri nobeni obliki nasilja, ne samo da na stotine bi ne pokorilo milijonov, ampak tudi milijoni bi si ne podvrgli niti enega samega človeka.«

V svojem pismu je Tolstoj razlagal, da so politične prakse tega sveta

popolnoma napačne, za kar je krivo dejstvo, da smo ljudje maščevalni, kar je v nasprotju z načeli vseh verstev. Prepričan je bil, da vračanje krivice s krivico škodi tako nam kot našemu sovržniku in vztrajal je pri svoji zvestobi načelu vračanja dobrega za zlo. Bil je mnenja, da so Indijci sami krivi za svoje stanje podrejenosti in v zvezi s tem zapisal »Ne upiraj se zlu, a tudi sam ne sodeluj pri zlu v nasilnih dejanjih sodnih postopkov, pobiranja davkov in, kar je še pomembnejše, vojakov, in nihče na tem svetu te ne bo zaslužil.«

Ko je Gandhi bral te vrstice, se je zelo razveselil. Pisal je Tolstoj in ga prosil, če sme Pismo hindujcu objaviti v časopisu *Indian Opinion*. Obenem mu je poslal tudi nekaj izvodov tega časopisa, v katerem je pisalo o nenasilnem boju Indijcev v Južni Afriki. Tolstoj je bil zelo zadovoljen in Gandhiju čestital za njegov poiskus in napisal: »Problem pasivnega odpora je zelo pomemben, ne le za Indijo, temveč za vse človeštvo«.

Ko je Gandhi Tolstojev Pismo hindujcu prevedel iz angleščine v gudžarati, svoj materni jezik, mu je dodal spremno besedo, v kateri bere: »Tolstoj je svoje življenje posvetil temu, da bi metodo nasilja, ki naj odstrani tiranijo ali zagotovi reforme, zamenjal z metodo neupiranja zlu. Sovraštvo, ki se izraža z nasiljem, želi premagati z ljubeznijo, ki se izraža s trpljenjem... S tem pa ne misli, da tisti, ki trpijo, ne smejo iskati poplave krivic. Pravzaprav je prepričan, da si trpljenje naprtno z lastnimi napakami. Vsi napor zatiralca bodo zaman, če sami zavrnemo podrejenost njegovi tiraniji. Sužnji smo, kadar se predredimo nepravilnemu redu, ne pa kadar trpimo zaradi udarcev. Pravi pogum in človečnost nista v vračanju udarca za udarec. To je jedro Tolstojevga nauka.«

V teku leta 1910 sta si Tolstoj in Gandhi izmenjala še nekaj pisem. Gandhi mu je poslal svojo prvo pomembno razpravo *Hind Swaraj* (Indijska neodvisnost), (svaradž - svoboda, za Gandhija je ta beseda pomenila tako zunanjo svobodo, politično neodvisnost, kot tudi notranjo osvoboditev od slepil, strahu in nevednosti), katero je napisal novembra 1909 med povratkom iz Londona, kjer je bil na pogovorih s predstavniki britanske oblasti. Delo je sad Gandhijevega razočaranja zaradi neuspešnih londonskih pogovorov. V njem graja moderno družbo, ki je s svojimi stroji zaslužila človeka in ga oddaljila od narave in duhovnih vrednot. Kar pa se tiče britanskega kolonializma je v njej napisal: »Angleži niso osvojili Indije, mi smo jim jo izročili. Niso v Indiji zaradi njihove moči, ampak zato, ker jih mi vzdržujemo. Všeč nam je njihova trgovina. Prilizujejo se nam s svojimi prefinjenimi metodami in od nas dosežejo vse, kar hočejo. Grajati jih zaradi tega, pomeni ovekovečiti njihovo oblast. Njihovo moč še več krepimo z našimi državljanskimi boji.«

Leta 1910 se je Gandhi preselil na novo kmetijo v bližino Johannesburga in jo v čast ruskega pisatelja poimenoval »Kmetija Tolstoj«. Istega leta v oktobru je Tolstoj umrl in malo pred smrtjo je Gandhiju odposlal svoje tretje, najobširnejše pismo.

Ko je bil Gandhi čez 38 let v Indiji ubit in sta bila njegova morilca obsojena na smrt, je Tolstojeva hči Tatjana poslala iz Rima, kjer je takrat živela, indijskemu ministrskemu predsedniku Nehruju pismo, v katerem ga je prosila za pomilostitev Gandhijevih morilcev, češ »Gandhi, ki se je imel za Tolstojevga pristaša, in moj oče, če bi morala, bi dvignila svoj glas, da bi preprečila, da zločinu, ki sta ga zakrivila morilca, sledi nasilno dejanje...«

Ni bila (niso bili) uslišani.

Katja Kjuder

Zgoraj Gandhi leta 1906, na arhivskem posnetku levo pa spomladi leta 1947

KULTURNI Stiki

osebna izkaznica

Ime: Rozajanski dum
Predsednica: Luigia Negro
Naslov: Tu-W Varkoti 1, 33010 Ravanca
Telefon in fax: 0433 53428
E-mail: rozajanskidum@libero.it
Dejavnosti: razstave, tečaji rezijanščine, publikacije

25 let dela za kulturo in jezik

DELOVANJE

Letos poteka 25 letnica ustanovitve Kulturnega društva »Rozajanski dum« iz Režije, ki je nastalo leta 1983 z namenom, da bi spodbudili in izpostavili lokalno kulturo s posebnim poudarkom na jeziku.

S tem namenom je društvo priredilo več pobud, kot npr. tečaj rezijanskega pravopisa in slovnice (od 1999 do 2005), tečaje rezijanščine v šolah (od 1985 do 2007), razne dvojezične publikacije (knjige, koledarje, šestmesečno glasilo »Naš glas-La nostra voce«). Poleg teh in drugih dejavnosti je društvo sodelovalo pri projektu »Spoznati Režijo«. Zamisel se je porodila leta 1991 na rezijanskem seдеžu Zveze slovenskih kulturnih društev z namenom, da bi slovenski obiskovalci

spoznali kulturne zanimivosti kot so narčje, glasba in ples.

OB 25-LETNICI DELOVANJA NIZ POBUD »POKAŽI TWŌJ JAZEK!«

V petek, 26. septembra je potekala ob evropskem dnevu jezikov v Kulturnem centru »Ta rozajanska kulturna hiša« predstavitev fotografske zbirke »Tre vallate Tre culture« s fotografskimi posnetki Santina Amadea in s prispevki raznih avtorjev. Zbirka predstavlja Režijo, Dolino-Val Sarmento v Bazilikati s krajevno skupnostjo arberesh ter Dolino-Vallata dell'Amendolea v Kalabriji z Grki. Ob tej priložnosti je bila prirejena fotografska razstava, tipičnimi predmeti in publikacijami treh dolin. Razstava bo ostala na ogled v Naravnem parku Ju-

lijskih Predalp do oktobra.

Nastopili so glasbeniki in plesalci folklorne skupine »Val Resia« ter skupini iz Dolin Amendolea in Sarmenta. Po pozdravu Luigie Negro, predsednice Kulturnega društva Rozajanski dum, so se predstavlili Luigi Paletti, bivši župan Režije in prvi predsednik Naravnega parka Julijskega predalpskega sveta, Mario Cafaro, profesor in občinski svetovalec mesta San Costantino Albanese in Bruno Tracò, predsednik kulturnega društva »Jalò tu Vua« iz Bove Marine.

V soboto, 27. septembra je ob svetovnem dnevu turizma potekal simpozij na temo »JEZIK in TURIZEM – manjšinski jeziki kot dejavniki kulturnega turizma. Simpozija so se udeležili kulturni delavci iz Dolin Amendolea v Ka-

REZIJA VABI NA SPOZNAVANJE KULTURE IN OKUSOV

Možni so vodeni obiski za skupine. Za in formacije pokličite na sedež Zveze slovenskih kulturnih društev v Režiji, tel. št. 0433-53428.

labriji in Sarmento v Bazilikati, iz Furlanije, Saurisa, Timau in Režije. Povezovalce večera je bil novinar Federico Rossi, ki je predstavil dela Marca Stolfe, direktorja službe za jezikovno in kulturno identiteto in za rojake po svetu (Dežela Furlanije Julijske krajine). Razpravo je vodil profesor Roberto Dapit, docent na videmski univerzi.

Po pozdravu Luigie Negro in Marca Stolfe je gospod Massimo Duca pozdravil v imenu združenja ARLeF- Agenzie regional pe lenghe furlane na temo firlanščina in svoje ugodnosti v turizmu.

O različicah manjšinskih jezikov in o sedanjem položaju jezikov in turizma

so spregovorili Tito Squillaci, delegat za kulturo in manjšinske jezike Občine Bova Marina (Reggio Calabria), Anna D'Amato, bivša umetniška vodja folklorne skupine iz San Costantina Albanese (Potenza), Velia Plozner, kulturna delavka iz Timau (Videm), Lucia Protto, kulturna delavka iz Saurisa (Videm) in Sandro Quaglia, delegat Naravnega parka Julijskega predalpskega sveta (Videm). Sledili so Roberto Dapit in Annibale Formica, bivši direktor Naravnega parka iz Pollina.

V nedeljo, 28 septembra od 14. ure dalje vabijo organizatorji na praznovanje v planinsko koč v Solbico, kjer se bodo publiki predstavile razne glasbene skupine iz treh dolin.

iz oči v oči

Ime in priimek: Matej Juren
Kraj in datum rojstva: Gorica, 19.12.1991
Zodiakalno znamenje: strelec
Kraj bivanja: Gabrje

E-mail: /
Stan: single
Poklic: študent
Najboljša in najslabša lastnost: nimam potrpljenja, sem odprt do drugih
Nikoli ne bom pozabil: kako je lani Ferrari zmagala svetovno prvenstvo v Formuli 1
Hobiji: odbojka in moj pes
Knjiga na nočni omarici: nimam veselja do branja
Najljubša sranka: Naruto
Najljubši filmski igralec/ igralka: Bad Spencer
Najljubši glasbenik: Vasco Rossi, Ligabue
Kulturnik/ osebnost stoletja: Michael Schumacher
Ko bom velik, bom... točno ne vem še
Moje društvo: KD Skala Gabrje
Moja vloga v njem: odbornik
Svojemu društvu želim: uspeh in veselje
Moj življenjski moto: korektnost
Moje sporočilo svetu: ne zaničaj kraja v katerem živiš

agenda - agenda - agenda - agenda

ZSKD VABI MLADE K OBČASNEMU SODELOVANJU ZA PISANJE ČLANKOV V RUBRIKI »KULTURNI STIKI«

IZBIRA, KI SPREMENI ŽIVLJENJE

Državna civilna služba ponuja nove priložnosti dekletom in fantom med 18-im in 28-im letom. Kaj pridobiš? Civilna služba je najprej človeška izkušnja. Odvija se v duhu ustavnih načel, obenem pa nudi možnost, da si pridobimo znanje in praktične sposobnosti. Zato je civilna služba priložnost za osebno rast in formacijo. Za mnoge prostovoljce je bila koristna, ko so vstopili v svet dela. Prostovoljci prejmejo plačilo za opravljeno delo, v okviru službe je možno pridobiti formativne kredite za študij na univerzi in v poklicnem usposabljanju. Info: ZSKD tel. 040-635626 / ARCI SC tel. 040-761683, www.serviziocivile.it, www.arciserviziocivile.it

MoPZ Kraški dom ponuja za gostovanje po društvih celovečerni koncert »Od ljubezni do... ljubezni« v trajanju štiridesetih minut. Skladbe obogatijo vmesni prizorčki.

TEČAJ TROBIL bo potekal v Ljudskem domu v Trečah 17., 18. in 19. oktobra. Rok prijave zapade 30. septembra. Za informacije in pojasnila: Jan Foraus 347 5142617 in Valentina Pieri 349-8552127.

OBLETNICE DRUŠTEV 130-letnica SKD Valentin Vodnik (prireditve 22., 24., 26. oktobra 2008 v društvenih prostorih)

40-letnica Pihalnega orkestra Rimanje (prireditve 16. novembra v Gledališču Miela)

100-letnica SKD Fran Venturini-Domjo (prireditve 29. novembra v Občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu)

110-letnica SKD Primorsko (prireditve 7. decembra 2008)

110-letnica SKD Primorec-Trečbe

(prireditve 13. in 14. decembra 2008 v Ljudskem domu v Trečah)

PO POTEH PESNIKOV IN PISATELJEV

Zveza slovenskih kulturnih društev organizira **ekskurzijo Po poteh pesnikov in pisateljev** v nedeljo, 12. oktobra 2008. Ogleдали si bomo domačijo Miška Kranjca v Veliki Polani in kulturno zgodovinske zanimivosti v Jeruzalemu. Odhod iz Gorice ob 7. uri (parkirišče pri Rdeči hiši na ital. strani), ob 8. uri z Opčin (Prosvetni dom). Za prijave in informacije pokličite goriški oz. tržaški urad ZSKD.

NATIVITAS 2008

ZSKD sprejema najave koncertov v okviru revije Nativitas do 10. oktobra 2008.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

PRIMOŽ TRUBAR (1508-1586)

VELIKI NEZNANI EVROPEJEC

Čedad, 25.9.2008 – 10.10.2008
Centro civico di Borgo di Ponte (Ul. San Martino 2)
10.30-12.30 / 16.00-18.00

Trst, 13/10/2008 – 22/10/2008
Narodni dom (Ul. Filzi 14)
Otvoritev: 13/10/2008 ob 18. uri

Gorica, 24/10/2008 – 8/11/2008
Kulturni dom (Ul. Brass 20)
Otvoritev: 24/10/2008 ob 18. uri

Prireditelji:

Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij, Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu, Parnas-zavod za kulturo in turizem Velike Lašče, Javni zavod Trubarjevi kraji

S sodelovanjem:

Zveza slovenskih kulturnih društev, Slovenska prosveta, Zveza slovenske katoliške prosvete, Glasbena matica, Kulturni dom Gorica, Kulturno društvo Ivan Trinko, Občina Čedad

Pokroviteljstvo:

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu

FISA...ARMONIE 2008

Od 3. do 5. oktobra bo Prosvetni dom na Opčinah postal kraj srečevanja in konfrontacije harmonikarjev iz držav srednje in vzhodne Evrope. Glasbena matica, društvo Altamarea in harmonikarski orkester Synthesis 4 bodo namreč priredili 6.izvedbo Mednarodnega tekmovanja Fisa...armonie.

Pobuda je nastala leta 2003 z namenom, da bi poudarila vlogo in pomen tega instrumenta na Tržaškem z vrednotenjem dolgo časa zanemarjenega koncertnega potenciala. Že v sedemdesetih letih je mesto gostilo harmonikarsko tekmovanje, nakar je po dolgem premoru nastalo "Fisa...armonie", ki spodbuja in podpira v duhu medkulturnega dialoga povezovanje med glasbeniki različnih narodov na kulturno in zgodovinsko strateškem križpotju kot je mesto Trst. Slovanske in latinske pedagoške in umetniške usmeritve bodo prišle v stik na trodnevni avdiciji, ki se bodo zaključile z nagrajevanjem in koncertom nagrajencev. Letošnja izvedba tekmovanja bo zabeležila največje število udeležencev in zastopanih držav. Na avdicije se

je prijavilo namreč skoraj 40 harmonikarjev iz sedmih držav (Slovenija, Italija, Hrvaška, Grčija, Litva, Moldova, Srbija).

Udeleženci bodo po starosti in zasedbi razdeljeni v devet kategorij (solisti, koncertanti, komorne skupine in orkestre). Nastopili bodo v petek popoldne, v soboto in v nedeljo, ko se bo odvijalo celodnevno zaporedje avdicij. Nagrajevanje s koncertom najbolje uvrščenih tekmovalcev bo na sporedu v nedeljo, 5. oktobra ob 18.00 v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Mednarodno ocenjevalno žirijo sestavljajo glasbeniki, koncertanti in docenti.

Tudi letos bo tekmovanje potekalo s podporo Združne kraške banke, Pokrajine Trst, štirih vodilnih podjetij na področju izdelovanja harmonik kot so Soprani, Bugari, Mengascini in Pigni ter trgovine glasbil Biasin iz Azana Decima. Uporabo prostorov pa je omogočilo sodelovanje Kulturnega društva Tabor. Vsi zainteresirani se lahko prosto udeležijo tako avdicij kot koncerta nagrajencev. Podrobne informacije so na voljo na spletni strani www.fisaarmonie.com.

Simpozij ob začetku jubilejne sezone

Glasbena matica slavi stoletnico ustanovitve. Slovensko pevsko in glasbeno društvo Trst, ki se je leta 1922 preimenovalo v Glasbena matica, je bilo ustanovljeno namreč leta 1909. Obletnica bo priložnost za razmišljanje o vlogi slovenske glasbene ustanove v našem prostoru, obenem o razvoju okolja, v katerem je nastala

in v katerem danes deluje. Jubilejni program stoletnice se bo zato začel s strokovnim posvetom, ki ga koordinira prof. Aleksander Rojc. Trinajst univerzitetnih docentov in raziskovalcev bo na celodnevnom posvetu analiziralo vse elemente, ki so na raznih področjih privedli do potrebe po institucionalizaciji glasbenega šolstva. Tema posveta bo »Narodna zavest in pogojevanje umetniške govornice v drugi polovici 19.stoletja«. Razpravljanje bo primerjalnega značaja. Pogovor se bo razvil na vzporednih tirnicah italijanskega in slovenskega pogleda na krajevno kulturno stvar-

nost in zgodovino. Konfrontacija, primerjava in izmenjava bodo koristno nadomestile že obrabljene teme konfliktualnosti med različnimi, sobivajočimi kulturami in iskanju stičnih točk, ki tvorijo osnovo tržaške, mittelevropske civilizacije. Področja razprave bodo leposlovje, likovna umetnost, zgodovina in glasba v večdisciplinarnem pogovoru. Posvet bo v torek, 28.oktobra v Narodnem domu v Trstu s celodnevni potekom. Poskrbljeno bo za simultano prevajanje.

Predavatelji:

Slovenska in italijanska literatura v našem prostoru:

Tatjana Rojc (Univerza Trst)

Cristina Benussi (Univerza Trst)

Likovna umetnost:

Donata Levi (Univerza Videm)

Milček Komelj (Univerza Ljubljana)

Zgodovinski okvir:

Aleksej Kalc (Univerza Koper)

Borut Klavžan (Univerza Koper)

Tullia Catalan (Univerza Trst)

Glasba:

Ivano Cavallini (Univerza Palermo)

Jonatan Winkler (Univerza Ljubljana)

Roberto Calabretto (DAMS, Gorica)

Stanko Tuksar (Akademija znanosti in umetnosti Zagreb)

Stefano Bianchi (konzervator gledališnega muzeja Schmidl, Trst)

Aleksander Rojc (Glasbena matica)

Muzikoterapija in šola

Glasbena matica v Gorici širi svojo pedagoško ponudbo in bo letos uvedla nov tečaj muzikoterapije, ki bo zaenkrat potekal v sodelovanju z nekaterimi goriškimi šolami in se bo kasneje razvil s poukom za odrasle. Tečaj bo vodila Goričanka Sara Hoban, ki je diplomirala na videmski šoli A.R.T.E.M. "Il flauto magico" iz glasbene terapije. Mese- ca junija je zaključila tudi specializacijo s Dr.Prof. Rolandom Benenzonom, svetovno znanim glasbenim terapevtom, po katerem nosi ime eden izmed petih, vodilnih svetovnih modelov za glasbeno terapijo.

Pedagoški načrt na Glasbeni matici bo upošteval prvine aktivne in receptivne tehnike (glasbene improvizacije, zvočni dialog, plesna terapija, pozorno poslušanje izbrane glasbe) z individualnim in skupinskim delom, tudi z uporabo Orffovega-instrumentarija. Glasba vpliva na človekova čustva, doživljanja in razpoloženja, zato učinkovito deluje kot terapevtsko sredstvo v problematičnih situacijah, v šolskem krogu, pri zdravljenju psihosomatskih bolezni in motenj. Kot je napisala Hobanova, je smisel muzikoterapije »zmožnost ohranjati, gojiti in negovati najvišjo od vseh umetnosti – umetnost življenja«.

Koroški dnevi Srečanje glasbenih šol v Gorici

Zveza slovenske katoliške prosvete je že šestindvajseto leto pobudnica kulturne izmenjave s Koroško, ki v našem prostoru poteka v sklopu pobude »Koroški kulturni dnevi na Primorskem«. Tradicionalno srečanje, ki ga soprirejata Slovenska prosveta v Trstu in Krščanska kulturna zveza v Celovcu, se bo letos odvijalo od 5. do 11. oktobra. Tudi Glasbena matica bo vključena v celotedenski program in sicer s sodelovanjem na srečanju glasbenih šol, ki bo na sporedu v četrtek, 9.oktobra v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici s pričetkom ob 18.uri. Srečanje je dolgoletna tradicija, ki vsako leto povezuje »zamejske« glasbene ustvarjalce treh šolskih ustanov. Glasbena matica, SCGV Emil Komel in Glasbena šola Celovec se izmenično srečujejo v okviru Primorskih dnevov na Koroškem in Koroških dnevov na Primorskem. Koncert učencev, ki nastopajo solistično ali v komornih skupinah, je priložnost za utrjevanje prijeteljskih stikov, za izmenjave in medsebojno spoznavanje učencev in profesorjev. Izmenjave s Slovenci iz Koroške se odvi-

jajo na raznih umetniških področjih, z upoštevanjem glasbene, a tudi gledališke in likovne ustvarjalnosti. Ostale prireditve Koroških dnevov na Primorskem bodo nastop gledališke skupine KPD Planina Seles predstavo »Sveti plamen« v Sedejevem domu v Števerjanu, odprtje likovne razstave del umetnika Alberta Krajgerja iz Šmihela v razstavnih prostorih nad Katoliško knjigarno in nastop lutkovne skupine Navihanci SKD Celovec s predstavo »Srečni kraljevič«, ki bo namenjena najmlajšim.

Leonardo Snidaro na RAI 1

Dvanajstletni harmonikar Leonardo Snidaro (učenec Aleksandra Ipavca na Glasbeni matici v Špetru) je v sredo nastopil na prvem programu italijanske televizije RAI 1 kot gost oddaje „Festa italiana“, ki jo vodi Caterina Balivo. Z uspehom na reviji „Piccoli talenti“ v Modeni je Snidaro pritegnil medijsko pozornost na državnem nivoju, da je zdaj lahko nastopil v živo še v popularni televizijski oddaji. Voditeljica se je na kratko pogovorila z njim, nakar je harmonikar solo zaigral Ipavčevo skladbo „Across the border“. Glasbeno točko je potem dopolnil še nastop s stalnim bendom oddaje z izvedbo znane skladbe Libertango Astorja Piazzolle, pri kateri je kot gost sodeloval tudi prof. Aleksander Ipavec.

NAPOVEDNIK

TRST

V torek, 30. septembra ob 20.30 v društvu v Barkovljah

Nastop učencev, ki imajo izpite na konservatoriju (Emanuele Panizon, Manjka Košuta, Poljanka Doljak, Petra Grassi)

V sredo, 1. oktobra ob 18.00 v Gallusovi dvorani-ulica Montorsino 2

Diplomski koncert violončeliste Irene Ferro Casagrande

V petek, 3. oktobra ob 16.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

Avdicije 6. tekmovanja Fisa...armonie (kategorija C)

V soboto, 4. oktobra od 9.00 v Prosvetnem domu na Opčinah

Avdicije 6. tekmovanja Fisa...armonie (kategorije D, E, F, G2)

V nedeljo, 5. oktobra od 10.00 v Prosvetnem domu na Opčinah

Avdicije 6. tekmovanja Fisa...armonie (kategorije G1, A, B, F, H3)
Sledi ob 18.00 - Nagrajevanje in koncert nagrajencev

GORICA

V četrtek, 2. oktobra v Gorici ob 20.00 v predavalnici KB centra v Gorici

Nastop učencev, ki imajo izpite na konservatoriju (Emanuele Panizon, Manjka

Košuta, Poljanka Doljak, Petra Grassi)

V soboto, 4. oktobra ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici

10.Foto srečanje-otvoritev razstave (sodeluje harmonikar Manuel Figheli)

V četrtek, 9. oktobra ob 18.uri v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž

Koroški kulturni dnevi na Primorskem-Srečanje glasbenih šol

NOVA GORICA

V petek, 3. oktobra ob 19.00 v Avli Me-stne občine Nova Gorica

10. Foto srečanje-otvoritev razstave (sodeluje violončelista Irene Ferro Casagrande)

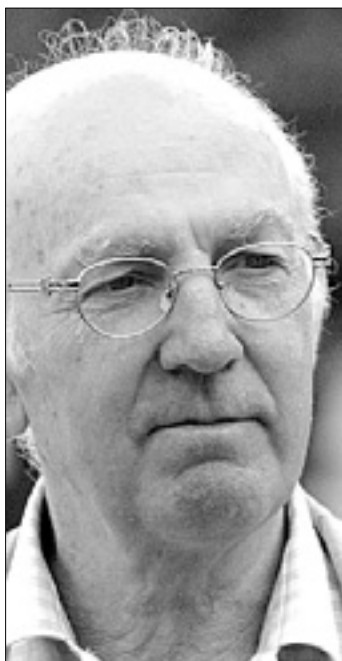
GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGOJ
Ulica Montorsino 2
tel. 040-418605 fax 040-44182
www.glasbenamatica.com
e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA
Korzo Verdi 51
tel. 0481-531508 fax:0481-548018
e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER
Ulica Alpe Adria 69
tel/fax. 0432 727332
e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA
ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE
ul. Pontebbana 28
tel./fax +39 0428-60266
e-mail: info@planika.it

26 let dolga lepa zgodba

Kar šestindvajset let traja ta lepa zgodba. Eno leto se odpravimo primorski kulturni delavci za teden dni v oktobru na Koroško, naslednje leto pa pridejo Korošci k nam. To izmenično obiskovanje smo si pred šestindvajsetimi leti zamislili predstavniki treh krovnih ljubiteljskih kulturnih zvez: Krščanske kulturne zveze v Celovcu, Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici in Slovenske prosvete v Trstu. Časi so bili za nas takrat težji kot danes. Državna meja je bila zaprta, naših zvez s krščanskim predznakom oblasti v matični Sloveniji niso marale. Zato se je na obrobju slovenskega prostora v mejah Avstrije in Italije ustvarila posebna povezava med manjšinskimi organizacijami na Koroškem in v Italiji. Že pred nastankom te pobude pa so nas k temu navajali izjemni Slovenci, kot so bili France Cigan na Koroškem, Jože Peterlin v Trstu in Kazimir Humar v Gorici, pa tudi neutrudni samohodec pisatelj Metod Turnšek. Ta pobuda danes po šestindvajsetih letih še traja. Njen pomen je predvsem v tem, da se Slovenci iz Italije in Avstrije med seboj spoznavamo in drug drugega podpiramo in obiskujemo.

Od 5. do 13. oktobra bodo koroški prijatelji med nami. Obiščimo njihove nastope in jim izrazimo solidarnost in prijateljstvo!

Marij Maver,
predsednik
Slovenske Prosvete - Trst

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovita@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 37084, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: corili01@gorica.191.it

Bogata in pestra koncertna sezona v KC Lojze Bratuž

V četrtek, 2. oktobra, se bo s koncertom Godalnega kvarteta Feguš začela koncertna sezona v KC Lojze Bratuž. Od oktobra do maja se bo v koncertni ponudbi zvrstilo sedem koncertov vrhunskih izvajalcev. Koncertno sezono in Srečanja s glasbo prirejajo Združenje cerkvenih pevskih zborov – Gorica, Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel ter Kulturni center Lojze Bratuž.

O samem programu smo se pogovorili s predsednico KC Lojze Bratuž Franko Žgavec.

Prvi koncert letošnje koncertne sezone je pred vrati...

Žgavec: V četrtek, 2. oktobra, ob 20.30, bomo v naši veliki dvorani gostili **Godalni kvartet Feguš** iz Maribora. Skupino sestavljajo bratje Feguš, in sicer Filip in Simon Peter (violini), Andrej (viola) in Jernej (violončelo). Kot godalni kvartet delujejo od leta 1992. Koncertirali so po Sloveniji, Evropi in tudi v ZDA. Njihov koncert v KC Lojze Bratuž bo potekal v okviru 29. mednarodnega festivala sodobne glasbe Kogorjevi dnevi 2008.

Letos ste veliko pozornost namenili tudi zborovskim sestavam.

Žgavec: Res je. Že drugi koncert naše sezone bo posvečen pevskega zboru, in sicer **MePZ Hrast** iz Doberdoba, ki letos praznuje 40-letnico delovanja. V cerkvi sv. Silvestra v Pevni nam bodo doberdobske pevci prestavili 10. novembra (prav tako z začetkom ob 20.30), koncert ob sv. Martinu. Gre za noviteto, in sicer za mašo v čast sv. Martinu, ki jo je napisal avški skladatelj Štefan Mauri. Mašo so letos doberdobske pevci krstno izvedli na gostovanju v Franciji, in sicer v tourski katedrali. Domačemu občinstvu se bodo predstavili pod taktirko Hilarija Lavrenčiča in ob orgelski

spremljavi Gregorja Klančiča. Drugi del koncerta bo posvečen prav tako avškemu skladatelju Stanku Jericiju, ki bi letos praznoval 80-letnico.

V predbožičnem času, in sicer 12. decembra, nas bo ob 20.30 v KC Lojze Bratuž obiskal **Zbor pravoslavne patriarhata z Moskve**, ki ga vodi Anatoly Grindenko. Gre za vrhunski ruski moški pevski zbor. Njihov nastop bo naš vsakoletni božični koncert.

Prav na koncu letošnje sezone, in sicer 23. maj 2009, ob 20.30, pa bomo gostovali ameriški vrhunski zbor **University of Utah Singers**. Zbor, ki ga vodi Brady Allred, je pred dvema letoma zmagal Grand Prix Evrope. Na goriškem koncertu bomo imeli torej priložnost prisluhniti vrhunskega pevskega zboru, ki se nam bo predstavil z ameriškim koncertnim programom. Skratka, vsem našim pevcem in zlasti pevodjem toplo priporočam, da obiščejo omenjene koncerte.

Na letošnji program koncertne sezone pa ste uvrstili tudi domače mlajše, a že priznane ustvarjalce...

Žgavec: Februarja naslednjega leta se nam bodo predstavili npr. **Mladi goriški solisti in orkester Ars Atelier pod taktirko Marca Feruglia**, marca bo na vrsti **Trio Alex**. Značilnost skupine je, da člani, poleg ljubezni do glasbe, povezuje tudi skupno ime Alex v različnih variantah. Publiku se pod tem nazivom predstavljajo **sopranistka Alessandra Schettino, klarinetist Sandi Vrabec in pianistka Aleksandra Pavlovič**.

Januarja pa bo na vrsti **klavirski recital zmagovalca letošnjega 8. mednarodnega klavirskega tekmovanja v Gorici Nagrada »Giuliano Pecar« 2008**. O imenu izvajalca bodo torej morali odločiti člani komisije tekmovanja čez dober mesec...

Igralec, časnikarka ali ... plesalec?

Novo šolsko leto pomeni tudi poživitev pobud namenjeni mladini. MOSP in Slovenski kulturni klub ponujata tudi letos zanimive krožke ... res za vsak okus!

GLEDALIŠKI KROŽEK

Gledališki krožek je najstarejši krožek, ki deluje v okviru Slovenskega kulturnega kluba in MOSP-a, a je tudi danes zelo priljubljen med mladimi. Na sedežu društev v ulici Donizetti se tako srečuje veliko mladih ljubiteljev gledališča – pravzaprav jih je toliko, da od lani delujeta celo dve samostojni gledališki skupini: mlajša, to je za višješolce nižjih letnikov ter starejša, namenjena višješolcem iz zadnjih dveh letnikov in univerzitetnim študentom. Krožek že približno 20 let vodi Lučka Peterlin. Prejga je vodil njen oče, Jože Peterlin, ki je bil ustanovitelj Slovenskega kulturnega kluba. Od letos bo mlajšo skupino - ob mentorstvu Lučke Peterlin - prevzela Helena Pertot.

ČASNIKARSKI KROŽEK

Sanjate o tem, da bi postali časnikarji? Mladi lahko začnete za zabavo in se preizkusite! To možnost vam daje časnikarski krožek. V okviru krožka mladi iz Tržaške in Goriške pokrajine oblikujejo mladinski list Rast, prilogo revije Mladika. Rast urejajo Andrej Černic, Jernej Šček in Vida Forčič, grafično pa jo oblikuje Matej Susič. Mladi se učijo tudi govorice medijev: s tem namenom se nekajkrat v sezoni srečajo na posebnih sestankih, ki jih pripravijo uredniki Rasti ali mentorica krožka Breda Susič. Pri krožku lahko sodeluje vsakdo: dovolj je, da kontaktira katerega od treh urednikov Rasti.

MEDNARODNI KROŽEK

Cilj delavnice je ustvarjanje in vzdrževanje stikov z mladimi iz evropskih manjšin. V programu krožka so sodelovanja in izmenjave z različnimi organizacijami po Evropi, od vsakoletnega velikonočnega seminarja do raznih manjših srečanj. Skupina se sestaja mesečno. Kdor se želi vključiti v to skupino, lahko pokliče voditeljico krožka Mirjam Malalan na telefonsko številko 3488403525.

PLESNI TEČAJ

Raffaella Petronio je glasbenica, v zadnjem času pa tudi koreografinja in plesalka. Letos študira koreografijo na rimski Državni plesni akademiji in bo, kot že nekaj let, vodila tudi plesni tečaj MOSP-a. Plesni tečaj se je začel v četrtek 25.9. Program letošnjega tečaja je kar se da pester, saj obsega sodobne plesne tehnike, plesno gledališče, improvizacijo, vaje za sprostitvev in preproste tehnike masaže. Tečaj se bo odvijal ob vikendih. Tečaj je namenjen, kot pravi Raffaella Petronio, dekletom in fantom tudi brez plesnega predznanja! Za dodatne informacije je voditeljica tečaja na razpolago na telefonski številki 3397046331.

LIKOVNI KROŽEK

Cilj krožka je predvsem zabavno in pestro ustvarjanje v dobri družbi, ob tem pa krožek ponuja možnost, da spoznamo velike umetnike in ustvarjalce in njihovo tehniko. Sestanki se odvijajo enkrat tedensko, in sicer na ul. Donizetti 3 v večernih urah. Za dodatne informacije lahko pokličete na 040 370846, ali pa neposredno mentorja na 328 2077469 ali pa pošljete elektronsko sporočilo na grafika@mladika.com.

Godalni kvartet Feguš

Zbor pravoslavne patriarhata

The University of Utah Singers

Mezinček bo obiskal vse malčke ...

V okviru letošnjih Koroških kulturnih dnevov na Primorskem bo gostovala predstava Mezinček, ki jo uprizarja igralec Aleksander Tolmaier, tudi v videmski pokrajini. Poleg nastopov na Tržaškem in na Goriškem bo Mezinček 9. oktobra zabaval otroke v Kanalski dolini, v ponedeljek 13. pa se bo podal v Špeter.

ZASKRBLJUJOČE STANJE ČEBELARSTVA

V Italiji se je število čebel zmanjšalo za 40 odstotkov

Zaskrbljujoče stanje čebelarstva je za jelo skoraj vse predele sveta, kjer je razširjeno gojenje te izredno koristne žuželke. Zadnji podatki, ki nam jih je posredovala Konfederacija kmetov Italije, govorijo o 40 odstotnem zmanjšanju števila čebel na državnem nivoju, podobno stanje je tudi v drugih evropskih in izvenevropskih državah. Ponekod je čebelarstvo skoraj popolnoma izničeno.

Škoda je pri tem dvojna. Neposredna, ker se je močno zmanjšala pridelava medu, kar je prizadelo 70.000 italijanskih čebelarjev, od katerih se sicer velika večina posveča tej dejavnosti le v prostem času, 7.500 pa se ukvarja z čebelarjenjem poklicno. Italijanski čebelarji pridelajo približno 15 tisoč ton letno v milijonu in sto tisoč čebelnjakih. Tržna vrednost meda je 25 milijonov evrov.

KMETIJSKA ZADRUGA Izlet oljkarjev v Ligurijo od 22. do 24. 10.

Tržaška Kmetijska zadruga tudi letos organizira tradicionalni avtobusni izlet oljkarjev v Ligurijo, ki se bo odvijal v dneh 22., 23. in 24. oktobra. Izletniki si bodo lahko ogledali razne oljčnike, vinograde in torklo ter razne lepote te dežele. En dan bo posvečen samo turizmu, premiki pa bodo potekali z ladjo in vlakom in si ogledali Cinque Terre. Približna cena izleta za vse tri dni znaša 270,00 evrov. Dodatna taksa za enoposteljno sobo znaša 15,00 evrov na noč. Interesenti naj v jutranjih urah pokličejo na tel. št.: 040-8990103 (Laura), oz. 040-8990108 (Roberta), kjer bodo dobili vse potrebne informacije.

Program izleta

22. oktober: zjutraj odhod; prihod v mestece Lerici, kosilo, nato ogled oljčnikov v Castelnuovo Magra in v bližini Cinque Terre. Večerja v Lerici v hotelu Ala Bianca.

23. oktobra: po zajtrku odhod z ladjo iz La Spezie v Portovenere; ogled; nadaljevanje z ladjo v Monterosso; kosilo; popoldne odhod z vlakom v Manarolo in nato peš po poti znane Via dell'Amore do Riomaggiore. Vrnitev v La Spezio z vlakom. V teku dneva so v programu ogledi oljčnikov in vinogradov.

24. oktobra: odhod v Levanto, ogled torkle; po kosilu povratek domov.

Posredna škoda je še veliko večja, saj oprašijo čebele 80 odstotkov gojenih kultur. Zato bo utrpelo veliko škodo predvsem sadjarstvo, a tudi poljščine ter travna pašniška flora bo močno prizadeta s hudimi posledicami za govedorejo in širše za celoten ekosistem.

Denarna vrednost oplojevanja v kmetijstvu znaša v Italiji, po ocenah strokovnjakov, 2,6 milijard evrov.

Potrebni so nujni ukrepi v korist čebelarjev, saj se, pod vprašanjem sam obstoj te dejavnosti, ki bi si zaslužila tako s strani javnosti kot oblasti, predvsem državnih in deželnih upraviteljev, večjo pozornost.

Čebelarstvo pestijo razne težave, ki so pripeljale to panogo do izredno zaskrbljujočega stanja. Vzrokov za množični pogin čebel je več in se med seboj prepletajo. Najvažnejši so bolezni, predvsem varoza, bakterična in glivična obolenja in zastrupitve. Čebelarji, poklicni ali ne, se čutijo nemočne in v vedno večjem številu opuščajo to dragoceno dejavnost. Pri odstranjevanju in preprečevanju nastajanja omenjenih čebelam škodljivih dejavnikov, gre postaviti na prvo mesto varozo, ki neposredno in posredno povzroča v čebelnjakih največjo škodo.

Povzročitelj je pršica Varroa Jacobsoni, ki se prehranjuje s hemolimfo razvojnih oblik in odraslih čebel. K hitremu širjenju varoze in države v državo in med celinami je pripomogla trgovina z živimi čebelami. Pršica se izredno hitro razmnožuje.

Je v čebelji družini in lahko povzroči njen propad. Pri tem je treba poudariti, da gre pripisati prisotnosti tega škodljivca tudi druge bolezni, predvsem virusne narave, ker je pršica prenašalec raznih virusov.

Doslej še nimamo sredstva, s katerim bi mogli zajedalca v čebelji družini povsem zatreti, zato skušamo zmanjšati njegovo število na raven, da je še možno čebelarjenje.

To lahko dosežemo z uporabo integriranega zatiranja varoe, ki sloni predvsem na biotehnoških ukrepih, selekcijo in vzrejo čebel odpornih proti pršici in uporabi registriranih akaricidnih pripravkov. V ta namen je seveda možna tudi uporaba organskih kislin, ki pa je prav tako zahtevna. Čebelarji, zlasti ne profesionalci, težko zmorejo sami te in druge potrebne ukrepe, zato potrebujejo pomoč javnih ustanov, da jim nudijo strokovna navodila in sredstva za obnavljanje od bolezni opustošenih čebelnjakov.

Istočasno je treba ukrepati v smeri preprečevanja onesnaževanja nektarskih virov s sistemskimi in drugimi obstojnimi fitofarmacevtskimi sredstvi.

Prihodnost človeštva je neločljivo vezana na čebelo, zato bi bilo neodgovorno in nerazsodno, če se ne bi z vsemi sredstvi zavzeli za obstoj te plemenite žuželke. Skrajni čas je, da se zavedamo, koliko ji dolgujemo in da z vsemi razpoložljivimi sredstvi omogočimo ponovno oživitve čebelarke dejavnosti, ki je močno načeta.

Svetovalna služba KZ

Še nekaj mest za izlet v Toskano

Kmečka zveza obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet po deželi Toscana, ki ga prireja Deželno združenje upokojencev - CIA - Konfederacije kmetov Italije od 6. do 11. oktobra z ogledom Montecatinija, Firenc, Siene, Volterre, Arezza, Collodi-ja, Luce in Viareggia. Cena izleta na osebo je 530,00 evrov. Podrobnejše informacije v uradih Kmečke zveze v Trstu in Gorici, (tel. 040-362941 in tel. 0481-82570).

Tabele o alkoholni stopnji v osmicah in kmečkih turizmih

Od dne 23. septembra 2008 je obvezno izobešanje uradnih tabel o alkoholni stopnji v pubih, plesnih in nočnih lokalih ter gostinskih obratih, v katerih potekajo glasbene in druge vrste prireditev ter se istočasno v njih prodajajo alkoholne pijače. Odlok z dne 3. julija 2008, ki ureja omenjeno obveznost, pa ne omenja izrecno osmic in kmečkih turizmov, izvedenci pa so mnenja, da veljajo ta določila tudi za te obrate v primeru, če tam potekajo prireditve, ki jih spremljajo glasbeni nastopi. To velja predvsem za kmečke turizme, ki prirejajo priložnostna kosila ali večerje (poroke, birme, rojstni dnevi itd.), kjer se prisotni radi »zavrtijo« ob glasbeni spremljavi v živo. Kmečka zveza zato svetuje upravnikom kmečkih turizmov in tudi osmičarjem, da v teh primerih poskrbijo za izobešanje zgoraj omenjenih tabel, sicer jim grozi zaprtje obrata za 7 do 30 dni.

Za dodatna pojasnila lahko interesenti dobijo na Kmečki zvezi v Trstu (tel. 040-362941, Gorici (tel. 0481-82570) in Čedadu (tel. 0432-703119).

OBISK - 150 članic Združenja kmečkih žena

Gostje iz Savinjske doline na kmetiji Alojza Debelisa

150 članic Združenja kmečkih žena Savinjske doline si je v tork na Kolonkovcu ogledalo kmetijo družine Alojza Debelisa in spoznala bogato proizvodno kmetijsko tradicijo tega območja na področju zelenjadarstva, vinogradništva in oljkarstva

KMETIJSKA OPRAVILA V OKTOBRU

To je čas za mlado vino in pripravo na pobiranje oljk

Oktober je mesec, ko se dnevi postopoma krajšajo. Čas v tem mesecu bomo posvetili seveda mlademu vinu, ki se dela v kleti, pa tudi pripravi na bližajočo pobiranje oljk, medtem ko nam zelenjavni vrt nudi še zadnje dobrote, okrasni vrt pa zadnje cvetje.

VINOGRAD IN KLET – V oktobru je grozdje že skoraj povsod potrغانo in po naših kletih se dela mlado vino. Fermentacijo moramo vedno imeti pod kontrolo in se v primeru kakega dvoma posvetiti s strokovnjaki. Ker mora alkoholno vrenje potekati ob odsotnosti zraka, je na sodu nujno potreben čep s cevko, ki se konča v vodi, ali pa namenska plastična naprava. Po vrenju posodo dolijemo, biti mora vedno polna.

Ko alkoholno vrenje konča, sledi prvi pretok vina, pred tem pa je priporočljiva kemijska analiza vina, ki nam točneje ugotovi, ali moramo žveplati in koliko. Pred prvim pretokom je zelo važna tudi organoleptična kontrola, na podlagi katere preverimo zdravstveno stanje vina. Spotoma opravimo tudi poskus z zrakom. Kozarec vina pustimo na zraku in če po enem dnevu porjavi, ga moramo žveplati. Teran in nekatera druga vina, kjer želimo, da takoj po vrenju sledi jabolčno-kislo vrenje, ki kisline omili, pa v tem času ne žveplamo.

Po končani trgatvi lahko v vinogradih, ki so bolj izpostavljeni oidiju opravimo škropljenje z biološkim fungicidom AQ 10, ki zmanjša napad v naslednjem letu. Škropljenje moramo po 8-10 dneh ponoviti.

OLJČNI NASAD – Še vedno moramo biti pozorni na morebitni napad oljčne muhe, posebno na začetku meseca. Pozorni bodimo tudi na oljčno kozavost. Zelo pa moramo paziti na karentčno dobo. V drugi polovici oktobra namreč že lahko pobiramo oljke, ki so namenjene predelavi v namizne oljke, proti koncu meseca pa so že na vrsti zgodnje sorte za olje.

V drugi polovici meseca začnemo s pripravami na pobiranje oljk. Kupimo vse, kar je potrebno in kar še nimamo. Prostor, kjer bomo oljke hranili do predelave, prezračimo in skrbno očistimo. Po potrebi travo pod oljkami pokosimo.

SADOVNJAK – V sadovnjaku sedaj pobiramo pozne sorte jabolk in hrušk. V drugi polovici oktobra pobiramo kivi. Proti koncu oktobra pa so zreli kaki in orehi.

Proti koncu meseca, točneje med odpadanjem ali takoj po odpadanju listov, škropimo sadno drevje. Ko je listje v celoti odpadlo, opravimo jesensko škropljenje proti jabolčnemu škrlupu in raku na jablani. Škropimo tudi breskve proti breskovi kodravosti, luknjičavosti, moniliji in drugim boleznim. Uporabljamo bakrove pripravke. Zelo važno je, da s škropljenjem zaščitimo vse dele drevesa. Po končanem pobiranju orehov škropimo tudi slednje proti raznim boleznim.

ZELENJADNI VRT – Če ne dežuje, moramo še vedno zalivati, a seveda veliko manj, kot poleti.

Še vedno lahko pobiramo paradižnik, bučke, kumare in druge tipično poletne zelenjadne. Rastline pa, ki so se že izrodile, izrujemo iz zemlje in pobremo vse ostanke, da ne bi ostali morebitni prenašalci raznih bolezni v zemlji. Pobiramo tudi zelje in nekatero ostale kapusnice, por, sladki komarček, radič, buče. Zelje sedaj kisamo. Buče pobremo, ko se pe-

celj dobro posuši. Buče nato posušimo na soncu za teden ali dva. Pazimo, da jih dež ali rosa ne močita in da ne bi tako začele gniti. Ponoči jih postavimo v notranje prostore.

V polovici oktobra sadimo česen. Če sadimo jeseni, postane česen po navadi boljši in bolj debel, kot če ga sadimo konec zime. Če še ni mraza, še vedno sejemo motovilec, špinačo, solato rezivko, radič, rukolo. Presadimo belo čebulo.

V oktobru belimo nekatere zelenjadnice, kot so endivija, por, sladki komarček, rdeči radič, z namenom, da postanejo bolj okusne. To storimo nekako 2-3 tedne pred pobiranjem. Belimo ob sončnem in suhem vremenu, po možnosti proti večeru, ko se zelenjadnice dobro posušijo.

Začnemo zaščititi nekatere zelenjadnice s tunelom ali pa le pokrijemo s pajčevinastim vlaknom.

V shrambi moramo stalno biti pozorni na krompir, jabolka in ostale shranjene pridelke, da ne gnijejo, posebno v primeru vlažnega vremena. Gnile plodove moramo takoj odstraniti, da ne bi okužili še ostale.

Trsje, ki je služilo kot opora in ki ne služi več, sedaj vzamemo iz zemlje, da ne gnije, skrbno očistimo in dobro posušimo. Nato ga hranimo v suhem prostoru do prihodnje pomladi.

ZELIŠČNI VRT – Ko pritisne mrz, majaron in ostala zelišča, ki niso odporna na nizkim temperaturam, prenesemo v notranje prostore ali v ogrevan rastlinjak. Pred tem jim odrežemo suhe in stare dele.

Nekatera kuhinjska zelišča sedaj razmnožujemo tako, da jih izrujemo iz zemlje in jih razdelimo na dva ali tri dele, odvisno od velikosti rastline. Vsak del mora imeti dovolj korenin. Pred ponovno saditvijo rastline nekoliko obrežemo, po saditvi pa zemljo potlačimo z nogo.

OKRASNI VRT – Veliko okrasnih rastlin v tem mesecu spet lepo raste in cveti, če le ne nastopi mrz.

Proti koncu oktobra pognojimo z zrelem hlevskim gnojem, kompostom ali drugimi organskimi gnojili gredice trajnic in gnojila pokopljemo. Če dobro pognojimo z organskimi gnojili sedaj, nam ne bo treba v prihodnji sezoni nič gnojiti z rudninskimi gnojili.

Odcvetelim poletnim čebulnicam odrežemo cvetove in počakamo, da se listi popolnoma posušijo. Komaj nato lahko odločimo, ali jih pustimo v zemlji do naslednje pomladi ali jih izrujemo iz zemlje in spravimo v suh in temen prostor. Preden pritisne mrz sadimo spomladanske čebulnice.

Pred mrazom prenesemo za mrz občutljive lončnice, kot so pelargonije, v notranje prostore, kjer prezimijo. Pred tem jih lahko obrežemo, da ne zavzemajo preveč prostora.

Proti koncu oktobra po navadi začnejo odpadati listi. Lahko del listov uporabimo za kompost, drugo deneemo okrog grmovnic in dreves, pred tem pa malo prekopljemo.

Če hočemo okrasiti grobove naših rajnih, lahko proti koncu oktobra direktno posadimo krizanteme, pa čeprav so slednje občutljive na zimski mrz. Lahko izbiramo tudi med drugimi rastlinami, na primer okrasna cvetača, ki je trpežna na nizke temperature. Lahko posadimo tudi spominčice, ciklamo ali druge rastline.

Magda Šturman

ALITALIA - Po 14 urah pogajanj končno podpisali tudi piloti

Postavljeni (skoraj) vsi pogoji za rešitev letalske družbe

Manjka le še pristanek dveh sindikatov stevardov - Colaninno poziva k sodelovanju vseh

RIM - Po 14 urah pogajalskega maratona so piloti včeraj privolili v dogovor z družbo CAI, ki želi prevzeti Alitalia. Dogovor med drugim ureja pogodbe o zaposlitvi za pilote, pri čemer bo imelo okrog 900 kapitanov drugačne pogodbe od ostalih zaposlenih, in sicer take, kot vodilni uslužbenci letalske družbe. Manjka le še podpis zadnjih dveh sindikatov stevardov in stewardov, Avia in SDL, s katerimi se bodo pogajanja nadaljevala jutri. Paket za rešitev letalske družbe je sicer podprla večina zaposlenih pri Alitalii, ki so vključeni v pet od skupaj devetih sindikatov pri tej družbi.

Dogovor bodo izvajali, tudi če ne bodo imeli soglasja vseh sindikatov, je včeraj zagotovil minister za delo Maurizio Sacconi. Soglasje sindikatov »bi bilo pomembno, vendar lahko CAI v vsakem primeru nadaljuje s svojim načrtom«, je dejal. Prvi mož družbe CAI Roberto Colaninno pa je prepričan, da zdaj obstajajo vsi pogoji za preporod letalske družbe in za njen ponovni vzpon. »Za to pa je potrebno sodelovanje vseh, glede na strateški pomen, ki ga ima letalska družba za našo državo,« je dejal Colaninno.

Po načrtih CAI bi morali za rešitev zdaj še državnega prevoznika odpuštili najmanj 3000 zaposlenih, okrog 12.500 pa bi jih CAI ponovno zaposlil. Medtem pa potekajo pospešeni pogovori z možnima tujima partnerjema, francosko-nizozemskim Air France-KLM in nemško Lufthanso. V četrtek in petek se je v Rimu mudil prvi mož Lufthanse Wolfgang Mayrhuber, ki je na srečanju s podtajnikom predsedstva vlade Giannijem Letto potrdil zanimanje za odkup manjšinskega deleža Alitalie, srečal pa se je tudi s predstavnikami sindikatov. Air France-KLM, ki je aprila zaradi nasprotovanja sindikatov odstopil od prevzemne ponudbe za družbo, naj bi se zanimal za prevzem od 10- do 20-odstotnega deleža v Alitalii. Air France-KLM že ima v lasti dveodstotni delež italijanske družbe.

Alitalia, ki je v 49,9-odstotni državni lasti, ima približno tri milijone evrov izgube na dan in okrog 1,2 milijarde evrov dolga. Po načrtu Fenice, ki ga je pripravila naveza italijanskih podjetnikov, ustanoviteljev družbe CAI, bo ta prevzela Alitaliino potniško dejavnost in jo združila z zasebno letalsko družbo Air One. Alitaliin dolg pa bo ostal stari Alitalii, ki jo bo izredni komisar Augusto Fantozzi likvidiral.

ZDA - Volilna kampanja s soočenjem prešla v živo

Obama in McCain po televiziji prepričala vsak svoje privržence

Barak Obama in John McCain z voditeljem televizijskega besednega dvoboja

ANSA

TERORIZEM - V eksploziji avtomobila bombe

Najmanj 17 žrtev atentata v Damasku

DAMASK - Na jugu sirske prestolnice Damask je včeraj odjeknila silovita eksplozija avtomobila bombe. Po poročanju tamkajšnje televizije je pri tem umrlo najmanj 17 ljudi, 14 pa je ranjenih. Po poročanju sirske televizije naj bi bil avtomobil naložen z dvesto kilogrami eksploziva. Eksplozija je odjeknila na cesti v južnem predelu sirske prestolnice, ki vodi proti tamkajšnjemu letališču.

Do eksplozije je prišlo v času jutranje prometne konice v bližini varnostne nadzorne točke, med žrtvami pa naj bi bili predvsem mimoidoči civilisti. Policija je območje kraja dogodka zaprla za voznike in pešce, okoliščine napada pa preiskujejo sirske protiteroristične enote.

Četrta Sajeda Zeinab, kjer se je zgodil včerajšnji napad, je priljubljena predvsem med šiiti iz Irana, Libanona in Iraka. Ti namreč obiskujejo grob Zeinab, vnukinje islamskega preroka Mohameda.

Včerajšnji napad je najhujši, ki se je zgodil v Siriji od februarja. Takrat je bil v eksploziji avtomobila bombe ubit eden od vodij libanonskega gibanja Hezbolah, ki je bil tudi na seznamu najbolj iskanih oseb ZDA, Imad Mughnieh. Hezbolah je odgovornost za napad pripisal Izraelu, kar pa je Tel Aviv zanikal. (STA)

Na posnetku Ansa razdejanje na cesti po eksploziji.

JACKSON - Demokratski predsedniški kandidat Barack Obama in republikanski John McCain sta na prvem televizijskem soočenju v petek na Univerzi Mississippi v Oxfordu izpostavljala razlike v svojih političnih pristopih, ankete pa bodo morda pokazale, kdo je uspel prepričati doslej še neodločene volivce. Obama in McCain sta svoje prvo soočenje po več mesecih kampanje dobro izkoristila in tudi voditelj srečanja, Jim Lehrer z javne televizije PBS, je dovolil, da sta si neposredno odgovarjala na medsebojne kritike. V zanimivem besednem dvoboju je Obama dokazal poznavanje vprašanj zunanje politike, še bolj pa McCain, za katerega je bila to tema, ki naj bi jo bolje obvladal.

Uvodni del je sicer potekal v preprih okrog gospodarske politike zaradi trenutne finančne krize, pri čemer sta se oba kandidata povsem izogibala podrobnostim glede tega, ali podpirata načrt za reševanje krize, ki ga je pred tednom pripravila Busheva administracija predsednika. Obama je prepričeval volilce, da bo z njegovo gospodarsko politiko več kot 90 odstotkov Američanov videlo nižje davke. McCaina pa je obtožil, da namerava spet znižati davke za bogataše, tako kot je to počel Bush, in je tudi izkoristil vsako priložnost, da je senatorja iz Arizone skušal povezati z Bushem, ki v zadnjih mesecih pred iztekom mandata uživa nizko stopnjo priljubljenosti med Američani. McCain je ob vsaki priložnosti zagotavljal, da ne bo nadaljeval Busheve politike in da je v svoji dolgoletni kongresni karieri dokazal, da se ga ne da poveževati s skoraj nikomer. Branil se ni le pripadnosti še vedno priljubljenemu pokojnemu republikanskemu predsedniku Ronaldu Reaganu.

McCain je po drugi strani izkoristil vsako priložnost, da je poudaril, da je Obama eden najbolj levih oziroma liberalnih politikov v ameriškem senatu. Kot je vztrajal, bo ameriško finančno krizo rešil s tem, da bo omejil proračunsko porabo, Obama pa je zatrjeval, da se s tem strinja, vendar naj to ne bi bilo dovolj. Sicer se je izognil neposredni omembi višanja davkov za vse, ki zaslužijo več kot 250.000 dolarjev na leto, in je poudarjal predvsem vlaganja v obnovljivo energijo.

Kandidata sta se najbolj očitno spopadla glede iraške politike, napadala pa sta oba. Obama je McCaina enkrat celo zbadal, da je glede zunanje politike nepreviden, saj je grozil z uničenjem Severne Koreje in »pel pesmi o bombardiranju Irana«. McCain je pokazal dobro poznavanje imen tujih voditeljev, razen ko se mu je zapletlo pri izgovoru imena iranskega predsednika Mahmuda Ahmadinadžada, in trenutnega položaja v svetu, vendar tudi Obama ni zaostajal, čeprav je pogosto zamešal ime svojega nasprotnika in ga enkrat imenoval »Tim«.

Potem ko je McCain povedal, da nosi zapestnico od matere padlega vojaka, ki ga je zaprosila, naj ne dovoli poraza, mu je Obama vrnil s isto mero in dejal, da nosi zapestnico padlega vojaka, katerega mati ga je zaprosila, naj poskrbi za to, da nobena druga mati ne bo morala doživeti podobnega. McCain se ni izogibal eni od svojih domnevno največjih slabosti, dejstva, da je star 72 let in bi bil najstarejši predsednik ZDA v zgodovini. Poudarjal je svoje izkušnje, 47-letni Obama pa je skušal Američane, pomiriti, da ni tujec, ampak je ime dobil zaradi očeta, ki je bil iz Kenije.

Televizijsko soočenje si je ogledalo na milijone Američanov, ponekod so pripravili skupinske ogledde po domovih in barih. Občinstvo se je na nastope odzivalo v skladu s politično pripadnostjo in uživalo v kakšni od uspešnih zbadljivk svojega izbranca. Koliko mnenj je uspešno kateremu od njih spremeniti, pa bo pokazal čas. (STA)

Na volitve Bavarci in Belorusi

MÜNCHEN, MINSK - Na Bavarskem bodo danes lokalne volitve, ki bi lahko tej deželi po 46 letih prinesle pomembno spremembo: Krščansko socialna unija (CSU), ki je poleg irhastih hlač, piva, znamke BMW in nogometne ekipe Bayern München nepogrešljiv del identitete te nemške zvezne dežele, bi lahko izgubila absolutno večino v deželnem zboru. CSU je hčerinska stranka Krščansko demokratske unije (CDU) sedanje nemške kanclerke Angele Merkel, porazen rezultat za CSU na Bavarskem pa bi lahko zmanjšal njene možnosti, da si septembra 2009 ponovno zagotovi kanclerski položaj.

Beloruski volilci pa bodo danes izbirali nov parlament. Na volitvah v državi predsednika Aleksandra Lukašenka, po mnenju Zahoda zadnjega evropskega diktatorja, se 280 kandidatov poteguje za 110 sedežev v parlamentu. Medtem ko Lukašenko obljublja demokratične volitve, pa opozicija na napoveduje shod v središču prestolnice. Mednarodna skupnost bo pozorno spremljala, ali bodo volitve prinesle otoplitev odnosov z Zahodom ali pa se bo Minsk še tesneje stisnil v objem Rusije.

Prvi kitajski vesoljski sprehod

PEKING - Kitajski astronaut Zhai Zhigang je včeraj opravil prvi vesoljski sprehod v zgodovini azijske velesile, s čimer je Kitajska za ZDA in nekdanko Sovjetsko zvezo postala tretja svetovna država, ki se lahko pohvali s tem dosežkom. Zhai je vesoljsko plovilo Shenzhou 7 s tremi astronauti na krovu zapustil malo pred enajsto uro po srednjeevropskem času, sprehod pa je sodeč po prenosu v živo kitajske državne televizije trajal le nekaj manj kot 15 minut. »Dobro se počutim. Pozdravljam kitajsko ljudstvo in ljudi po svetu,« je med lebdenjem v vesolju povedal Zhai. Kmalu potem ko je zapustil vesoljsko plovilo, pa je s simbolično gesto razvil majhno kitajsko zastavo in z njo pomahal pred kamerami.

Umrli Paul Newman

NEW HAVEN - V 83. letu starosti je v petek po dolgotrajnem boju z rakom umrl legendarni ameriški igralec Paul Newman, ki je bil desetkrat nominiran za oskarja. Dobil ga je leta 1987 za film Barva denarja, poleg tega pa mu je ameriška filmska akademija podelila še dva častna oskarja. Newman je svojo igralsko pot začel v 50. letih prejšnjega stoletja v gledališču in na televiziji, pozneje pa je postal eden najbolj priljubljenih igralcev, ki je v vrhu Hollywooda vztrajal več desetletij in bil med igralskimi kolegi izjemno cenjen.

V Libiji ni ugrabljenih turistov

TRIPOLI - Libija je potem, ko je izvedla več iskalnih akcij na svojih puščavskih območjih, zanikala navedbe, da naj bi bilo enajst v Egiptu ugrabljenih evropskih turistov, od tega pet Italijanov, na njenem ozemlju. Ugrabitelji, domnevno člani nekega plemena, so konec minulega tedna, zajeli skupino 11 turistov in osem Egipčanov v bližini meje s Sudanom, kamor so jih pozneje tudi odpeljali. Turisti so bili na safariju na jugu Egipta, med domačini pa so vozniki, vodiči in lastnik turistične agencije, ki je odpravo organizirala.

Evropska pomoč za nogomet

BRUSELJ - Evropska komisija je od dežele Kalabrija zahtevala pojasnila zaradi porabe 1,8 milijona evrov evropske pomoči. Kalabrija je del denarja evropskih davkoplačevalcev, namenjenega spodbujanju turizma in gospodarstva, namreč namenila italijanski nogometni reprezentanci. Kalabrija mora svojo odločitev za porabo sredstev pri Evropski komisiji utemeljiti do jutri. Če bo Bruselj odločil, da denar ni bil porabljen v skladu s pravili unije za porabo evropske pomoči, bo morala Kalabrija denar vrniti. Obласти v Kalabriji, eni najrevnejših italijanskih dežel, so na spletni strani dežele zapisale, da so hotele s sponzoriranjem italijanske nogometne reprezentance, aktualnih svetovnih prvakov, prispevati k razcvetu domačega turizma.

RIM - Srhlijiva prometna nesreča

Mladi ženski umrli v trčenju z avtobusom

RIM - Na posnetku (Ansa) vidimo tisto, kar je ostalo od fiata 500, potem ko sta po trčenju s turističnim avtobusom v njem umrli 35-letna Emanuela Di Castro in 24-letna Federica Pasquale. Mladi Rimljanki sta trčili v avtobus ob 6. uri na perifer-

ni ulici via dei Monti Tiburtini. V nesreči sta bili priči mrtvi, voznik sicer praznega avtobusa, ki se je po trčenju prevrnil, pa je bil poškodovan. Za osvoboditev trupel ponesrečenk so morali reševalci odrezati streho malega fiata.

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Drobci - Alpe Jadran 2008: Meteor iz Avč

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Dok. film: Dvojni pogled na 1. svetovno vojno

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Sabato & Domenica

9.20 Aktualno: Speciale Easy Driver

10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti Estate

10.30 Aktualno: A Sua immagine Speciale

10.55 Sveta maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde Estate

13.30 Dnevnik, sledi Pole Position

14.00 Avtomobilizem: VN v Singapurju

16.30 Dnevnik in vremenska napoved

16.40 Film: A spasso con Daisy (dram., ZDA '89, i. M. Freeman)

18.20 Nan.: Il commissario Rex

20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

20.40 Kviz: Affari tuoi (v. Max Giusti)

21.30 Nan.: Una madre

23.15 Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.30 Aktualno: Oltremoda

6.35 Aktualno: Inconscio e magia

6.45 Aktualno: Mattina in famiglia

10.00 Dnevnik

10.05 Kolesarstvo: Svetovno prvenstvo

11.00 Šport: Numero 1

13.00 Dnevnik

13.25 Aktualno: Tg Motori, sledi vremenska napoved

13.45 Variete: Quelli che aspettano

15.15 Variete: Quelli che il calcio e...

17.10 Šport: Stadio Sprint

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Šport: 90° minuto

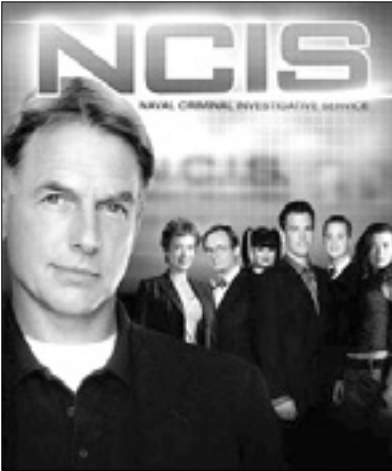
19.00 Šport: Numero 1

19.25 Nan.: Friends

20.05 Risanke

20.30 Dnevnik

21.00 Nan.: NCIS - Unita' anticrimine

22.35 Šport: La domenica sportiva

1.00 Nočni dnevnik

6.00 Aktualno: Fuori orario

7.00 Variete: E' domenica papa'

9.05 Glasb.odd.: Il Gran Concerto

9.45 TgR - Speciale Ambasciata Italia

12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved

12.15 Aktualno: TeleCamere Salute

12.55 Kolesarstvo: Svetovno prvenstvo

18.05 Nan.: Giardini e misteri

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.20 Aktualno: Pronto Elisir

21.00 Aktualno: **Blu notte** (v. Carlo Lucarelli)

23.10 Deželni dnevnik

23.30 Aktualno: Tatami

0.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.10 Nan.: Commissario Saint Martin

6.55 Dnevnik: Pregled tiska

7.25 Aktualno: Superpartes

8.25 Aktualno: Sei forte maestro

9.35 Dokumentarec

10.00 Sveta maša

11.00 Aktualno: Pianeta mare

11.30 Dnevnik, prometne informacije

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Nan.: Le comiche di Stanlio e Ollio

14.20 Film: Il grande botto (kom., It., '00, r. L. Pompucci, i. C. Buccirosso)

16.00 Film: Sfida a White Buffalo (pust., ZDA'77, i. C. Bronson)

18.00 Nan.: Colombo

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.35 Nan.: Il commissario Cordier

22.30 Šport: Controcampo, sledi Fuori campo

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00 Jutranji dnevnik

8.50 Dokumentarec

9.40 Dnevnik

9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca

13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi

13.40 Nan.: Belli dentro

14.10 Film: Per incanto o per delizia 2 (kom., ZDA, '99, r. F. Torres, i. Penelope Cruz)

16.00 Film: Miss detective (akc., ZDA, '00, r. D. Petrie, i. Sandra Bullock)

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. Gerry Scotti)

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.40 Variete: Il ballo delle debuttanti (v. R. Dalla chiesa)

0.00 Aktualno: Terra!

1.00 Nonsolomoda (pon.)

7.00 Motociklizem

8.50 Risanke

10.20 Motociklizem

12.25 Dnevnik in vremenska napoved

13.00 Šport: Guida al campionato

14.00 Motociklizem: VN na Japonskem

15.00 Film: Odissea (zgod., It, '97, r. A. Konchalovsky, i. A. Assante)

17.30 : Nan.: La vita secondo Jim

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Film: Ravello pallido (kom., It., '01, r. G. Costantino, i. L. Lizzitzetto)

21.00 Film: **Tu la conosci Claudia?** (kom., It. '04, i. Aldo, Giovanni, Giacomo)

22.00 Dnevnik in vremenska napoved

23.00 Nan.: Heroes

0.00 Nan.: The Black Donnellys

6.45 17.30 Risanke

8.05 Dokumentarec o naravi

10.20 Incontri al caffè' de la Versiliana

11.35 Aktualno: A casa dell'artista

12.00 Sveta maša

12.25 Aktualno: Eventi in provincia

12.50 Šport: Hard Trek

13.15 Aktualno: Qui Tolmezzo

13.20 Rotocalco ADN Kronos

13.40 Aktualno: Carnia, terra d'emozioni

14.00 Camper magazine

14.30 Campagna amica

14.55 Aktualno: A.com - Automobilissima

15.10 Film: Piccolo Cesare (r. M. Le Roy, i. E. G. Robinson, D. Fairbanks Jr.)

17.00 Aktualno: Super Sea

19.30 Inf. odd.: E domani è lunedì

21.35 Nan.: Detective per amore

23.05 Aktualno: Tra il cielo e mare - Il fascino della moda su misura

1.00 Dokumentarec

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne vesti

7.00 Aktualno: Omnibus Week-end

9.20 Aktualno: La Settimana, sledi Animal treasure

10.15 Film: La voglia matta (kom., It., '62, r. L. Salce, i. Ugo Tognazzi)

12.30 Dnevnik

13.00 Nan.: In Tribunale con Lynn

14.00 Nan.: L'ispettore Barnaby

16.00 Film. Lassie: missione di pace (pust., ZDA, '70, r. E. Stone, i. F. Aletter)

17.55 Film: **James Dean** (biogr., ZDA '01, i. J. Franco)

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.35 Dokumentarec

21.30 Aktualno: Vivo per miracolo

23.40 Aktualno: Reality

0.40 Dnevnik in športne vesti

1.35 Film: La scelta di Sophie (dram., ZDA, '82, r. A. Pakula, i. M. Streep)

7.00 Ris. Nan.: Živ Žav

9.55 Šport Špas

10.50 Prislunhimo tišini

10.50 Prislunhimo tišini

12.05 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.10 Koncert

14.30 Nad.: Fina gospa

15.15 Glasbeni dvoboj

15.40 Človeški faktor

16.30 Oglasni blok

17.00 22.20 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.15 Naglasi!

18.25 Žrebanje Lota

18.45 Risanke

19.00 Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.55 La vie en rose

21.55 Dok. portret: Po noči

22.45 Ars 360

23.30 Deset božjih zapovedi

0.30 50 let Tv

6.30 0.20 Zabavni infokanal

8.55 Tv prodaja

9.15 Skozi čas

10.20 Z glasbo in plesom

10.50 Svet vodnih živali

11.25 Med valovi

11.55 Alpe-Donava-Jadran

12.50 Tv prodaja

13.20 Mesto na travniku

15.00 Kolesarstvo: Svetovno prvenstvo

17.55 Hokej na ledu

20.15 Dok. serija: Pogled z neba

21.10 Nad.: Berlin AlexanderPlatz

22.10 Pokal Slovenije v jadralskem nadeljanju

0.00 Na utrip srca

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - deželne vesti

14.10 Euronews

14.30 Vas tedna

15.00 »Q« - Trendovska oddaja

15.45 Maremetraggio 2008

16.15 Ethnopolis 2008

17.00 Odmev

17.30 Potopisi

18.00 Ljudje in zemlja (program v slov. jeziku)

19.00 22.00 , 23.45 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25 Dok. odd.: Borbonski dvorec

19.55 Vesolje je ...

20.30 Leron 2008

21.30 Obala delfinov

22.15 Nedeljski športni dnevni

23.00 Metalcamp 2008

23.30 Koncert

0.20 Čezmejna Tv - TG R FJK - deželne vesti

12.00 23.25 Videostrani

18.00 Duhovna misel (pon.)

18.15 Polka in majolka

19.15 Tedenski pregled

19.30 Settimana Friuli

20.00 Razgledovanja (pon.)

20.30 Spoznajmo jih

21.30 Odbojka

23.00 Polka in majolka

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otroški kotichek; 10.50 Melodije za vse okuse; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek, sledi glasba za vsa-kogar; 14.30 Nedeljskih sedem not; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Iz naših prireditev; 19.20 Napovednik, sledi Slov. lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijski nasveti; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Radijska kronika; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come...easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanische; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zborovska glasba; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Nedeljski večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.40 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.10 Pregled novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki ted-

na; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val.

SLOVENIJA 3

11.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreske; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Vokalno-instrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret; 23.30 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Pred vami je dokaj naporen teden, saj se napetosti na delovnem mestu še ne bodo polegale. Poskrbite za sprostitiv. Poleg rekreacije se vam bo odlično prilegel tudi klepet s prijatelji.

BIK 21.4.-20.5.: Povečan tempo na delovnem mestu boste le težko dohajali. Večkrat se boste jezili zaradi sodelavcev, a boste zamero hitro pozabili. Kljub naporom se v službi dokaj dobro počutite.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: V vas se je nabralo toliko ustvarjalne energije, da vas kar razganja. Kljub množici idej pa ste zadnje čase dokaj neučinkoviti. To vas počasi zažira in dela živčne.

RAK 22.6.-22.7.: Znali si boste vzeti čas za drobne užitke. Tokrat se vam ne bo nikamor mudilo, tudi če vas bo kdo od prijateljev poklical čisto v napačnem trenutku.

LEV 23.7.-23.8.: Veliko časa boste preživeli v krogu svoje družine. V varnem zavetju ne boste ničesar pogrešali. Denar: če je pred vami večja nalozba, si naredite dober finančni načrt.

DEVICA 24.8.-22.9.: Pred vami je nekoliko bolj miren teden. Na delovnem mestu boste brez posebnih težav obvladovali delo, doma pa si ga boste preveč nakopali čisto po svoji krivdi.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Sonce, Mars in Merkur v vašem ozvezdju vam prinašajo moč, vitalnost in pogum. Kljub manjšim zapletom boste dosegli zastavljene cilje. Zaupajte svojim občutkom.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Zadnje čase ste nekoliko lenobni. Brez slabe vesti si lahko privoščite bolj umirjen urnik. Vezani škorpjioni ste zadnje čase brez potrebe začenjali prepire, ki ne vodijo nikamor.

STRELEC 23.11.-21.12.: Službene skrbi boste nosili s seboj domov, čeprav tudi sami veste, da si tako le škodite. Ker se pri delu potrudite po svojih najboljših močeh, ni ničesar, kar bi lahko storili boljše.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Zaradi obilice dela boste sem ter tja res podaljšali svoj delovnik, kaj hujšega pa se vam ne bo zgodilo. Ker imate veliko podpore sodelavcev, bo delo gladko šlo.

VODNAR 21.1.-19.2.: Ste v dokaj napornem obdobju, ker se v vas bijejo notranji dvomi in dileme. Čeprav večjih težav nimate, se vam zdi, kot da bi stali na razpotju in izbirali pravo pot.

RIBI 20.2.-20.3.: V sebi boste našli skrite zaloge moči. Zavedajte se, da ste sposobni mnogo več, kot si včasih mislite. Nikar se ne skrivajte za lažno skromnostjo. Ljubezen: samske ribice se bodo zaljubile do ušes.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika

20.25 Video v družbi: V kinu

20.30 Deželni TV dnevnik

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nad.: Incantesimo

6.30 Dnevnik, Cciss

6.45 Aktualno: Unomattina

10.00 Aktualno: Verdetto finale

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.30 Vremenska napoved in dnevnik

12.00 Variete: La prova del cuoco

13.30 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana

16.15 Aktualno: La vita in diretta

16.50 Dnevnik, vremenska napoved

18.50 Kviz: L'eredità

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi

21.20 Nan.: Una madre

23.05 Dnevnik

23.10 Aktualno: Porta a porta

0.45 Nočni dnevnik

6.00 Aktualno: Cercando cercando

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Random

9.30 Protestantesimo

10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike

11.00 Variete: Insieme sul Due

13.00 Dnevnik

13.30 Aktualno: Tg2 E...state in costume, sledi Zdravje

14.00 Variete: Scalo 76 Cargo

14.45 Aktualno: Italia allo specchio

16.15 Aktualno: Ricomincio da qui

17.20 Nan.: The District

18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti

19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.30 Dnevnik

21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi (vodi S. Ventura)

23.45 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista

0.00 Variete: Scorie

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.05 Aktualno: La storia siamo noi

9.05 Aktualno: Verba Volant

9.15 Aktualno: Cominciamo bene

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne cesti

12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.05 Nad.: Terranostra

14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike

14.50 Dok.: La mia famiglia

15.10 Variete: Trebisonda

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo &Geo

19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Nan.: Agrodolce

20.35 Nan.: Un posto al sole d'estate

21.05 Aktualno: Chi l'ha visto?

23.10 Dnevnik - Krajevne in glavne vesti ter Primo Piano

23.45 Aktualno: RT - Era ieri

6.15 Aktualno: Secondo voi, sledi Peste e corna e gocce di storia

Nan.: Chips

7.35 Nan.: Magnum P.I.

8.35 Nan.: Charlie's Angels

9.35 Nan.: Febbre d'amore

10.30 Nan.: Bianca

11.30 Dnevnik, prometne vesti

11.40 Nan: Hunter

12.40 Nan.: Un detective in corsia

13.30 Dnevnik, vremenska napoved

14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21

16.10 Film: Strani compagni di letto (kom., ZDA, '64, r. F. Melvin, i. R. Hudson)

18.40 Nad.: Tempesta d'amore

18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: **Fire Down Below - Inferno sepolto** (akc., ZDA, '97, i. S. Sea-gal)

23.45 Film: Vittime di guerra (dram., ZDA, '89, i. B. De Palma)

1.50 Nočni dnevnik

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar

8.00 Dnevnik

8.50 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)

10.05 Dnevnik in vremenska napoved

11.00 Aktualno: Forum

13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: CentoVetrine

14.45 Aktualno: Uomini e donne

16.15 Nan.: My life

17.00 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia

21.10 Variete: Zelig. Arcimboldi 2008

23.30 Aktualno: Matrix

6.35 13.40, 16.50 Risanke

9.05 Nan.: Starsky & Hutch

10.10 Nan.: Supercar

11.10 Nan.: Pacific Blue

12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport

15.00 Nan.: Paso adelante

15.55 Nan.: Wildfire

18.30 Dnevnik, vremenska napoved

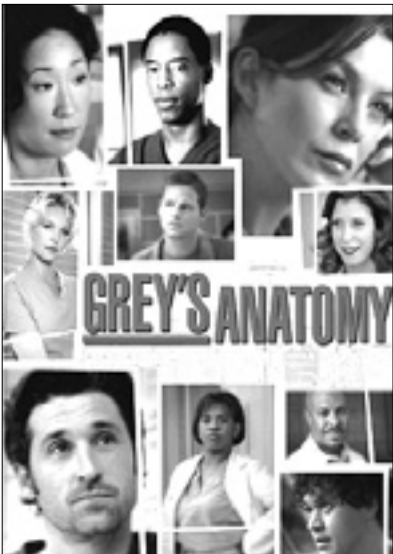
19.05 Nan.: Tutto in famiglia

20.05 Nan.: Camera Cafe' Ristretto

20.15 Nan.:Camera Cafe'

20.45 Kviz: La ruota della fortuna Vip

21.10 Nan.: **Grey's Anatomy**

23.05 Nan.: Nip/Tuck

0.05 Nan.: Californiacation

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02, 0.17 Dnevnik

7.15 17.00 Risanke

8.10 Storie tra la righe

8.45 Glasba: Operetta operetta

10.00 Nan.: Detective per amore

11.30 Camper magazine

12.05 Šport: Super Sea

12.30 Zibaldone goloso

13.30 Inf. odd.: Animali amici miei

14.55 Aktualno: A.com - Automobilissimi

15.15 Klasična glasba

18.35 Super calcio - Udinese

19.00 Super calcio - Triestina

20.00 A casa dell'artista

20.30 Deželni dnevnik

20.55 Aktualno: Alla scoperta dell'Università' di Trieste

21.10 Nogometna tekma: Triestina vs. Mantova

23.30 Nan.: Police Resque

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life

10.10 Due minuti in un libro

10.25 Nan: Mai dire sì'

11.30 Nan.: Matlock

12.30 20.00, 0.30 Dnevnik

13.00 Nan.: Cuore e batticuore

14.00 Film: Atto d'accusa (dram., It., '50, r. G. Gentilomo, i. M. Mastroianni)

16.05 Nan.: Il ritorno di Missione Impossibile

17.05 Dok.: Atlantide

19.00 Nan.: Stargate SG-1

20.30 Aktualno: Otto e mezzo

21.10 Aktualno: **L'infedele** (v. **Gad Lerner**)

23.30 Aktualno: Citta' criminali

6.40 Zrcalo tedna (pon.)

7.00 8.00, 9.00 Poročila

7.05 8.05 Dobro jutro

9.10 Šport Špas

9.35 Iz popotne torbe (pon.)

10.05 Risanka

10.30 Nad.: Čarodejev vajenec

11.05 Serija: Zemlja in naprej (Pon.)

12.00 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.40 Koncert

15.00 Poročila

15.10 Dober dan, Koroška

15.45 Risana nan.: Pajkolina in prijatelji

16.05 Martina in ptičje strašilo

16.15 Lutk. nan.: Bisergora

16.30 Dok. nan.: Afna Friki

17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved

17.30 Glasbeni spomini

18.25 Žrebanje 3x3

18.40 Risanke

18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.55 Nan.: Brat bratu

22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved

23.05 Opus

23.25 Glasbeni večer

23.45 Janko Ravnik: Requiem

6.30 9.30, 1.55 Zabavni infokanal

7.00 Infokanal

8.00 Otroški infokanal

9.30 Zabavni infokanal

10.55 Sobotno popoldne

13.15 Tv prodaja

13.45 Kaj govoriš?

14.00 Slovenski utrinki, sledi Rad igram nogomet

15.00 Pokal Slovenije v jadralskem dvo-bojevanju

16.40 Osmi dan (pon.)

17.25 Alpe-Donava-Jadran

18.00 Regionalni program: Slovenija danes

18.25 Kronika osrednje Slovenije

18.35 Primorska kronika

19.00 Nan.: Dr. Who

20.00 Tone Pavček - portret

21.00 Studio City

22.00 Knjiga mene briga: Jacques Attali

22.20 Skrivnostni kraji

22.45 50 let televizije

23.20 Film: Oliver Twist

13.45 Dnevni program

14.00 23.55 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

14.20 Alter Eco

14.50 Alpe Jadran

15.20 Koncert

16.00 Vesolje je...

16.30 Dok. oddaja: Borbonski dvorec

17.00 Leron 2008

18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 23.00 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti

19.25 Šport

19.30 Fanzine

20.00 Sredozemlje

20.30 Artevisione

21.00 Meridiani

22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik

22.15 Avtomobilizem

22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)

23.20 Športna mreža

12.00 23.30 Videostrani

18.00 20.20 Kultura

18.30 Epp

18.40 Večer z Ano

19.55 Epp

20.00 23.30 Dnevnik, vremenska napoved

20.20 Kultura

20.30 Športni ponedeljek

21.30 Odbojka

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.30 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začniimo skupaj; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D, sledi Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Poti raziskovanja; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevreka; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 11.00 Jesenska pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočja; 21.00 Indie ni Indija; 22.30 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30,19.30 Dnevnik; 6.00 Almannah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiacchieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,

12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Ime tedna: predstavitev kandidatov; 8.45 Koledar prireditelj; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospoja; 11.30 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz Slov. glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik:

DUŠAN UDOVIČ

Redakciji:

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva:

Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena:

1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo:

0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 170 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov:

1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov:

mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

KOLESARSTVO - Danes na vrsti profesionalci

Bettini: slovo z zmago?

Izbruhrnila afera Schleck

Po medijskih razkritij o dopingu policisti v Vareseju preiskali luksemburško ekipo

VARESE - Pred današnjo dirko profesionalcev na cestnem SP je izbruhrnil dopinški škandal, v katerem je vpleten luksemburški kolesarski zvezdnik Frank Schleck. Po medijskih razkritij, da je domnevno uporabljal krvni doping, je posebna enota italijanske policije temeljito preiskala hotel in sobe, v katerih so bili nameščeni člani luksemburške reprezentance. Še zlasti so z velikim »zanimanjem« preiskali hipobarično komoro v uporabi moštva. Nemški časnik Süddeutsche Zeitung je javno oznanil, da naj bi 28-letni kolesar, ki skupaj z mlajšim bratom Andyjem trenutno uspešno nastopa za moštvo CSC, marca leta 2006 na račun zloglasnega španskega zdravnika Eufemiana Fuentes v eni od švicarskih bank nakazal znesek v višini 7000 evrov.

Uporaba hipobarične komore, ležanje v njej naj bi namreč izboljšalo tekmovalni učinek pri športnikih, ni prepovedana v skladu s pravili Svetovne protidopinške agencije (WADA), zato bo Schleck danes redno na startu dirke (Tv Raidue od 14.30 dalje).

Vse oči bodo danes uprte v domačino Paola Bettinija, ki bo lovil tretjo zaporedno zmago, a je hkrati že napovedal, da bo to tudi njegov poslovilni nastop. Doslej so poleg Bettinija zaporedni zmagi zabeležili Greg Lemond, Gianni Bugno, Freddy Maertens, Georges Ronsse, Briek Schotte in Rik Van Looy.

»Zame bo štela le zmaga. Sem

Dvakratni svetovni in olimpijski prvak v Atenah 2004
Paolo Bettini je sporočil, da bo po današnji dirki obesil kolo na klin

ANSA

motiviran, samozavesten in, kot je pokazala Vuelta, tudi dobro pripravljen. Veliko je sicer kandidatov za vrh, najbolj nevarni se mi zdijo Belgijci Greg Van Avermaet, Philippe Gilbert, Nick Nuyens, Španca Oscar Freire in Alejandro Valverde ter Francoz Sylvain Chavanel,« je dejal 34-letni kolesar iz bližine Livorna. Poleg kolesarjev, ki jih je omenil Bettini, je še cela vrsta imen z visokimi cilji. Predvsem to velja za vse Italijane - gostitelji kot favorite poleg Bettinija omenjajo še Luco Paolinija, Davideja Rebellina in Stefana Garzelli-

ja, Špance na čelu z letošnjim zmagovalcem Gira in Vuelte Albertom Contadorjem in olimpijskim prvakom Leonom Sanchezom, Nemca Stefana Schumacherja, Američana Levija Leipheimerja, Rusa Vladimirja Guseva in Luksemburžana Fränka Schlecka. Španci pa bodo lovili še en zgodovinski dosežek. Lahko bi postali prva država, ki bi dobila prav vse najprestižnejše dirke v sezoni. Do prvenstva so bili zmagovalci Gira, Vuelte (Contador), Toura (Carlos Sastre) in olimpijske cestne preizkušnje (Sanchez), poleg tega pa je Val-

verde, sicer dobitnik treh kolajnz s svetovnih prvenstev, a nobene zlate, že osvojil tudi letošnji ProTour.

Slovenska šesterica je bila iz domovine pospremljena brez posebnih pritiskov. Po besedah selektorja Martina Hvastije bo Brajkovič kapetan, ki mu bo poskušala pomagati tudi ekipa. Predvsem Fajt in Stare, medtem ko drugi trije vseeno lahko računajo tudi na presenečenje. Štangljeva prednost bodo izkušnje, Božič in Bole pa računata na morebitni sprint večje skupine oziroma glavnine.

»Mislim, da še nikoli nisem bil tako pripravljen. Moja pričakovanja so velika. Če bom imel nekaj sreče, če se bom znašel v ugodni kombinaciji, sem lahko zelo visoko,« napoveduje Belokranjec.

Med ženskami prva zmagovalka Ol Cooke

VARESE - Britanka Nicole Cooke je naslovu olimpijske prvakinja dodala še naslov svetovne prvakinja v kolesarstvu. Cookova je namreč na SP v Vareseju v 138,8 kilometra dolgi cestni dirki premagala vse tekmice in se veselila zlata. Srebro je osvojila Nizozemka Marianne Vos, bron pa Nemka Judith Arndt. Slovenski predstavnici Polona Batagelj in Sigrid Corneo se nista izkazali. Batageljeva je odstopila v drugem krogu, Corneova pa je v cilj prišla z velikim zaostankom.

KOŠARKA - Turnir Acegas v Trstu

Acegas in Budinov Calligaris merita visoko

Med nagrajenimi trenerji tudi dekan, 86-letni Mario Mari, nekdanji trener Bora

Tržaški AcegasAps je zmagal na turnirju "Citta' di Trieste". V finalu je premagal Calligaris iz Rožaca, ki bo prav tako kot Bernardijeva ekipa od prihodnjega tedna igral v A skupini B-2 lige. Na tretje mesto se je uvrstil tržaški Falconstar, ki je premagal Servolano s 114:87 (Tonut 21, Sosić 18, Laezza 17 in Batich 14 točk, na drugi strani pa Gianluca Pozzecco - slavnejšega brata ni bilo na spregled- 22 in bivši borovec Burni 17).

V finalu so Tržačani v hipu povedli s 13:3, nato pa celo tekmo obdržali zanesljivo vodstvo. Z agresivno obrambo in hitrim zaključevanjem v napadu so večkrat spravili v težave Furlane, ki so našli deloma uspešno protiorožje v coni 3-2. Bocchini in tovariši pa so z uspešnim izvajanjem izza črte (14:30) znali premagati tudi to oviro. predvsem so se izkazali benevelli (23 točk z visokim odstotkom realizacije), kapetan Bocchini (21) in dinamična branilca Lenardon (13 in Marisi (10). Na drugi strani je presenetil mali matteo Piani (22 točk), uspešno pa je igral tudi Jan Budin (18). Vecchiet (13) in

Luszach (11) sta komaj prebolela poškodbo, medtem ko ni igral izkušeni Londero.

Obe ekipi bosta nedvomno odigrali vidno vlogo v bližnjem prvenstvu, kjer se bosta verjetno potegovala za uvrstitev v končnico. Nekoliko nižje cilja tržaški Falconstar, ki ob izkušenih Laezzi, Acunzu in Tonutu (46 let) računa na doprinos svojih mladih talentiranih igralcev. Prvotno bi morala na turnirju nastopiti tudi goriška NPG, ki je po običajnih težavah nazadnje vendar sestavila dovolj kompetitivno ekipo, ki naj bi se prav tako potegovala za zadnja mesta v končnici.

Med odmorom finala je tržaško društvo nagradilo 14 zaslužnih tržaških trenerjev, pionirje tržaške povojne košarke. Naj navedemo njihova imena, ki se jih bo marsikateri košarkarski delavec prav gotovo spomnil: Bianco, Cavazzon, Franceschini, Friedrich, Frizati, Ghietti, Garavano, Micol, Marini, Pituzzi, Porcelli, Prodi, Turcinovich in dekan, 86-letni Mario Mari, ki je dolga leta treniral člansko postavo Bora.

Marko Oblak

SMUČANJE - Danes na Trbižu

Med nagrajenci tudi Tencetova in Rožič

Na Trbižu bodo danes ob 10.00 nagradili najboljše smučarje in vse ostale tekmovalce zimskih športov v naši deželi, ki so sodelovali na pokalu FriulAdria. Gre za sklop smučarskih tekem FIS v naši deželi, ki so stekle v minuli sezoni, in na katerih so športniki vseh starostnih skupin nabirali točke za končno razvrstitev. Med nagrajenci bodo tudi smučarji naših društev (nagrajujejo samo prve tri uvrščene). To sta člana združene ekipe Ski pool Gadi: mlajša mladinka Veronika Tence (Mladina) in Mattia Rožič (Devin). Kriška tekmovalka je bila na pokalu med mlajšimi mladinkami druga, Mattia pa je osvojil zelo dobro tretje mesto.

V drugih starostnih skupinah pa imamo med najboljšimi desetimi tekmovalci kar nekaj naših smučarjev. To so: baby moški: 5. Blaž Klinec (Devin); baby sprint ženske: 5. Nika Purić (Mladina); dečki: 6. Albert Kerpan (Mladina); naraščajniki: 9. Minej Purich, naraščajnice: 4. Lara Purić (oba Mladina), mladinci: 10. Danijel Simonetig (Devin), veterani (B6-B8) 5. Stojan Sosić (Mladina).

Nagrajevanje bo tudi priložnost promocije nekaterih pomembnih športnih dogodkov, ki jih bo gostila naša dežela. To sta svetovno prvenstvo veteranov na Piancavallu in ženski svetovni smučarski pokal na Trbižu.

VESLANJE

V zalivu s polno paro

Ob tržaški obali so od kontovelskega do barkovljanskega portiča včeraj veseli dan veslali s polno paro. Šlo je pretežno za kvalifikacije italijanskega morskega prvenstva, kot je označeno veslanje na bolj enostavnih plovilih. Proge so merile od 1500 do 1000 in najmanj 500 metrov, posadkam pa je močno nagajala burja in ustrezno razburkano morje. Največje težave so predstavljale postavitve na samem startu, kajti pri takem tekmovalstvu niso na voljo naprave in ljudje, ki bi čolne umirili. Danes dopoldan se bo tekmovaljeval nadaljevalo in tudi zaključilo. (dk)

Bivši košarkarji in košarkarice Poleta pozor!

Ob 40. letnici prvega treninga Poletovih košarkarjev pripravljajo pri openskem društvu družabnost in razstavo. Fotografije, majice, trenirke in podobno iz različnih obdobjev igranja bodo organizatorji zbirali tudi v ponedeljek, 29. septembra ob 18.45 do 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Nekaj gradiva za razstavo so že zbrali minuli ponedeljek. Družabnostni večer in razstava bosta 25. oktobra.

ŠPORTEL

Mateja z globusom

Gost jutrišnjega Športela na TV Koper-Capodistria bo zmagovalka svetovnega pokala v skirollu Mateja Bogatec. V studiu bo prišla s kristalnim globusom FIS, ki so ji ga podelili po zadnji tekmi v Grčiji. Pripravili so tudi anketo z vprašanjem, zakaj Mateja zmaguje po svetu, ne pa na tekmi v okviru Bavisela. Sledili so ali pa še bodo nogometnemu derbiju Breg - Primorje, košarkarskemu debiju Bora in Jadrana ter odbojarskemu memorialu Bora in Kontovela v spomin na Lauro Maver. Oddajo (pričetek ob 22.30) bo sklenila nagradna igra Poglej me v oči.

ŠAH

Zamejsko prvenstvo bo letos 17. oktobra

Zamejsko šahovsko prvenstvo bo v petek, 17. oktobra od 15.30 do 19.00 v dvorani Zadrudne kraške banke na Opčinah. Predvidenih je 6 kol s časom za razmislek za vsakega igralca 15 minut. Nagrajene bodo vse starostne kategorije v ženski in moški konkurenci. Zaželen je predpisi (e-pošta mobilak@libero.it), potrditev vpisov 30 minut pred pričetkom tekmovalja.

Obvestila

AŠK KRAS - ODESEK ZA OTROŠKO TELOVADBO obvešča, da se bo v sredo, 1. oktobra začela telovadba za otroke (vrtec in osnovna šola) v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: sredo od 16.30 do 17.30. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

AŠK KRAS - NAMIZNOTENIŠKI ODESEK obvešča, da že poteka vadba namiznega tenisa za začetnike. Interesenti se lahko v športno kulturnem centru v Zgoniku prijavijo ob ponedeljka do petka ob 16.30. V četrtek, 2. oktobra, pa se bo začela vadba za rekreativce (Urnik: torek in četrtek od 20.30 do 22.00). Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

AŠK KRAS - ODESEK ZA REKREACIJO obvešča, da se bo v četrtek, 2. oktobra, začela rekreacijska telovadba za starejše v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: ponedeljek in četrtek od 08.30 do 09.30. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

AŠK KRAS - ODESEK ZA REKREACIJO obvešča, da se bosta v četrtek, 2. oktobra, v športno kulturnem centru v Zgoniku, začeli rekreacijska telovadba za starejše (ponedeljek in četrtek od 8.30 do 9.30) ter vadba splošne telovadbe za odrasle (četrtek od 20.00 do 21.00). Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

ŠPORTNA ŠOLA BOR obvešča, da se bo telovadba za otroke stare od 1. do 3. leta ter od 3. do 6. leta starosti začela v soboto, 4. oktobra, s sledečim urnikom: 9.30-10.30 in 10.30-11.30 na Štadionu 1. maj. Vpisovanje in informacije na licu mesta.

SHINKAI KARATE KLUB sporoča, da se bodo redni treningi začeli meseca oktobra v zgonski telovadnici. Začetniki in mlajši atleti vsak torek in petek od 16. do 18. ure, ostali ob sredah (19.00-21.00) in petkih (18.00-20.00).

AŠD CHERDANCE MILLENIUM obvešča, da so v teku vpisovanja v novo sezono. Urniki treningov: 1. skupina 4-7 let ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 na Opčinah (ob sobotah od 10. do 11. ure); 2. skupina 8-11 let ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19. ure na Opčine (ob sobotah od 11. do 12.30); 3. skupina 12-15 let ob torkih, sredah in petkih od 19. do 20.30 pri Banih; 4. skupina (16 let dalje) ob ponedeljkih, sredah in petkih od 19. do 21.30 pri Banih. Info na tel. št. 349-7597763 Nastja ali 346-1852697 Petra.

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrčkih od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odbojke za začetnike in začetnice (letniki '97, '98, '99) ob ponedeljkih od 14.30 do 16.30 in četrčkih od 17.30 do 19.00 v občinski telovadnici v Repnu, ter ob petkih od 16.30 do 18.00 v telovadnici srednje šole na Proseku. Tečaj bo začel 2. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasiča potekal ob torkih in četrčkih od 17.30 do 18.30 v telovadnici srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 2. oktobra.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODESEK obvešča, da bodo treningi potekali s sledečim urnikom: na Štadionu 1. maja za začetnice iz vrta in osnovne šole ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 za vrtec in od 18.30 do 19.30 za osnovnošolke; na Opčinah ob sredah od 16.15 do 17.15 za vrtec; od 17.15 do 18.15 za osnovnošolke in ob sobotah od 14.30 do 16. ure. Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel: 328 2733390 (Petra) ali 338 5953515 (Katja).

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTOTEL sporoča, da bo vadba v sezoni 2008/09 potekala s sledečimi urniki: minimotorika (2004-05) ob sredah 16.15-17.15 v telovadnici na Kontovelu, motorika (letniki 2001, 2002, 2003) ob ponedeljkih 16.15-17.15 v telovadnici pri Briščikih, ob sredah 16.15-17.15 v občinski telovadnici v Repnu; minibasket za deklice (1998, 1999, 2000, 2001) ob ponedeljkih 17.15-18.15 pri Briščikih, ob sredah 17.15-18.15 v Repnu, ob četrčkih 16.15-17.15 pri Briščikih; minibasket za dečke (1999-2000) ob ponedeljkih 17.15-18.15 pri Briščikih, ob sredah 18.15-19.15 v Repnu, ob petkih 16.30-17.30 v Repnu. Za informacije 338-5889958 (Andrej Vremec).

KOŠARKA - Prvi krog državne C-lige

Caorle so šele v končnici strle odpor Bora Radenske

Še v 32. minuti so gostitelji povedli na plus pet, pol minute pred koncem pa so zaostajali le za dve točki

Bor Radenska - Caorle (15:19, 33:35, 52:52)

BOR: Giacomi 14 (5:14, 4:8, 1:6), Visciano 8 (0:2, 4:7, -), Crevatin 3 (-, 0:1, 1:2), Štokelj 2 (-, 0:1, 1:2), Kralj 4 (-, 2:4, -), Bole 10 (3:5, 2:5, 1:4), Krizman 9 (5:6, 2:6, -), Furigo 24 (2:2, 5:10, 4:6), Monticolo 1 (1:1, 0:2, -), n.v. Decich. TRENER: Mura.

Srečanje na 1. maju je bil pravi uvod v letošnjo prvenstveno sezono državne C-lige. Proti Caorlam, ki sodijo nedvomno med glavne favorite za napredovanje (letos so se združile z Eracleo), je Bor Radenska klonil, čeprav je bil vse do končnice v boju za zmago. Caorle so se izkazale kot popolna ekipa, ki ima kar nekaj kakovostnih igralcev, med katerimi je včeraj izstopal predvsem branilec Tomasini (igral je že pri Jadranu). Z 22 točkami je bil najboljši strellec gostov.

Bor Radenska je srečanje začel nekoliko bojazljivo. Predvsem v napadu je bilo preveč nenatanih metov, kar je omogočilo visoko vodstvo Caorl (4:15). Že ob koncu prve četrtine so Štokelj in soigralci (svoj krstni nastop je v Borovem dresu opravil Monitolo) zaigrali prepričljivejši in prvih deset minut zaključili s 4 točkami zaostanka. To je bil obenem tudi začetek učinkovitejši obrambe borovcev in preciznejši metov, ki so omogočili, da so se po petih minutah druge četrtine približali na dve točki (25:27). Prvo izenačenje in naposled tudi prvo vodstvo je prišlo po tehnični napaki Tomasinija. Prosti met in nato še trojka Giacomijsa sta varovance trenerja Mure ponesla le minuto pred daljšim odmorom na 33:30.

V ospredju tretje četrtine je bil predvsem Furigo, ki je zadel kar štiri zaporedne trojke. Začetek šova je pripravil, potem ko so Caorle povedle spet na plus šest (37:43), po uspešnih metih pa sta se ekipi ponovno približali. Predvsem s skupinsko igro so borovci v tem delu srečanja uspeli zaustaviti tekmece in z delnim izidom 19:17 zaključili predzadnjo četrtino na 52:52. Z dvema uspešnim napadoma in agresivno obrambo so borovci povedli v 32. minuti na plus pet (57:52), a se je zaradi nepovezane igre prednost kmalu izničila (v 35. minuti 62:65). Caorle so takrat uveljavile čvrsto obrambo, v napadu pa so bili skoraj nepogrešljive (69:74). Le pol minute pred koncem so se borovci spet približali na dve točki (73:75), a je bilo tudi vse, kar so uspeli izsiliti v zadnjih sekundah.

»Zmaga je bila dosegljiva,« je po tekmi bil zadržan trener **Andrea Mura**. »Gre vsekakor za zelo kvalitetnega nasprotnika. Ohlapna igra v prvi četrtini ni bila odločilna za poraz. Lahko bi branili bolj agresivno, res pa je, da je nasprotnik metal zelo dobro. Ko smo igrali skupinsko, je šlo. V končnici smo se odločali predvsem za mete iz zunanjih položajev, namesto da bi si z osebno napako prigrigali lažje mete.«

Tekmo si je ogledal tudi **Boban Popović, trener Jadrana Mark**: »Na začetku je bila opazna nervoza prve prvenstvene tekme, ki se je odražala predvsem v napadu. V drugem delu pa je borovce v igri držal met za tri točke. Mogoče je v končnici zmanjkal kdo, ki bi se pri zadetih metih pridružil Furigu.« (V.S.)

Novinec v moštvu Gianantonio Furigo je bil najboljši igralec Bora Radenske

KROMA

ODBOJKA - Deželni pokal

Tokrat vse naše ekipe praznih rok

Ženske

Altura - Sloga List 3:0 (25:15, 25:12, 25:13)

SLOGA LIST: Babudri, Bukavec, Colsani, Cvelbar, Gantar, Maurovich, Alice Spangaro, Michela Spangaro (L), Starec, trener Kralj.

V deželnem pokalu je Sloga List sinoči gladko izgubila proti domači Alturi, kajti ni nudila praktično nobenega odpora. Slogašice so tekmo izgubile še pred njenim prvim začetkom, saj so na igrišče stopile v prepričanju, da je nasprotnik zanje premočan in mu tako niso nudile praktično nobenega odpora. Odpovedal je sprejem, tako, da je bilo nemogoče uspešno izvajanje napadov in tekma je bila povsem enosmerna v korist Altüre. Sloga List čaka v prvem delu deželnega pokala v sredo še tekma v Cervignanu, ki bo odločala o drugem mestu in nastopu v naslednji fazi.

Moški

Olympia - Triestina volley 2:3 (25:20, 16:25, 25:22, 19:25, 9:15)

OLYMPIA: Faganel 16, Terčič 16, Polesel 0, Lango 6, Mania' 4, Caprara 2, Hlede 3, Bernetič 8, Capparelli (L), Komjanc, Brotto 0, trener Konz.

Olympia je tokrat postregla z zadovoljivim nastopom proti konkurentu v ligi, ki pa je nastopal pomlajen v primerjavi z lanskoasedbo iz B2-lige. Učinkovitost Goričanov je bila precej odvisna od servisa. V tem elementu so bili solidni, bilo pa je tudi preveč napak. Olympia je v 3. setu

lepo nadoknadila razmeroma visok zaostanek in set osvojila, nato pa je nekoliko popustila, tako da so na koncu zmago doseli gostje.

Fincantieri - Sloga 3:0 (22:25, 12:25, 18:25)

SLOGA: Bertali 7, Cettolo 9, Dussich 2, Ilič 5, Iozza 1, Kante 7, Riosa (L), Taučer 3, trener Peterlin.

Slogaši so se Trziču pomerili z ekipo, ki bo v prvenstvu D-lige vevjala za enega od favoritov. Sloga je nastopila okrnjena, brez Matjaža Romana in Simona Rožaca, a so kljub spremenjeni postavi in spremenjenim vlogam igralcem opravili dober nastop. V 1. setu so bili stalno za petami domačinov in bili učinkoviti tako v bloku kot v polju, v drugem so popustili, nato pa si spet opomogli v 3., v katerem so boljšemu nasprotniku grenili pot do zmage vse do konca.

3. pokal mesta Gorica

Izidi 1. dne mednarodnega turnirja Govolleya za dekleta do 17. leta: Triglav Kranj - Novo mesto 2:0, Triestina - Kontovel 2:1, Triestina - Koper 0:2, Govolley - Koper 0:2, Porpetto - Koper 2:1, Govolley - Sloga 2:0, Porpetto - Sloga 2:0. Danes v Štandrežu: 10.00 Kranj - Kontovel, 11.10 Novo Mesto - Trieste volley; v Gorici: 10.00 Koper - Sloga; Porpetto - Govolley; 12.20 za 3. mesto, 13.30 v finale v Gorici (Slovenski športni center.

ZLOM MEZINCA Jadran ostal brez centra Petra Franca

Jadranovec Peter Franco ne bo igral na današnji prvi prvenstveni tekmi v telovadnici na Alturi proti Margheri. V četrtek si je na treningu zlomil mezinco desne roke in bo moral zato mirovati 15 dni. Naslednji teden bo opravil še magnetno resonanco, da bo preveril, ali so se pri udarcu poškodovale tudi vezi. V primeru hujše poškodbe bo okrevanje seveda daljše: »Zdravniki ne izključujejo niti kirurškega posega, a bo to znano šele po podrobnejšem pregledu pri specialistu,« je povedal Franco. Mezinca sedaj ščiti opornica.

NOGOMET

Kras zmagal in pokazal lep napredek

Kras - Domio 2:1 (1:1)

STRELCA: 19' Bullo; 70' Jevnikar KRAS: Confalonieri (Dedenaro), Petrosso, Sovič (Dolliani), Orzan, Križmančič, Jevnikar, Bullo (Candotti), Kovačič, Martini, Marino (Jurinčič), Cerrano (Rossone). TRENER: De Castro.

»Z dobro igro predvsem v drugem polčasu smo zaslužno zmagali in glede na prvo tekmo smo gotovo pokazali lep napredek,« je zadovoljen po zmagi dejal Krasov športni direktor Goran Kocman.

Tekma za gostitelje se ni začela najbolje, saj so zaradi napake v obrambi prejel gol že v 10. minuti. Kmalu zatem pa je stanje izenačil Bullo po lepi skupni akciji. Če sta napad in vezna linija domače ekipe kar dobro delovala, pa je bila obramba nekajkrat negotova. V drugem polčasu je vsa Krasova ekipa dobro igrala in v 25. minuti tudi zaslužno povedla z Jevnikarjem, ki je poslal usnje v mrežo po kotu.

Juventina - Vesna 3:4 (3:1)

STRELCI: Zampino (Vesna), Camarata 2 (Juventina), Zampetti (Juventina), Riberti 2 in Ciriello (oba Vesna).

JUVENTINA: Petronio, Castagna, Grusu, Jansic, Grudina, Rosolen, Visintin, Dramazio, Cernic, Camarata, Zampetti. TRENER: Currato.

VESNA: L. Rossoni, Vascotto, Zarba, Bagatin (Ciriello), S. Rossoni, Galassini, Zampino, Salice, Redivo, Ribezzi, Brandolisio. TRENER: Toffoli.

Tekma se je zaključila po pravi drami. Juventina je vodila vse do 65. minute s 3:1, nato pa so gostje spreobrnilo srečanje in dosegli zmago. Uvodni gol je dosegla Vesna z Zampinom v tretji minuti. Prevlada kriških nogometašev se je zaključila po prvih desetih minutah, ko so štandrski nogometaši prevzeli vaje igre v svoje roke in do konca prvega polčasa prevladali na igrišču. Izenačili so in še povedli, obakrat je bil uspešen Camarata. V drugem polčasu je mrežo spet zatresla Juventina z Zampetto v 7. minuti. V nadaljevanju je zaradi drugega opomina igrišče zapustil Sergio Rossoni, tako da je Vesna ostala v desetih. Kljub temu pa ni obupala in s polno paro igrala vse do končnice. Riberti z dvema goloma in Ciriello z enim sta omogočila končno slavo Vesne.

Ostali izidi: Staranzano - Torviscosa 1:0, Monfalcone - S. Luigi 3:1, Ponziana - Muggia 1:1, Sevegliano - Pro Gorizia 1:5, Trieste Calcio - Fincantieri 4:0.

Vrstni red: Monfalcone 6, Kras, Pro Gorizia in Muggia 4, Staranzano, Vesna, Trieste Calcio in Torviscosa 3, Domio 3, Ponziana 2, Fincantieri, Sevegliano in San Luigi 1, Juventina 0.

Domači šport

DANES

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 na Alturi: Jadran Mark - Marghera

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Koprivnem: Capriva - Kras Koimpex; 15.30 v San Giovanniju al Natisone: Centro Sedia - Juventina; 15.30 v Križu: Vesna - Santamaria

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Medeji: Medea - Sovodnje; 15.30 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Dolini: Breg - Primorje Interland; 15.30 v Bazovici: Jarja Gaja - Torre

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Doberdobu: Mladost - CGS

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Pomlad - San Luigi

ODBOJKA

1. MEMORIAL LAURE MAVER - 10.00 v Trstu, 1. maj: Bor Breg - Altura, sledi Kontovel - Škofja Loka; 15.30 za 3. mesto, 17.30 finale

3. POKAL MESTA GORICA - 10.00 v Štandrežu in goriškem Slovenskem športnem centru za mladinke do 17 let: prireja Govolley, finale ob 13.30

Obvestila

ŠOLSKI ŠAHOVSKI KROŽEK bo tudi letos deloval na sedežu ZŠŠDI (ul. Cicerone 8) vsak petek od 15. do 18. ure. Prvi informativni sestanek bo v petek, 3. oktobra, ob 15. uri. Vpis je brezplačen. Vabljeni vsi učenci in dijaki slovenskih šol.

ZŠŠDI obvešča, da bo seja smučarske komisije v četrtek 2. oktobra v Križu ob 20.30

ŠZ BOR obvešča, da bo rekreacija za odrasle potekala v prostorih Stadiona 1. maj s sledečimi urniki : ponedeljek in petek od 9. do 11. ure ter torek in četrtek od 16.30 do 17.30. Vadba se prične 2. oktobra. Informacije na licu mesta.

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskem športnem centru S.Klabjan v Dolini stekle sledeče dejavnosti: rekreacija odrasli, od 2. oktobra, ob torkih in četrkih, ob 8.30; rekreacija odrasli, od 3. oktobra, ob ponedeljkih in petkih, ob 21. uri; otroška telovadba od 4. oktobra, ob sobotah, skupina starejših ob 9. uri, skupina mlajših pa ob 10. uri. Prilčno vabljeni!

OOZUS vabi člane izvrsne odbora na sestanek, v torek, 30. septembra ob 20.30, v dvorani A. Sirk v Križu.

ASD-SK BRDINA sklicuje v petek, 10. oktobra, izredni občni zbor na sedežu društva v Merčedolu. Izredni občni se prične v 1. sklicu ob 19.30 in v 2. sklicu ob 20.30. Vabljeni člani društva.

ASD-SK BRDINA obvešča, da poteka predsmučarska telovadba za otroke ob sredah v telovadnici v Lonjerju od 16.30 do 18.00 ure in ob sobotah v naravi od 15.30 do 17.00 ure. Kdor se želi prijaviti, lahko kliče na številko 348-8012454. Vpisovanje je odprto vsem.

SPDT organizira tečaj Nordijske hoje. S pomočjo palic in s pravilno tehniko hoje krepimo mišice celega telesa in izboljšujemo vzdržljivost. Hoja je primerna tudi za posameznike s prekomerno težo. Za informacije in prijave pokličite na tel. 040/220155 (Livio).

AŠD SOKOL obvešča, da se je v nabrežinski občinski telovadnici začela otroška mlad.dejavnost 2008/2009 , in sicer: MINIMOTORIKA - za letnike 2003-04-05 - ob sredah od 16.15 do 17.15; MOTORIKA - za letnike 2001-02 - ob sredah od 17.15 do 18.15, ter od meseca oktobra dalje se ob ponedeljkih v telovadnici osnovne šole od 16.30 do 17.30; MINIKOŠARKA - za letnike 1998-1999-2000 - ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; MINIODBOJKA - za deklice letnik 1998-1999-2000 - ob petkih od 18.00 do 19.00, ter od meseca oktobra dalje se v Sesljanu od 17.30 do 18.30; ODBOJKA - za deklice letnik 1996-1997 - ob ponedeljkih od 18.30 do 20.00, ter ob petkih od 15.30 do 16.45; ODBOJKA - za deklice letnik 1994-1995 - ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00, ob sredah na Proseku od 18.00 do 19.30, ter od petkih od 16.30 do 18.00; KOŠARKA - za dečke letnik 1996-1997 - ob ponedeljkih od 15.00 do 16.30, ob petkih od 19.00 do 20.30 ter ob meseca oktobra dalje ob sredah v Zgoniku od 17.30 do 19.00. Dodatne informacije lahko dobite v telovadnici pred vadbom.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da bo v sredo, 1. oktobra, ob 20.30 začela predsmučarska vadba za odrasle v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 3356123484.

VODOPIVEC

SVETUJEMO VAM S PROFESIONALNOSTJO

Zgonik 50/a (pri županstvu) tel. 040.229122 - 34010 Zgonik

RAI - Slovenski program

Dvojni pogled na 1. svetovno vojno

Danes in v četrtek ob 20.50 dokumentarec furlanske kinoteke

Nocoj, po televizijskem dnevniku na slovenski televiziji RAI, bo ob 20.50 na sporedu dokumentarec Dvojni pogled na prvo svetovno vojno. Dokumentarec je nastal z montažo filmov, ki so jih posneli snemalci posebnih kinematografskih oddelkov avstro-ogrske, nemške in italijanske vojske v letih 1915-1918. Kot nakazuje naslov, je glavni namen avtorjev - zgodovinarja Lucia Fabija in režiserja Giampaola Penca – kritična primerjava posnetkov, nastalih v kinematografski industriji vojskujočih se narodov. Med 1. svetovno vojno so namreč zato, da bi zadostili povpraševanju po novicah s fronte in med ljudstvom dvignili domoljubno držo, tudi na avstrijsko-italijanskih bojiščih posneli milijone fotografij, filmskih poročil in propagandnih filmov, ki predstavljajo pravi in cenzurirani obraz vojne. Dokumentarec

je zasnovan na kombinaciji podob in drugega, vzporednega pogleda, ki ga predstavljajo pričevanja, dnevniki in memoari vojakov ter civilistov.

Za realizacijo tega dokumentarca je poskrbela Kinoteka Furlanije iz Guminia. Kot znano se je ta dragocena ustanova v sodelovanju z domačimi in tujimi sorodnimi ustanovami več desetletij ukvarjala z raziskovanjem in restavriranjem zgodovinskih filmskih posnetkov.

S predvajanjem Dvojnega pogleda na prvo svetovno vojno se bo slovenska televizijska postaja spomnila letošnje devetdesetletnice konca prve svetovne vojne, ki je povzročila milijone žrtv in strahotno telesno in duševno zaznamovala udeležence bojev in civilno prebivalstvo. Tudi v naših krajih.

Dokumentarec bodo ponovili v četrtek, 2. oktobra, ob isti uri.

RADIO TRST A - Nova satirična produkcija

Oddaja odpade

Danes ob 14.10 na sporedu prva od sedmih oddaj

Prva od sedmih oddaj iz niza Oddaja odpade bo na sporedu danes ob 14.10. Za kaj gre? Grobo povedano: za sedem različnih mašinskih oddaj. Poslušalci bodo skupaj z vsemogočnim urednikom brskali po arhivu in poslušali dele različnih oddaj, iger, nadaljevank. Glas vsemogočnega bo občasno deloval kot komentar in vezna nit, prekinil bo predvajanje traka, ko se mu bo ta zdel neprimeren, takoj pa bo nastavil novega. Tudi tega bo poslušal toliko časa, kolikor se mu bo zdelo potrebno. Vložki bodo trajali različno in nekateri se bodo lahko tudi ponavljali (seveda najuspešnejši). Poslušalci bodo torej priča nemogoči oddaji, ki je z ene strani nima odpadla, na drugi pa nikoli ne nastane. Kako jesti zakusko? Kako slediti koncertu ultramoderne glasbe? Kako ustvarimo slovenskega Berlusconija? Nemogoči profesorji bodo pripovedovali in predebatirali svoje zmedene poglede na literaturo, na politiko, na stanje današnjega sveta, na probleme sodobnega človeka.

Vsemogočni urednik bo poskusil rešiti situacijo tudi s telefonskim kvizom, ki se bo kaj kmalu izjalovil. Oddaje ne bodo rešili niti sponzorji. Vsakič bo zaključila katastrofalno oddajo bibliografija, ki jo vsemogočni urednik prebere, v primeru, da kdo želi poglobiti predebatirano snov. Vsaj kanček obljubljenega kulturnosti mora urednik obdržati.

Oddaja „Oddaja odpade“ bo s satirično ostjo prebadala nekatere tipizacije in klišeje manjšinskega sveta in tudi širše družbe. Skušala bo biti moteča, nikakor ne namerno žaljiva. Spajala bo satiro in kabaret. Namenjena je širši razmišljujoči publiki vseh starosti. Njen cilj je smeh, za katerem se skriva kanček moteče resnice.

Avtor in režiser nove satirične produkcije Radia Trst A je Igor Pison, igrajo pa Tjaša Dornik, Tjaša Ruzzier, Franko Korošec, Sergej Verč in Igor Pison. Oblikovanje tona je bilo zaupano Vasji Križmančiču, uredništvo pa Borisu Devetaku.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

»(Tra parentesi) Basaglia, Trieste, pagine del cambiamento« / igra Lella Costa, glasbena spremljava Paola Freusja (trobenta). V ponedeljek, 13. oktobra, ob 21. uri (predstava izven abonmaja).

La Contrada

Roberto Curci: »Tramachi« / igra Ariella Reggio, režija: Francesco Macedonio. V petek, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 20.30, v nedeljo, 12. in v torek, 14. oktobra, ob 16.30, od srede 15., do sobote, 18. oktobra, ob 20.30, v nedeljo, 19. oktobra, ob 16.30.

Gledališče Miela

Jutri, 29. septembra, ob 18. uri / M. Mussorsky: »Quadri di un'esposizione« v izvedbi gledališke skupine Das Papiertheater iz Nürnberga. Glasbena spmrejljava: Debussy Trio München. Organizator: Goethe Institut Triest.

SLOVENIJA

PIRAN

Gledališče Tartini

V četrtek, 9. oktobra, ob 20. uri / gostovanje Gledališča Koper z igro »Ljubez en Anne Frank« v režiji Ksenije Murari.

HRPELJE

Kulturni dom

V četrtek, 2. oktobra, ob 20. uri / gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja s predstavo »Partnerski odnosi«.

Mala scena

Jutri, 29. septembra, ob 20.00 / James Prideaux: »Gospodinja«.

Cankarjev dom

William Shakespeare: »Vihar« / režija Vito Taufer; priredba Slovenskega mladinskega gledališča, SNG Drame Maribor, CD in SSG iz Trsta. V ponedeljek, 29. in v torek, 30. septembra ob 19.30 (Gallusova dvorana).

Marko Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?« / Cafe teater v Klubu CD / igra Boris Kobal v režiji Jaše Jamnika. V petek, 3. oktobra, ob 20.30, v soboto, 4. oktobra in v soboto, 11. oktobra, ob 21.00. Klub bo odprt uro in pol pred prireditvijo.

GLASBA

TRST

Gledališče Verdi

Koncert posvečen glasbi Schönberga, Brahmsa in R. Straussa / nastopa orkester in zbor Gledališča Verdi pod vodstvom Asherja Fischa, solist: Pietro De Maria (klavir); recitatorka: Virginia Gazzolo. V petek, 3. oktobra, ob 20.30 (red A) in v soboto, 4. oktobra, ob 18.00 (red B).

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov Dom

V torek, 7. oktobra, ob 19. uri / koncert Policijskega orkestra ob 60-letnici.

V nedeljo, 12. oktobra, ob 20. uri / ljudski dobrodelni večer v glasbi in plesu v spomin na Stojana Petarosa.

■ KOGOJEVI DNEVI

V četrtek, 2. oktobra, ob 20.30, / Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Kvartet Feguš: Filip Feguš - violina, Simon Peter Feguš - violina, Andrej Feguš - viola in Jernej Feguš - violončelo.

V petek, 10. oktobra, ob 20.30, / Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Matej Šarc - oboa in Nina Prešiček - klavir.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 29. septembra, ob 20. uri / v Linhartovi dvorani / Big Band RTV Slovenija, dirigent: Lojze Krajncan; gosti: Mads Vinding (kontrabas - Danska), Kristijan krajncan (bobni - Slovenija) in Anne Gus Teerhuis (klavir - Nizozemska).

V četrtek, 2. oktobra, ob 21. uri / Linhartova dvorana / Natacha Atlas & The Mazeeka Ensemble.

V četrtek, 2. in v petek, 3. oktobra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / koncert Orkestra Slovenske filharmonije pod vodstvom Guillerma Garcie Calva. Solist: David Garrett (violina).

V petek, 3. oktobra, ob 19.30 / dvorana Slovenske filharmonije / koncert Cuarteta Casals (Španja).

V petek, 3. oktobra, ob 20.15 / Linhartova dvorana / »Tango maldito« - nastop skupine Melingo (Argentina).

V torek, 7. oktobra, ob 20. uri / Gallusova dvorana / Bamberški Simfoniki. Dirigent: Jonathan Nott; solist: Oleg Meisenberg (klavir).

V četrtek, 9. in v petek, 10. oktobra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / Orkester slovenske filharmonije pod vodstvom Theodora Guschlbaura; solistka: Dubravka Tomšič Srebotnjak (klavir).

Cankarjevi torki (glasbeni večeri v Klubu CD) / v torek, 30. septembra, ob 20.30 koncert skupine Elliott Sharp's Terraplane iz New Yorka. V torek, 7. oktobra ob 20.30 nastopa Lucia Pulido (Bogota, New York). V torek, 14. oktobra, ob 20.30 koncert Iva Nova (St. Petersburg).

SNG Opera in Balet Ljubljana

Koncert opernih arij / ob 50-letnici slovenske srčne kirurgije v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v petek, 10. oktobra, ob 20. uri.

»**Tango za Rahmaninova**« / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma nastop Iva van Zwietena in Hansa van Manena. V sredo, 15., četrtek, 16. in v petek, 17. oktobra, ob 19.30 (abonma Zaupanja in izven).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Artefatto 2008 - Blitz estetico / skupinska razstava mladih ustvarjalcev bo na ogled do 5. oktobra v naslednjih razstavnih mestih: Dvorana Umberto Veruda v Palači Costanzi (Piazza Piccola 2), Dvorana Arturo Fittke (Piazza Piccola 3), Občinska razstavna dvorana (Trg zedinjene Italije 4) in v Topli gre-

di v parku Vile Revoltella (Ulica de Marchesetti 37).

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

V galeriji Caracas v Drevoredu 20. septembra, bo na ogled do 16. oktobra razstava z naslovom »Metamorfosi« goriškega slikarja Adriana Velussija. Urnik: vsak dan od 16. do 24. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

V Muzeju moderne umetnosti Ugo Carà (Ulica Roma 9) bo do 14. oktobra na ogled razstava slik Roberta Tigellija z naslovom »Sentieri«. Urnik: od torika do sobote od 17. do 19. ure, ob četrtnkih od 10. do 12. ure.

OPČINE

V Bambičevi galeriji, v Proseški ulici 131, bo do 5. oktobra na ogled razstava »Podobe iz mojega čopiča« slikarja Claudia Clarija. Odprta od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

V galeriji Kraške hiše je na ogled likovna razstava Štefana Turka »Labirinti«. Razstava bo odprta do 12. oktobra 2008 ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 in od 15. do 17.

NABREŽINA

V kavarni Gruden bo na ogled do 21. oktobra razstava slik Ani Tretjak z naslovom »Kreativna energija. Ogled je možen ob urniku kavarne, ob sredah zaprto.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«.

SESLJAN

Razstavna dvorana Turističnega Informativnega Centra (IAT): do 12. oktobra razstavljajo svoja dela Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisa Pomelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00.

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma bo na ogled bo do 30. septembra samostojna fotografska razstava Zdenka Vogriča ob njegovi 80-letnici; od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

V Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju bo na ogled bo do 30. septembra fotografska razstava »2_LUOGHI DIVISI / 2_LOČENA KRAJA« v okviru prireditve Spilimbergo Fotografia 2008. Razstavljata Fabrizio Cicconi in Kai-Uwe Schulte-Bunert; urnik razstave: od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

LOČNIK

V občinskem središču bo še danes, 28. septembra, na ogled razstava slikarjev kulturnega društva DABLO (Društvo briskih likovnih ustvarjalcev) s Šmartnega v priredbi Kulturnega centra Tullio Crali iz Gorice v sodelovanju z občinskim središčem v Ločniku. Urnik: od 10. do 13. ure.

CODROIPO (VIDEM)

V Vili Manin bo še danes, 28. septembra, na ogled razstava: »Good & Goods - Spiritualità e confusione di Massa«. Urnik: od 10. do 20. ure.

SLOVENIJA

KOPER

Na sedežu Banke Koper: do oktobra bo na ogled razstava likovnih del »Geografija spomina« akademske slikarke Klementine Golija.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

V Galeriji pri Valetovih: do 12. oktobra bo na ogled razstava del 3. likovnega srečanja »Jasna - Brje pri Komnu 2008«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene materijalne doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Paviljon Poslovnega centra HIT, (Delpinova 7a) do 30. septembra je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; na ogled bo vsak dan med 10. in 19. uro.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

Slovenski etnografski muzej: do 5. oktobra bo na ogled interaktivna razstava izvirnih glasbenih instrumentov »Zvoneče mesto EVFONIJA«. Projekt spremlja osrednjo letošnjo razstavo »Zvoki Slovenije - Od ljudskih godcev do Avsenikov«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

V Mali galeriji Cankarjevega doma bo do 19. oktobra na ogled razstava fotografij Boruta Kranjca »Praznine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

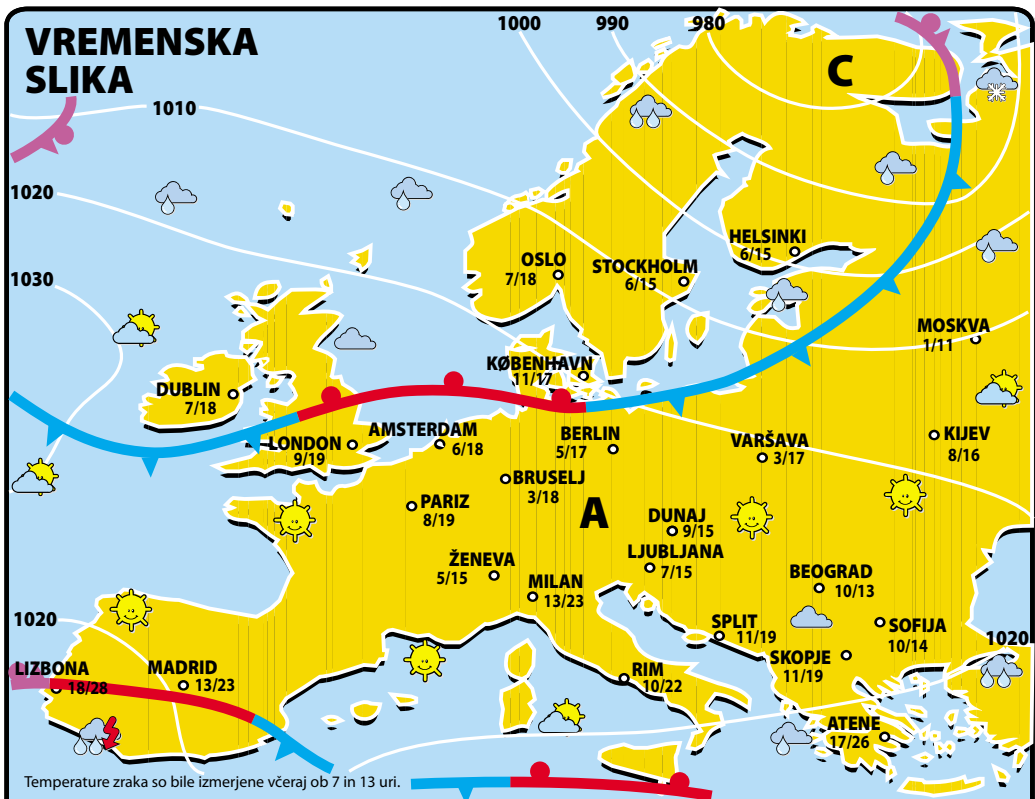
VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: ob obisku vam oskrbnik natisne spominski letak na starem tiskarskem stroju. Možen ogled do 15. oktobra vsak dan od 9.00 do 16.00.

NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA

REŠITEV (27. 9. 2008)

Vodoravno: aminofenol, tren, marogavost, rima, elativ, V.T., Denis, rin, nadarjenost, in, Fo, orient, A.J., čoba, Alan, vltra, Davorin, Arena, arena, denegacija, T.R., kr, proces, Coleman, Asir, lenivec, K. A., optimati, ata, etanol, Cadillac, K.I., Ita Rina, Irena, Risi, anorak, Koreja, okrajek, Tabak, ananas, tableta; *na sliki:* Davorin Devetak.

Območje nizkega zračnega pritiska, ki se zadržuje nad Jadranom, prinaša nad deželo vlažne tokove iz vzhoda. Danes in jutri se bo antiklon, ki se zadržuje nad Evropo, razširil tudi nad našo deželo in s seboj prinesel bolj suho in stabilno ozračje. V torek fronta nad Trivenetom.

Višinsko jedro hladnega zraka se le počasi pomika proti južnemu Balkanu. S severovzhodnimi vetrovi priteka na njegovem obrobju nad naše kraje še razmeroma hladen in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.00 in zahaja ob 18.50.
Dolžina dneva 11.50.

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 5.56 in zahaja ob 18.11.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.50 najnižje -58 cm, ob 10.18 najvišje 57 cm, ob 17.28 najnižje -46 cm, ob 22.16 najvišje 41 cm.
Jutri: ob 4.15 najnižje -53 cm, ob 10.43 najvišje 58 cm, ob 16.59 najnižje -49 cm, ob 22.47 najvišje 35 cm.

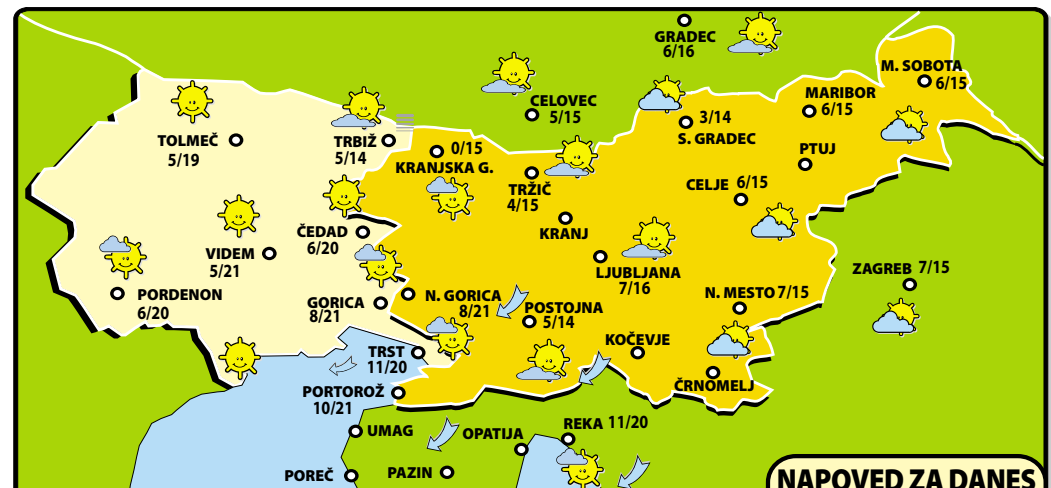
BIOPROGNOZA
Danes vreme večini ljudi ne bo povzročalo opaznih težav, le pri najbolj občutljivih se bodo občasno pojavljale blažje vremenske pogojene težave.

MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 19,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C			
500 m	 12	2000 m	 0
1000 m	 8	2500 m	 -2
1500 m	 3	2864 m	 -3

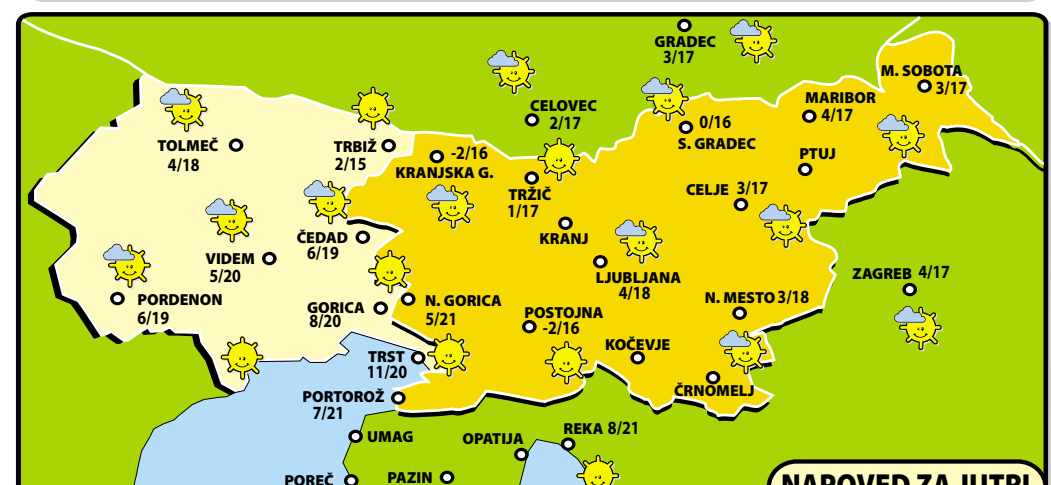
UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES
Na območju celotne dežele bo jasno do zmerno oblačno. Ob obali bo pihal severovzhodnik, ki bo postopoma oslabil in lahko popolnoma ponehal tekom jutra. Zjutraj bodo možne prehodne meglice ali nizka oblačnost na območju Trbiža.

Ponoči bo na Primorskem delno jasno, pihala bo zmerna burja. Drugod bo zmerno do pretežno oblačno. Čez dan bo v zahodni Sloveniji pretežno jasno. Tudi drugod se bo delno razjasnilo, le na vzhodu bo občasno še pretežno oblačno. Burja bo popoldne ponehala. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 7, na Primorskem okoli 9, najvišje dnevne od 14 do 17, na Primorskem do 21 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI
Jutri bo na območju celotne dežele zjutraj jasno. Popoldne in proti večeru bo možna večja oblačnost v zgornjem ravninskem pasu in v Predalpah. Ob obali bodo pihali lahki morskí vetriči.

Jutri bo precej jasno. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla. V torek se bo v zahodnih krajih pooblačilo, proti večeru bo tam že rahlo deževalo. Zapihal bo jugozahodni veter.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

doma

sobota 04	10.30 Hans Magnus Enzensberger HČI ZRAKA abonma Zaključena za šole, abonma Barakuda	ponedeljek 20	10.00 Nikolaj Erdman SAMOMORILEC barakuda Zaključena za šole
četrtek 09	10.00 Kajetan Kovič MAČEK MURI abonma zlata ribica Zaključena za šole	torek 21	20.30 Nikolaj Erdman SAMOMORILEC ponovitve Zaključena za koperske abonente
petek 10	9.30 & 11.15 Kajetan Kovič MAČEK MURI abonma zlata ribica Zaključena za šole	petek 24	20.30 Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb KABARET abonma Združeni abonmaji A,T,F in labilni
ponedeljek 13	21.00 Lella Costa, voce narrante, Paolo Fresu, tromba (Tra parentesi) Basaglia, Trieste, pagine del cambiamento predstave izven abonmaja	sobota 25	20.30 Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb KABARET abonma Združeni abonmaji B in labilni
petek 17	20.30 Janko Petrovec Pesniški večer s Primožem Čučnikom pesniški večeri Foyer balkona, vstop prost	nedelja 28	16.00 Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb KABARET abonma Združeni abonmaji C,K in labilni

na gostovanju

sreda 01	11.00 Predstavitve repertoarja Slovenskega stalnega gledališča za sezono 2008/2009 v Gorici abonma Kulturni center Lojze Bratuž, Gorica
sreda 15	19.30 Marius Ivaškevičius Mesto tako blizu ponovitve Mestno gledališče Ljubljana
sobota 18	18.00 Marko Sosič TUBOTUBATUBETUBITU ponovitve Mini teater Ljubljana
nedelja 19	11.00 & 17.00 & 18.00 Marko Sosič TUBOTUBATUBETUBITU ponovitve Mini teater Ljubljana
četrtek 23	19.00 Nikolaj Erdman SAMOMORILEC ponovitve Borštnikovo srečanje Maribor
torek 28	20.30 Edoardo Erba MARATON V NEW YORKU ponovitve Vabilo k abonmaju, Kulturni center Lojze Bratuž Gorica

ABONMA

Potrditev dosedanjih abonmajev od 22.SEPTEMBRA do 10.OKTOBRA, vpis novih abonmajev pri gledališki blagajni ali preko poverjenikov.

Gledališka blagajna: od ponedeljka do petka, od 10. do 17.ure.

Brezplačna telefonska številka 800214302.

www.teaterssg.it | info@teaterssg.it